

รายงานการวิจัย

เรื่อง

DSI นวัตกรรมการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

DSI an innovation to prevent Ponzi schemes online

ดร.กฤษฎ์นิธิ อุดมศักดิ์พศิน

กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม

ปีงบประมาณ 2565

รายงานการวิจัย

เรื่อง

DSI นวัตกรรมการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

DSI an innovation to prevent Ponzi schemes online

ดร.กฤษฎ์นิธิ อุดมศักดิ์พิศิน
(กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ)

กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม

ปีงบประมาณ 2565

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ
โดยทุนอุดหนุนจากงบประมาณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

ปีงบประมาณ 2564

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) การดำเนินงานสำเร็จล่วงได้ด้วยความร่วมมือและการช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ในการนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษ และผู้บริหารกองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบและขอขอบคุณนางสาวนันทริยา พิรวินิจ ที่ได้เป็นกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้าเขียนรายงานการวิจัยขึ้นนี้ได้สำเร็จล่วงและ คอยให้ข้อคิดเห็นจนประสบความสำเร็จ ตลอดถึงกองพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษและบุคลากรกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่ให้การสนับสนุนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ และเพื่อสร้างรวมถึงพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบและป้องกันประชาชนมิให้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ โดยมีประชากร (Population) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ จำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิจัยรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่

- 1) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 65 เป็นชายร้อยละ 35
- 2) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71 เป็นกลุ่มที่มีงานและมีรายได้ประจำ มีเงินเดือนอยู่ในระดับสูงมากกว่า 40,000 บาท/เดือน มีทั้งข้าราชการ พนักงานบริษัท พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพ แพทย์ พยาบาล นักบิน นักบัญชี ตำรวจ ทหาร หน่วยงาน วิศวกร พนักงานธนาคาร
- 4) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่แต่ก็ยังลงทุนเพราะผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับนั้นสูงมาก มีคนเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นที่ไม่รู้เลยจริง ๆ ว่าเป็นการลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่
- 5) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 38 ไม่รู้จักตัวผู้แนะนำให้ลงทุน เนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล เป็นการโต้ตอบผ่านแชทข้อความหรือทางไลน์ หรือโทรศัพท์ พูดคุยเท่านั้นแต่ไม่เคยเจอตัวคนที่แท้จริงกันและกันก็ตัดสินใจลงทุน
- 6) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 โอนเงินเข้าบัญชีของบริษัท แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าท่านจะโอนเงินเข้าบริษัทที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับรองก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะไม่ถูกหลอกลวงจากแชร์ลูกโซ่
- 7) ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มีมากถึง 1 ใน 4 ที่เป็นผู้ที่ชื่นชอบการลงทุน เป็นผู้ชอบเสี่ยงในการลงทุนและเป็นนักลงทุนกับธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง และรวดเร็วแบบแชร์ลูกโซ่อยู่แล้ว
- 8) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ที่แจ้งความดำเนินคดี มีถึง 1 ใน 5 ที่เคยตกเป็น ผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่ในคดีแชร์ลูกโซ่คดีอื่นมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า 1 ใน 5 คน ของผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่ เป็นนักเล่นที่ชื่นชอบความเสี่ยงสูงอยู่แล้ว เพียงแต่อกไม่ทันจึงตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่เข้าจริง ๆ

9) จำนวนผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ที่ปรากฏมีเพียง 1 ใน 5 ของความเป็นจริงเท่านั้น เช่น ถ้าผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความมี 10,000 คน ในความเป็นจริงอาจมีผู้เสียหายถึง 50,000 คน เช่น ในคดีแชร์ FOREX3D เป็นต้น เนื่องจาก อาจกลัวเสียชื่อเสียง กลัวคนอื่นรู้ กลัวคนที่บ้านจะรู้ เลยทำให้ไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดี

10) เกินว่าครึ่งของผู้ที่เสียหายคดีแชร์ลูกโซ่ได้รับการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเซียลมีเดีย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของสื่อโซเซียลมีผลต่อผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เพราะเกินกว่าครึ่งได้รับการชักชวน และตัดสินใจที่จะลงทุนหลังจากดูผ่านสื่อโซเซียลมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

11) เกือบครึ่งของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ คือร้อยละ 44 มีสาเหตุในการตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจนี้เพราะมีคนที่ยกหรือสนิทสนมเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทนจริง ตนจึงลงทุนตาม ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้เวลาตนเองตกเป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ จึงไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดีเพราะกลัวว่าผู้ที่ชักชวนคือเพื่อน ญาติพี่น้อง คนสนิท ซึ่งเป็นผู้ชักชวนให้ลงทุนนั้น จะเดือดร้อนจากการเข้าแจ้งความดำเนินคดีของตนเอง

12) บริษัทที่ชักชวนให้ลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36 มีการอ้างว่าจะนำเงินไปลงทุนกับบริษัทที่มีอยู่ในต่างประเทศ หรือมีบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ หรือมีสาขาเครือข่ายอยู่ในประเทศไทย ให้ฟังระมัดระวังไว้ในระดับสูงสุดมีโอกาสถูกหลอกมากที่สุดเพราะท่านจะไม่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของบริษัทจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ได้ เนื่องจากเป็นบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

13) เป็นที่น่าตกใจว่าผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68 เชื่อและตัดสินใจที่จะลงทุนแม้จะยังไม่เคยพบหน้าผู้ที่ชักชวนแบบตัวเป็น ๆ ต่อหน้า

14) ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 93 เชื่อใจและมั่นใจที่จะลงทุนโดยไม่เคยเลยแม้แต่จะเดินทางไปยังสถานที่ประกอบธุรกิจที่ตนเองตัดสินใจลงทุน (ซึ่งตรงจุดนี้อันตรายมาก)

15) มีความอันตรายอย่างมาก เนื่องจากผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 86 ใช้ช่องทางเดียวคือช่องทางสื่อโซเซียลมีเดียเท่านั้น อาทิเช่น (เพจ เฟสบุ๊ก ไลน์) หากช่องทางดังกล่าวคือ เพจ เฟส ไลน์ ถูกปิด หรือระงับการสื่อสาร การสนทนาก็จะไม่สามารถติดต่อระหว่างผู้ที่ชักชวนลงทุนกับผู้ลงทุนใด ๆ ได้เลยจนตกเป็นคดีความ

16) การสื่อสารระหว่างผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่กับธุรกิจที่มาชักชวน ให้ลงทุนซึ่งเป็นแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 65 สื่อสารได้ผ่านช่องทางโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุค ไลน์ ฯลฯ ในธุรกิจแชร์ลูกโซ่เพจ เฟสบุค ไลน์ถูกนำมาใช้มากที่สุด เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง แต่ก็มีคนเชื่อและตัดสินใจลงทุนกับคนที่ตนเองก็ไม่รู้จัก ไม่เคยเจอตัวจริง สนทนากันแค่ผ่านทางช่องทางโซเชียลเท่านั้น แต่ก็ยังยอมที่จะลงทุนเป็นแสนเป็นล้านบาท ด้วยเหตุผลเดียวคือผลตอบแทนสูง

17) หากช่องทางการสื่อสารทางโซเชียลแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุค ไลน์ และโทรศัพท์ ถูกระงับหรือปิดลง ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ไม่รู้จะอย่างไร ติดต่оไม่ได้ก็เลยตกเป็นผู้เสียหายในทันที

18) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐ และสื่อสารมวลชนสร้างเครื่องมือที่สามารถตรวจเช็ค แจ้งเตือน บอกกล่าว วิเคราะห์ ว่าธุรกิจใดเป็นแชร์ลูกโซ่ หรือเข้าข่ายที่จะเป็นแชร์ลูกโซ่หรือไม่ ก่อนที่พวกเขาจะตัดสินใจลงทุน

19) เป็นที่น่าฉงนว่า 1 ใน 4 ของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งทราบการเตือนภัย แจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชนให้ป้องกันระวังภัยจากแชร์ลูกโซ่ แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็วก็จะยังดันทุรังที่จะลงทุนแม้ว่าจะทราบดีว่าเป็นธุรกิจแชร์ลูกโซ่ เนื่องจากคิดว่าตนเองเข้าไว ออกไว และจะออกได้ทัน (แต่ท้ายสุดก็ยังตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่)

2. แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ดังต่อไปนี้

2.1) มีสติ คิด วิเคราะห์ว่าไม่มีธุรกิจใดที่จะให้ผลตอบแทนสูงในระยะเวลานานสั้น (ถ้ามีมันคือการหลอกลวง)

2.2) ศึกษาที่มาของรูปแบบการลงทุน และตรวจเช็คการขออนุญาตการทำธุรกิจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สคบ. ก.ล.ต. ธปท.

2.3) ก่อนจะลงทุนต้องมีความรู้ทางการเงินและการลงทุน ศึกษาให้รอบคอบเพราะความรู้ความเข้าใจจะเป็นเกราะป้องกันภัยจากกลโกงของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ได้เป็นอย่างดี

2.4) อย่าโลภมาก

2.5) อย่าโลภสวย

2.6) ไม่หุเบา ไม่คล้อยตาม คำชักชวนให้ลงทุน

2.7) ไม่ใจร้อนด่วนตัดสินใจลงทุน

2.8) อย่าคิดว่าตนเองเก่งไปทุกอย่าง (เพราะคนที่เก่งกว่าท่านโดนหลอกมาเยอะแล้วนับไม่ถ้วน)

2.9) ต้องรู้ให้เท่าทันกลโกงใหม่ ๆ ของมิจฉาชีพที่มาในหลากหลายรูปแบบ

2.10) ไม่ไวใจใคร อย่าไวใจใคร หรือเกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ

3. จากการวิเคราะห์รูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ พบว่า มีลักษณะเล่ห์เหลี่ยมของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่เราต้องทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ 25 ประการ ที่บ่งชี้กลโกงที่เขาจะสร้างภาพสร้างเรื่องราวที่ดูน่าเชื่อถือขึ้นมาเพื่อหลอกให้เราเคลิบเคลิ้มแล้วจ่ายเงินเพื่อลงทุนกับมิจฉาชีพอย่างไรบ้าง ดังต่อไปนี้

กลโกงที่ 1 เขาจะหลอกให้เกิดความอยากได้ โดยการใช้ผลตอบแทนเป็นเครื่องจูงใจ/ล่อใจ ว่ามีการให้ผลตอบแทน กำไร การปันผลในจำนวนเงินที่สูงเกินความเป็นจริง

กลโกงที่ 2 เขาจะใช้วิธีการสร้างภาพโชว์ความรวย โชว์การใช้ชีวิตหรูหรา (กินหรู อยู่สบาย) ใช้รถหรู บ้านหรู โชว์เงินสดจำนวนมาก ๆ เป็นปึก ๆ

กลโกงที่ 3 เขาจะสร้างภาพให้เห็นว่า บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเวลาอันรวดเร็ว แบบก้าวกระโดดหรือแบบฉับพลัน

กลโกงที่ 4 เขาจะเชิญชวนโดยทำให้เรารู้สึกว่า ชีวิตนี้โคตรโชคดีเหลือเกิน ที่ได้มาพบเจอบริษัทหรือกิจการนั้น ๆ

กลโกงที่ 5 เขาจะมีการให้เราไปเชิญชวนบุคคลอื่น แล้วให้คำแนะนำเชิญชวนบุคคลอื่นมาเข้าร่วม ในลักษณะแบบแม่ทัพ ลูกทัพ

กลโกงที่ 6 เขาจะทำการเชิญชวนเราไปในพื้นที่ส่วนตัว หรือในโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น การชวนเข้าไลน์ (Line) เฟสบุ๊ก (Facebook) กลุ่มที่เป็นห้องลับไม่ใช่สาธารณะ ซึ่งเป็นห้องสนทนาส่วนตัวที่มีแต่ทีมมิจฉาชีพเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้เราเกิดความอยากลงทุนอยากได้รับผลตอบแทนสูง ๆ

กลโกงที่ 7 เขาจะจูงใจด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาเชิญชวนในอัตราที่สูง โดยจ่ายแค่ครั้งแรก ๆ ก่อนที่จะหอบเงินเหยื่อหนีหายไป

กลโกงที่ 8 เขาจะมีการอุปโลกนยกตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทน ให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนสูงจริง เพื่อจูงใจ

กลโกงที่ 9 เขาจะมีการสร้างภาพว่าเป็นกิจการที่ช่วยเหลือสังคม ได้รับรางวัลมากมาย

กลโกงที่ 10 เขาจะมีการแอบอ้างว่า มีการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงยังไม่ได้รับการอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

กลโกงที่ 11 เขาจะมีการแอบอ้างว่า มีการจดทะเบียนหรือร่วมลงทุนกับธุรกิจที่อยู่ในต่างประเทศ

กลโกงที่ 12 เขาจะมีการแสดงให้เราเห็นว่า เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกับบริษัทหรือกิจการของเขาแล้วจะทำให้เรามีชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม

กลโกงที่ 13 เขาจะมีการแอบอ้างว่า บริษัทหรือกิจการจะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจที่อยู่ต่างประเทศ

กลโกงที่ 14 เขาจะมีการแสดงให้เราเห็นว่าเขามีบริษัทหรือกิจการในเครืออีกหลายแห่งเพื่อให้เห็นว่าเขามีธุรกิจและมีเครือข่ายกว้างขวาง

กลโกงที่ 15 เขาจะมีการเปิดให้ทุกคนสามารถเข้ามาลงทุนได้ หรือเป็นสมาชิกในบริษัทหรือกิจการได้ไม่ว่าใคร ไม่จำกัดจำนวนหรือไม่จำกัดสถานภาพหรืออายุ ใคร ๆ ก็สามารถนำเงินมาลงทุนได้

กลโกงที่ 16 เขาจะมีการที่ทำให้เราตรวจสอบทางการเงินไม่ได้ มีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เราเกิดความงง และให้เราเข้าใจว่า สาเหตุที่คนอื่น ๆ ที่เข้ามาลงทุนร่ำรวยมากขึ้น เพราะเกิดจากการเข้ามาลงทุนนี้

กลโกงที่ 17 เขาจะมีการเชิญชวนให้เข้าร่วมงานสัมมนา เขาจะแสดงว่ามีแผนธุรกิจที่สามารถทำให้ลงทุนแล้วเติบโตอย่างรวดเร็วได้กำไรงาม

กลโกงที่ 18 เขาจะมีการโฆษณาว่า เป็นการทำธุรกิจแนวใหม่ หรือเป็นการลงทุนแบบใหม่ (Start UP) หรือลงทุนในสินทรัพย์/หลักทรัพย์ตัวใหม่ ๆ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มหรือเทรน (Trend) มาแรง ลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทนสูง (ปรี๊ด)

กลโกงที่ 19 เขาจะมีการรับประกัน หรือการันตี (guarantee) ว่าเมื่อลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทน 100% ไม่มีเสียโอกาส หรือไม่มีการขาดทุนเด็ดขาด

กลโกงที่ 20 เขาจะมีการเชิญชวน ว่าหากชอบทำงานสบาย งานง่าย ๆ ไม่ลำบาก ไม่ยาก ทำงานได้โดยไม่ต้องงานประจำที่ทำอยู่ ลงทุนน้อย ได้รับผลตอบแทนสูง และได้รับแน่นอน ไม่มีความเสี่ยงใด ๆ ทั้งสิ้น

กลโกงที่ 21 เขาจะการนำเงินสดของเรา ไปลงทุนหรือแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยลงทุนที่บริษัทหรือกิจการกำหนดขึ้นมาเอง (เอาเงินจริงไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินสมมุติที่ทางเขากำหนดขึ้นมา)

กลโกงที่ 22 เขาจะมีการใช้เรา ไปเชิญชวน/ชักชวนคนใกล้ชิดของเรา เข้ามาลงทุน หรือให้เข้ามาติดกับดัก เช่น คนในครอบครัว พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อน ว่าเข้ามาลงทุนแล้วได้รับผลตอบแทนสูง ลองเข้ามาลงทุนด้วยกัน (ลองสิเขาได้รับผลตอบแทนสูง ๆ กันมาแล้ว)

กลโกงที่ 23 เขาจะหลอกให้เราโอนเงินไปลงทุน แล้วจูงใจว่า รอรับผลตอบแทนอย่างเดียว ไม่มีขาดทุน

กลโกงที่ 24 เขาจะทำให้เรารู้สึก/เข้าใจว่า เป็นการลงทุนกับบริษัทหรือกิจการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก อายุยืนยงพันล้าน เป็นต้น

กลโกงที่ 25 เขาจะสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเสมือนจริงทุกประการ มาเป็นหน้าจอแสดงผลหรือรายงานผลการลงทุน/ผลตอบแทน มีการแสดงกราฟ แบบเรียลไทม์ (Real Time) ดูเหมือนจริงโดยไม่มีที่ติ

4. จากการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกง แฮร์ลูกโซ่และแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์ ได้แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแฮร์ลูกโซ่ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) นำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบเช็ครูธุรกิจที่เข้าข่ายแฮร์ลูกโซ่เพื่อใช้ในการป้องกัน เพื่อให้ประชาชนที่ต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแฮร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบ ป้องกัน แฮร์ลูกโซ่ ให้เกิดประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว โดยแอปพลิเคชันที่สร้างและพัฒนาจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ชื่อ “checkdidsi เฉพาะกิจแฮร์ลูกโซ่”

Abstract

This research The objective of this study was to study the patterns of scams and online scams. To study the proper approach to preventing Pyramids and to create and develop applications to monitor and prevent people from becoming victims of Pyramids, with population (Population) the target group in this study was the population of 405 victims in Ponzi schemes. The tool used for data collection in this study was a questionnaire by using the collected data and analyzing the data with a statistical package program to analyze the data. The quantitative statistics used in the data analysis consisted of Percentage, Mean, Standard Deviation.

The results showed that

1. Research results of the scheme of the Pyramid Scheme.

1.1) The majority of the victims in the Ponzi scheme cases are 65% female, 35% are male.

1.2) The majority of the victims in Pyramid cases, 71%, are those with jobs and regular incomes. Has a high salary of more than 40,000 baht / month, including civil servants company employee State enterprise employees such as doctors, nurses, pilots, accountants, police, soldiers, lawyers, engineers bank employee.

1.3) Victims in Pyramid cases Most of them have a monthly average salary of more than 40,000 baht or more, representing 58 percent.

1.4) Most of the victims in Pyramid cases, 85 percent, knew or should have known that it was a Pyramid investment, but still invested because the payoff was very high. Only 15% of people don't really know that it's an investment in a pyramid scheme.

1.5) Most of the victims in the Ponzi scheme cases, 38 percent, do not know the person who recommended them to invest. because applying for investment via social media It is an interaction through chat, text or via line. Or only talking on the phone, but never found their true identity, each other decided to invest.

1.6) Most of the victims in the Ponzi scheme cases, 65% transfer money to the account in the company name show that Even if you transfer money to a legally registered company that is certified by the Department of Business Development, it does not mean that you will not be scammed by the Scheme.

1.7) Victims have never invested in a high-yield business like this before. accounted for 75 percent, but the victims in the chainsaw cases have previously invested in such high-yield businesses. At 25 percent, as many as 1 in 4 scheme victims are investment enthusiasts. He is a risk taker and investor in a high return business. And it's fast like a chain share anyway.

1.8) Most of the victims in Pyramid cases have never been Pyramid victims in any of the previous and non-judicial cases. That accounted for 79 percent, but there were victims who had been Ponzi schemes in previous and non-litigation cases. accounted for 21 percent, as many as 1 in 5 of the victims in Ponzi schemes filed a lawsuit, it has been reported that as many as 1 in 5 have been Pony victims in other Pyramid cases. It has been shown that 1 in 5 Pyramid victims are already high-risk players. but not out of time, so he is actually a victim of Pony sharing

1.9) The majority of the victims in the Ponzi schemes had 5 times more victims who did not report, or 49%, only 1 in 5 is true, for example, if there are 10,000 victims who file a complaint in, it is true that there may be up to 50,000 victims, such as in the case of sharing FOREX3D, etc. due to embarrassment, fear of losing reputation. afraid others know I'm afraid that people at home will know. Therefore, he did not dare to file a lawsuit.

1.10) Most of the victims of Pyramid cases have been informed of solicitations for investment through social media. At 54 percent, more than half of the victims of scheme cases are solicited for investment through social media. This shows that the influence of social media affects more than half of the victims in pyramid schemes because more than half have been persuaded. And decided to invest after watching through social media rather than other channels.

1.11) Nearly half of the victims in scheme cases, 44%, had a reason for their decision to invest in this business because someone they knew or were close to had invested and received real benefits. Therefore, he invested accordingly. Therefore, it is the cause of the time when you become a victim in the Ponzi scheme. therefore did not dare to file a lawsuit because the persuading person was a friend, relative, close friend who persuaded to invest will suffer from their own litigation.

1.12) Companies that are soliciting to invest in the chain sharing business. The majority, 36 percent, claimed to invest their money in foreign companies. or has a parent company abroad or has a network branch in Thailand. Be careful at the highest level, there is the most chance of being deceived because you will not be able to verify the company's origins from the Department of Business Development. Ministry of Commerce because it is a company that is not registered in Thailand.

1.13) Shockingly, the vast majority of shareowners, 68%, believe and decide to invest even though they have never met their solicitor in person.

1.14) A majority of 93 percent of Scheme Victims trust and are confident to invest without ever even going to the place of business that they decide to invest (which at this point is very dangerous)

1.15) Very dangerous. Because the majority of the victims in the chain sharing cases, 86%, use only one channel, namely social media channels, such as (Page, Facebook, Line). The conversation will not be able to communicate between those who persuade investors to invest with any investor until it becomes a lawsuit.

1.16) Communication between the victims of the Pyramid and the solicited business to invest which is a chain share. Most 65% communicate through social media channels through applications, pages, Facebook, Line, etc. In the page chaining business, Facebook Line is the most used, Because it is not necessary to reveal your true identity. But there are people who believe and decide to invest in people they do not know. never actually met. Talk only through social channels, but still agree to invest hundreds of thousands of baht. The only reason is high returns.

1.17) If communication channels via social applications, pages, Facebook, Line and telephone are suspended or closed. Most of the 92 per cent of Pyramid victims don't know what to do. Unable to contact, therefore, the victim immediately became a victim.

1.18) The vast majority of victims in scheme cases (90 percent) want government agencies and mass media to create a tool that can check, alert, inform, analyze which businesses are schematics. Or is it in the scope of being a chain share or not? before they decide to invest.

1.19) Most of the victims in the Ponzi schemes do not invest. When there is a notification from the government and journalism 75%, but if the investment is profitable quick payoff Victims in Ponzi schemes invest because they think they get in quick, get out 16% and invest because they have a good profit of 9%. It is puzzling that 1 in 4 victims in Ponzi schemes aware of the warning Alerts from the government and mass media to prevent the dangers of schematics But if the investment is profitable With fast returns, they will still be stubborn to invest even though they know it's a chain-sharing business. because he thinks he can get in quick, get out quickly, and can get out in time (But in the end, it's still a victim of a Pyramid)

2. Appropriate guidelines for preventing scammers and online scammers are as follows:

2.1) Be conscious, think, and analyze that no business will yield high returns in a short period of time. (If there is, it's a scam)

2.2) Study the origin of the investment model and check the application for permission to do business with the relevant agencies, comprising the Department of Business Development, OCPB, SEC, BOT

2.3) Before investing, you must have knowledge of finance and investment. Study carefully because knowledge and understanding will be a good shield from the scams of the chain sharing business.

2.4) Don't be greedy.

2.5) Don't make the world beautiful.

2.6) Not light-headed, not conforming to the invitation to invest.

2.7) Do not rush to make investment decisions.

2.8) Do not think that you are good at everything. (because people who are better than you have been deceived by countless times)

2.9) Must be aware of new scams that come in many forms.

2.10) Don't trust anyone, don't trust anyone, or be so considerate that you don't dare to admit it.

3. From the analysis of patterns of online scams and scams, it was found that there are scams of the scams that we need to understand. In order not to fall victim to 25 scams that point to how he will create a credible story to trick us into making money to invest with the crooks, how are they?

Cheat 1, he will deceive the desire. By using rewards as incentives/temptations That there is a return, profit, dividends in an amount that is inflated.

Cheats 2, he will use a method to create a rich image. Show luxury living (Eat in luxury, live comfortably) Use luxury cars, luxury houses, show a wad of cash.

Cheats 3, he will create an image that That company or business is very reliable. Successfully operating in a short time leaps and bounds

Cheats 4 He will invite us by making us feel that This life is very fortunate that have come across that company or business.

Cheats 5 He will have us to invite other people. Then give a referral fee to invite other people to join. in the form of a parent team, a team member

Cheats 6 He will invite us to the private area. or in social media (Social Media), such as inviting to Line (Line), Facebook (Facebook), a group that is a secret room, not public which is a private chat room with only a team of scammers about the Pyramid to persuade us to want to invest want to get high returns.

Cheats 7 Scam, he will be incentivized by paying a high rate of solicitation. by paying only the first few times before taking the money away from the victim

Cheats 8, he will have to forge an example of someone who has received a reward. to see that they received a real high return to motivate

Cheats 9 He is portrayed as a social enterprise. won many awards

Cheats 10, he will have to pretend that Legally established a company or business But in fact, it has not been approved by the Office of the Consumer Protection Board (OCPB), the Office of the Securities and Exchange Commission (SEC) or the Bank of Thailand (BOT).

Cheats 11 He will have to pretend that Is registered or jointly invested with a business located in a foreign country.

Cheats 12 He will have to show us how. When becoming a member of his company or business, it will give us a better life than before.

Cheats 13 He will have to pretend that The company or business will invest the money in a business that is abroad.

Cheats 14 He will show us that he has many companies or affiliates. To see that he has a business and has a wide network.

Cheats 15 Scam, he will be open for everyone to invest. or being an unlimited member of a company or business There is no limit on the number or limitation of status or age, anyone can invest money.

Cheats 16 he will have that we can't check the finances. There are financial transactions that make us confused. and let us understand that The reason why other people who come to invest more wealthy is because of this investment.

Cheats 17 He will have an invitation to attend the seminar. He will show that he has a business plan that can make investments and grow quickly and be profitable.

Cheats 18 He is advertised as It's a new way of doing business. Or is it a new investment or (Start UP) or invest in new assets / securities or digital assets? that is modern There is a trend or trend (Trend) is strong, investment will receive a high return (pretty)

Cheats 19 He will have a guarantee or guarantee (guarantee) that when invested, will receive a 100% return, no opportunity lost. or no absolute loss.

Cheats 20 He will have to invite that if you like to work comfortably, easy tasks are not difficult Not difficult, can work without affecting the full-time job, low investment, high return and definitely get No risk at all

Cheats 21 He will bring our cash. to invest or exchange for investment units that the company or business has set itself up

Cheats 22 He will be using us. to invite/invite people close to us Come in to invest or get into a trap such as family members, siblings, relatives or friends that come to invest and receive high returns. Let's invest together (Try it, they've already been paid high.)

Cheats 23 He will trick us to transfer money to invest and then motivate us to wait for returns only, no losses.

Cheats 24 He will make us feel/understand that It is an investment in a very successful company or venture. Millions of youngsters, etc.

Cheats 25 He will create virtual software packages in all respects. as a display screen or reports on investment results/returns Real-time graphs are displayed, appearing flawlessly realistic.

4. From collecting, studying, analyzing cases of wrongdoing and patterns of scams and online scams Get a proper approach to preventing Pyramids and the most effective protection before a lawsuit arises (protect from upstream or upstream) Used to create and develop an application to check and check businesses that fall into the share bug chain for protection. In order for people who want to check the person, company or organization that has been persuaded to join the investment whether it is a chain share or not. Including as an application to link news, investigation, investigation, prevention, chain sharing to achieve total efficiency in a single application. The application created and developed from this research study is called "CHECKDIDSI Special Pony Sharing".

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง "DSI นวัตกรรมการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์" มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่ในยุคดิจิทัล รวมถึงแนวทางในการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เสียหายจากคดีแชร์ลูกโซ่ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเครื่องมือเชิงนวัตกรรมที่สามารถตรวจสอบ วิเคราะห์ และแจ้งเตือนภัยจากการลงทุนที่เข้าข่ายลักษณะ "แชร์ลูกโซ่" ผ่านการพัฒนาแอปพลิเคชันกลางที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า

รูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่

- 1) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 65 เป็นชายร้อยละ 35
- 2) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71 เป็นกลุ่มที่มีงานและมีรายได้ประจำ มีเงินเดือนอยู่ในระดับสูงมากกว่า 40,000 บาท/เดือน มีทั้งข้าราชการ พนักงานบริษัท พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพ แพทย์ พยาบาล นักบิน นักบัญชี ตำรวจ ทหาร ทนายความ วิศวกร พนักงานธนาคาร
- 4) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่แต่ก็ยังลงทุนเพราะผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับนั้นสูงมาก มีคนเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นที่ไม่รู้เลยจริง ๆ ว่าเป็นการลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่
- 5) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 38 ไม่รู้จักตัวผู้แนะนำให้ลงทุน เนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล เป็นการโต้ตอบผ่านแชทข้อความหรือทางไลน์ หรือโทรศัพท์ พูดคุยเท่านั้นแต่ไม่เคยเจอตัวคนที่แท้จริงกันและกันก็ตัดสินใจลงทุน
- 6) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 โอนเงินเข้าบัญชีของบริษัท แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าท่านจะโอนเงินเข้าบริษัทที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับรองก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะไม่ถูกหลอกลวงจากแชร์ลูกโซ่
- 7) ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มีมากถึง 1 ใน 4 ที่เป็นผู้ที่ชื่นชอบการลงทุน เป็นผู้ชอบเสี่ยงในการลงทุนและเป็นนักลงทุนกับธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง และรวดเร็วแบบแชร์ลูกโซ่อยู่แล้ว
- 8) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ที่แจ้งความดำเนินคดี มีถึง 1 ใน 5 ที่เคยตกเป็นผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่ในคดีแชร์ลูกโซ่คดีอื่นมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า 1 ใน 5 คน ของผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่เป็นนักเล่นที่ชื่นชอบความเสี่ยงสูงอยู่แล้ว เพียงแต่ออกไม่ทันจึงตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่เข้าจริง ๆ
- 9) จำนวนผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ที่ปรากฏมีเพียง 1 ใน 5 ของความเป็นจริงเท่านั้น เช่น ถ้าผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความมี 10,000 คน ในความ

เป็นจริงอาจมีผู้เสียหายถึง 50,000 คน เช่น ในคดีแชร์ FOREX3D เป็นต้น เนื่องจาก อาย กลัวเสียชื่อเสียง กลัวคนอื่นรู้ กลัวคนที่บ้านจะรู้ เลยทำให้ไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดี

10) เกินว่าครึ่งของผู้ที่เสียหายคดีแชร์ลูกโซ่ได้รับการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเชียลมีเดีย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของสื่อโซเชียลมีเดียมีผลต่อผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เพราะเกินกว่าครึ่งได้รับการชักชวน และตัดสินใจที่จะลงทุนหลังจากดูผ่านสื่อโซเชียลมีเดียมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

11) เกือบครึ่งของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ คือร้อยละ 44 มีสาเหตุในการตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจนี้เพราะมีคนที่ยกหรือสนิทสนมเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทนจริง ตนจึงลงทุนตาม ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้เวลาตนเองตกเป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ จึงไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดีเพราะกลัวว่าผู้ที่ชักชวนคือเพื่อน ญาติพี่น้อง คนสนิท ซึ่งเป็นผู้ชักชวนให้ลงทุนนั้น จะเดือดร้อนจากการเข้าแจ้งความดำเนินคดีของตนเอง

12) บริษัทที่ชักชวนให้ลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36 มีการอ้างว่าจะนำเงินไปลงทุนกับบริษัทที่มีอยู่ในต่างประเทศ หรือมีบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ หรือมีสาขาเครือข่ายอยู่ในประเทศไทย ให้ฟังระมัดระวังไว้ในระดับสูงสุดมีโอกาสสูงมากที่สูญหายเพราะท่านจะไม่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของบริษัทจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ได้ เนื่องจากเป็นบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

13) เป็นที่น่าตกใจว่าผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68 เชื่อและตัดสินใจที่จะลงทุนแม้จะยังไม่เคยพบหน้าผู้ที่ชักชวนแบบตัวเป็น ๆ ต่อหน้า

14) ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 93 เชื่อใจและมั่นใจที่จะลงทุนโดยไม่เคยเลยแม้แต่จะเดินทางไปยังสถานที่ประกอบธุรกิจที่ตนเองตัดสินใจลงทุน (ซึ่งตรงจุดนี้อันตรายมาก)

15) มีความอันตรายอย่างมาก เนื่องจากผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 86 ใช้ช่องทางเดียวคือช่องทางโซเชียลมีเดียเท่านั้น อาทิเช่น (เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์) หากช่องทางดังกล่าวคือ เพจ เฟส ไลน์ ถูกปิด หรือระงับการสื่อสาร การสนทนาก็จะไม่สามารถติดต่อกันระหว่างผู้ที่ชักชวนลงทุนกับผู้ลงทุนใด ๆ ได้เลยจนตกเป็นคดีความ

16) การสื่อสารระหว่างผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่กับธุรกิจที่มาชักชวน ให้ลงทุนซึ่งเป็นแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 65 สื่อสารได้ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ ในธุรกิจแชร์ลูกโซ่เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ถูกนำมาใช้มากที่สุด เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง แต่ก็มีคนเชื่อและตัดสินใจลงทุนกับคนที่ตนเองก็ไม่รู้จัก ไม่เคยเจอตัวจริง สนทนากันแค่ผ่านทางช่องทางโซเชียลมีเดียเท่านั้น แต่ก็ยังยอมที่จะลงทุนเป็นแสนเป็นล้านบาท ด้วยเหตุผลเดียวคือผลตอบแทนสูง

17) หากช่องทางการสื่อสารทางโซเชียลแอปพลิเคชัน เฟซบุ๊ก ไลน์ และโทรศัพท์ ถูกระงับหรือปิดลง ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ไม่รู้จะทำอะไร ติดต่оไม่ได้ก็เลยตกเป็นผู้เสียหายในทันที

18) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐ และสื่อสารมวลชนสร้างเครื่องมือที่สามารถตรวจเช็ค แจ้งเตือน บอกกล่าว วิเคราะห์ ว่าธุรกิจใดเป็นแชร์ลูกโซ่ หรือเข้าข่ายที่จะเป็นแชร์ลูกโซ่หรือไม่ ก่อนที่พวกเขาจะตัดสินใจลงทุน

19) เป็นที่น่าฉงนว่า 1 ใน 4 ของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งทราบการเตือนภัย แจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชนให้ป้องกันระวังภัยจากแชร์ลูกโซ่ แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็วก็ยังคงดันทุรังที่จะลงทุนแม้ว่าจะทราบดีว่าเป็นธุรกิจแชร์ลูกโซ่ เนื่องจากคิดว่าตนเองเข้าไว ออกไว และจะออกได้ทัน (แต่ท้ายสุดก็ยังตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่)

แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ดังต่อไปนี้

1) มีสติ คิด วิเคราะห์ว่าไม่มีธุรกิจใดที่จะให้ผลตอบแทนสูงในระยะเวลานาน (ถ้ามีมันคือการหลอกลวง)

2) ศึกษาที่มาของรูปแบบการลงทุน และตรวจเช็คการขออนุญาตการทำธุรกิจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สคบ. ก.ล.ต. ธปท.

3) ก่อนจะลงทุนต้องมีความรู้ทางการเงินและการลงทุน ศึกษาให้รอบคอบ เพราะความรู้ความเข้าใจจะเป็นเกราะป้องกันภัยจากกลโกงของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ได้เป็นอย่างดี

4) อย่าโลภมาก

5) อย่าโลภสวย

6) ไม่หุเบา ไม่คล้อยตาม คำชักชวนให้ลงทุน

7) ไม่ใจร้อนด่วนตัดสินใจลงทุน

8) อย่าคิดว่าตนเองเก่งไปทุกเรื่อง (เพราะคนที่เก่งกว่าท่านโดนหลอกมาเยอะแล้วนับไม่ถ้วน)

9) ต้องรู้ให้เท่าทันกลลวงใหม่ ๆ ของมิจฉาชีพที่มาในหลากหลายรูปแบบ

10) ไม่ไวใจใคร อย่าไวใจใคร หรือเกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ

จากการวิเคราะห์รูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ พบว่า มีลักษณะเล่ห์เหลี่ยมของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่เราต้องทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ 25 ประการ ที่บ่งชี้กลโกงที่เขาจะสร้างภาพสร้างเรื่องราวที่ดูน่าเชื่อถือขึ้นมาเพื่อหลอกให้เราเคลิบเคลิ้มแล้วจ่ายเงินเพื่อลงทุนกับมิจฉาชีพอย่างไรบ้าง ดังต่อไปนี้

กลโกงที่ 1 เขาจะหลอกให้เกิดความอยากได้ โดยการใช้ผลตอบแทนเป็นเครื่องจูงใจ/ล่อใจ ว่ามีการให้ผลตอบแทน กำไร การปันผลในจำนวนเงินที่สูงเกินความเป็นจริง

กลโกงที่ 2 เราจะใช้วิธีการสร้างภาพโชว์ความรวย โชว์การใช้ชีวิตหรูหรา (กินหรู อยู่สบาย) ใช้รถหรู บ้านหรู โชว์เงินสดจำนวนมาก ๆ เป็นปีก ๆ

กลโกงที่ 3 เราจะสร้างภาพให้เห็นว่า บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือ เป็นอย่างมาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเวลาอันรวดเร็ว แบบก้าวกระโดดหรือแบบฉับพลัน

กลโกงที่ 4 เราจะเชิญชวนโดยทำให้เรารู้สึกว่า ชีวิตนี้โคตรโชคดีเหลือเกิน ที่ได้มาพบเจอบริษัทหรือกิจการนั้น ๆ

กลโกงที่ 5 เราจะมีการให้เราไปเชิญชวนบุคคลอื่น แล้วให้คำแนะนำเชิญชวนบุคคลอื่นมาเข้าร่วม ในลักษณะแบบแม่ทีม ลูกทีม

กลโกงที่ 6 เราจะทำการเชิญชวนเราไปในพื้นที่ส่วนตัว หรือในโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น การชวนเข้าไลน์ (Line) เฟสบุ๊ก (Facebook) กลุ่มที่เป็นห้องลับไม่ใช่สาธารณะ ซึ่งเป็นห้องสนทนาส่วนตัวที่มีแต่ทีมมีจรรยาวัชเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้เราเกิดความอยากลงทุน อยากได้รับผลตอบแทนสูง ๆ

กลโกงที่ 7 เราจะจูงใจด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาเชิญชวนในอัตราที่สูง โดยจ่ายแค่ครั้งแรก ๆ ก่อนที่จะหอบเงินเหี่ยวหนีหายไป

กลโกงที่ 8 เราจะมีการอุปโลกนยกตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทน ให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนสูงจริง เพื่อจูงใจ

กลโกงที่ 9 เราจะมีการสร้างภาพว่าเป็นกิจการที่ช่วยเหลือสังคม ได้รับรางวัลมากมาย

กลโกงที่ 10 เราจะมีการแอบอ้างว่า มีการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการที่ถูกตั้งตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงยังไม่ได้รับการอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

กลโกงที่ 11 เราจะมีการแอบอ้างว่า มีการจดทะเบียนหรือร่วมลงทุนกับธุรกิจที่อยู่ในต่างประเทศ

กลโกงที่ 12 เราจะมีการแสดงให้เราเห็นว่า เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกับบริษัทหรือกิจการของเขาแล้วจะทำให้เรามีชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม

กลโกงที่ 13 เราจะมีการแอบอ้างว่า บริษัทหรือกิจการจะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจที่อยู่ต่างประเทศ

กลโกงที่ 14 เราจะมีการแสดงให้เราเห็นว่าเรามีบริษัทหรือกิจการในเครืออีกหลายแห่ง เพื่อให้เห็นว่าเรามีธุรกิจและมีเครือข่ายกว้างขวาง

กลโกงที่ 15 เราจะมีการเปิดให้ทุกคนสามารถเข้ามาลงทุนได้ หรือเป็นสมาชิกในบริษัทหรือกิจการได้ไม่ว่า ไม่จำกัดจำนวนหรือไม่จำกัดสถานภาพหรืออายุ ใคร ๆ ก็สามารถนำเงินมาลงทุนได้

กลไกที่ 16 เราจะมีการที่ทำให้เราตรวจสอบทางการเงินไม่ได้ มีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เราเกิดความงง และให้เราเข้าใจว่า สาเหตุที่คนอื่น ๆ ที่เข้ามาลงทุนร้ายวามากขึ้น เพราะเกิดจากการเข้ามาลงทุนนี้

กลไกที่ 17 เราจะมีการเชิญชวนให้เข้าร่วมงานสัมมนา เราจะแสดงว่ามีแผนธุรกิจที่สามารถทำให้ลงทุนแล้วเติบโตอย่างรวดเร็วได้กำไรงาม

กลไกที่ 18 เราจะมีการโฆษณาว่า เป็นการทำธุรกิจแนวใหม่ หรือเป็นการลงทุนแบบใหม่ (Start UP) หรือลงทุนในสินทรัพย์/หลักทรัพย์ตัวใหม่ ๆ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มหรือเทรน (Trend) มาแรง ลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทนสูง (ปรี๊ด)

กลไกที่ 19 เราจะมีการรับประกัน หรือการันตี (guarantee) ว่าเมื่อลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทน 100% ไม่มีเสียโอกาส หรือไม่มีการขาดทุนเด็ดขาด

กลไกที่ 20 เราจะมีการเชิญชวน ว่าหากชอบทำงานสบาย งานง่าย ๆ ไม่ลำบาก ไม่ยาก ทำงานได้โดยไม่กระทบต่องานประจำที่ทำอยู่ ลงทุนน้อย ได้รับผลตอบแทนสูง และได้รับแน่นอน ไม่มีความเสี่ยงใด ๆ ทั้งสิ้น

กลไกที่ 21 เราจะมีการนำเงินสดของเรา ไปลงทุนหรือแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยลงทุนที่บริษัทหรือกิจการกำหนดขึ้นมาเอง (เอาเงินจริงไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินสมมุติที่ทางเขากำหนดขึ้นมา)

กลไกที่ 22 เราจะมีการใช้เรา ไปเชิญชวน/ชักชวนคนใกล้ชิดของเรา เข้ามาลงทุน หรือให้เข้ามาติดกับดัก เช่น คนในครอบครัว พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อน ว่าเข้ามาลงทุนแล้วได้รับผลตอบแทนสูง ลองเข้ามาลงทุนด้วยกัน (ลองดูเขาได้รับผลตอบแทนสูง ๆ กันมาแล้ว)

กลไกที่ 23 เราจะหลอกให้เราโอนเงินไปลงทุน แล้วจึงใจว่า รอรับผลตอบแทนอย่างเดียว ไม่มีขาดทุน

กลไกที่ 24 เราจะทำให้เรารู้สึก/เข้าใจว่า เป็นการลงทุนกับบริษัทหรือกิจการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก อายุยืนยาวมั่นคง เป็นต้น

กลไกที่ 25 เราจะสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเสมือนจริงทุกประการ มาเป็นหน้าจอแสดงผลหรือรายงานผลการลงทุน/ผลตอบแทน มีการแสดงกราฟ แบบเรียลไทม์ (Real Time) ดูเหมือนจริงโดยไม่มีที่ติ

แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) นำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบเช็ครูกระกที่เข้าข่ายแชร์ลูกโซ่เพื่อใช้ในการป้องกัน เพื่อให้ประชาชนที่ต้องการตรวจสอบบุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบป้องกัน แชร์ลูกโซ่ ให้เกิด

ประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว โดยแอปพลิเคชันที่สร้างและพัฒนาจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ชื่อ “checkdidsi เฉพาะกิจแฮร์ลูกโซ่”

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์แห่งชาติ” เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลและปฏิบัติการป้องกันปราบปรามแบบเบ็ดเสร็จ
- 2) ภาครัฐควรบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการระดมทุนและการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์อย่างเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งเป็นการป้องกันตั้งแต่ต้นเหตุ
- 3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี AI ในการตรวจจับและวิเคราะห์ธุรกรรมต้องสงสัย

Executive Summary

The research titled "DSI: An Innovation for Preventing Online Ponzi Schemes" aims to explore the patterns of Ponzi scheme scams in the digital era and propose effective prevention strategies. The study incorporates opinions from victims of Ponzi scheme cases and relevant government officials to develop an innovative tool capable of detecting, analyzing, and warning users about investment opportunities that exhibit characteristics of a Ponzi scheme. This is achieved through the development of a centralized application that integrates data with related agencies.

Research Findings on Online Ponzi Scheme Patterns

- 1) The majority of Ponzi scheme victims are female (65%), while 35% are male.
- 2) About 71% of victims have regular employment with high income (over 40,000 THB/month), including professionals such as civil servants, corporate employees, state enterprise staff (e.g., doctors, nurses, pilots, accountants, police officers, soldiers, lawyers, engineers, and bankers).
- 3) Approximately 85% of victims were aware—or should have been aware—that the investment was a Ponzi scheme but still proceeded due to the promise of high returns. Only 15% were completely unaware.
- 4) Around 38% of victims did not personally know the person who persuaded them to invest, as the recruitment occurred through chat, LINE, or phone conversations without any in-person contact.
- 5) A significant number (65%) transferred money into accounts under legally registered company names, showing that legal registration alone does not protect against fraud.
- 6) One in four victims were already inclined toward high-risk investments, favoring fast and high returns typical of Ponzi schemes.
- 7) Alarming, one in five victims had previously fallen for another Ponzi scheme, indicating a pattern of high-risk investment behavior.

8) Only 20% of actual Ponzi scheme victims report the crime. If 10,000 victims report, the actual number may be closer to 50,000, as seen in the FOREX3D case. Many refrain from reporting due to shame or fear of public exposure.

9) Over half of the victims were lured through social media, highlighting its major influence in recruiting for Ponzi schemes.

10) About 44% of victims invested because someone they trusted had already profited from the scheme, making them hesitant to report when scammed, as it would implicate friends or family.

11) Around 36% of the companies claimed to be affiliated with international entities or based abroad, making it difficult to verify their legitimacy via the Department of Business Development in Thailand.

12) A concerning 68% of victims never met the recruiter in person but still trusted them enough to invest.

13) An overwhelming 93% of victims never visited the business location before investing, increasing their risk of falling prey to scams.

14) Most victims (86%) used only social media platforms (e.g., Facebook pages, LINE) for communication. If these were shut down, they had no way to reach the recruiters.

15) About 65% of communication between victims and scam operators happened solely through social media, where identity concealment is common. Despite this, victims still invested hundreds of thousands or even millions of baht based on promised returns.

16) If platforms like Facebook, LINE, or even phone lines were shut down, 92% of victims would have no idea how to proceed, immediately becoming helpless victims.

17) A large majority (90%) of victims expressed the need for the government and media to create tools that could check, warn, and analyze whether a business is a Ponzi scheme before they invest.

18) Surprisingly, one in four victims ignored official warnings from the government or media and still proceeded to invest because of the high profits and

fast returns, believing they could exit the scheme before it collapsed—only to end up as victims.

Suitable Guidelines for Preventing Pyramid Schemes and Online Pyramid Schemes

1) Be mindful and analyze the situation, as no business offers high returns in a short period (if it does, it's likely a scam).

2) Investigate the origin of the investment model and verify its business license with the relevant authorities, including the Department of Business Development, the Consumer Protection Board (CPB), the Securities and Exchange Commission (SEC), and the Bank of Thailand (BOT).

3) Before investing, you should have financial and investment knowledge. Study carefully because understanding will protect you from pyramid schemes.

4) Do not be greedy.

5) Do not have an unrealistic view of the situation.

6) Do not easily believe or follow invitations to invest.

7) Do not rush into investment decisions.

8) Do not assume that you are an expert in everything (because even those who are more knowledgeable have been deceived).

9) Be aware of new fraud tactics used by scammers, which come in various forms.

10) Do not trust anyone blindly or feel pressured to accept an offer.

Characteristics of Pyramid Schemes and Online Pyramid Schemes

From analyzing the patterns of pyramid schemes and online pyramid schemes, the following 25 deceptive tactics were identified. These are used by fraudsters to create convincing stories to lure victims into investing:

Cheat 1, he will deceive the desire. By using rewards as incentives/temptations That there is a return, profit, dividends in an amount that is inflated.

Cheats 2, he will use a method to create a rich image. Show luxury living (Eat in luxury, live comfortably) Use luxury cars, luxury houses, show a wad of cash.

Cheats 3, he will create an image that That company or business is very reliable. Successfully operating in a short time leaps and bounds

Cheats 4 He will invite us by making us feel that This life is very fortunate that have come across that company or business.

Cheats 5 He will have us to invite other people. Then give a referral fee to invite other people to join. in the form of a parent team, a team member

Cheats 6 He will invite us to the private area. or in social media (Social Media), such as inviting to Line (Line), Facebook (Facebook), a group that is a secret room, not public which is a private chat room with only a team of scammers about the Pyramid to persuade us to want to invest want to get high returns.

Cheats 7 Scam, he will be incentivized by paying a high rate of solicitation. by paying only the first few times before taking the money away from the victim

Cheats 8, he will have to forge an example of someone who has received a reward. to see that they received a real high return to motivate

Cheats 9 He is portrayed as a social enterprise. won many awards

Cheats 10, he will have to pretend that Legally established a company or business But in fact, it has not been approved by the Office of the Consumer Protection Board (OCPB), the Office of the Securities and Exchange Commission (SEC) or the Bank of Thailand (BOT).

Cheats 11 He will have to pretend that Is registered or jointly invested with a business located in a foreign country.

Cheats 12 He will have to show us how. When becoming a member of his company or business, it will give us a better life than before.

Cheats 13 He will have to pretend that The company or business will invest the money in a business that is abroad.

Cheats 14 He will show us that he has many companies or affiliates. To see that he has a business and has a wide network.

Cheats 15 Scam, he will be open for everyone to invest. or being an unlimited member of a company or business There is no limit on the number or limitation of status or age, anyone can invest money.

Cheats 16 he will have that we can't check the finances. There are financial transactions that make us confused. and let us understand that The reason why other people who come to invest more wealthy is because of this investment.

Cheats 17 He will have an invitation to attend the seminar. He will show that he has a business plan that can make investments and grow quickly and be profitable.

Cheats 18 He is advertised as It's a new way of doing business. Or is it a new investment or (Start UP) or invest in new assets / securities or digital assets? that is modern There is a trend or trend (Trend) is strong, investment will receive a high return (pretty)

Cheats 19 He will have a guarantee or guarantee (guarantee) that when invested, will receive a 100% return, no opportunity lost. or no absolute loss.

Cheats 20 He will have to invite that if you like to work comfortably, easy tasks are not difficult Not difficult, can work without affecting the full-time job, low investment, high return and definitely get No risk at all

Cheats 21 He will bring our cash. to invest or exchange for investment units that the company or business has set itself up

Cheats 22 He will be using us. to invite/invite people close to us Come in to invest or get into a trap such as family members, siblings, relatives or friends that come to invest and receive high returns. Let's invest together (Try it, they've already been paid high.)

Cheats 23 He will trick us to transfer money to invest and then motivate us to wait for returns only, no losses.

Cheats 24 He will make us feel/understand that It is an investment in a very successful company or venture. Millions of youngsters, etc.

Cheats 25 He will create virtual software packages in all respects. as a display screen or reports on investment results/returns Real-time graphs are displayed, appearing flawlessly realistic.

Effective Preventive Measures for Pyramid Schemes

To effectively prevent pyramid schemes and online pyramid schemes before they become legal cases, it is recommended to develop and create an application that can verify and check businesses that might be pyramid schemes. This application, named “CHECKDIDSI: Anti-Pyramid Scheme,” would help the public verify individuals, companies, or organizations that are inviting them to invest, determining if they fit the characteristics of a pyramid scheme. The app would also link to news and investigative data to improve the effectiveness of prevention.

Recommendations

- 1) A “National Coordination Center for the Prevention and Suppression of Online Ponzi Schemes” should be established to serve as a centralized hub for information and integrated operations.
- 2) The government should strictly enforce laws related to fundraising and the use of online platforms to address the root causes of the problem.
- 3) The use of AI technology should be promoted for detecting and analyzing suspicious transactions.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ ภาษาไทย	ข
บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ	ช
บทสรุปผู้บริหาร ภาษาไทย	ฅ
บทสรุปผู้บริหาร ภาษาอังกฤษ	ธ
สารบัญ	พ
สารบัญตาราง	ภ
สารบัญภาพ	ม
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	5
1.4 เป้าหมายของโครงการ	5
1.5 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 การเงินนอกระบบ	8
2.2 นวัตกรรม	13
2.3 พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๗	17
2.4 พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534	18
2.5 แอปพลิเคชัน (Application)	19
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Online)	28
2.7 แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่	29
2.8 กฎหมายที่เกี่ยวข้องฯ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกง แชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์	30
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	43
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.4 การจัดการข้อมูล	46
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	46
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิจัย	48
4.1 ผลการวิจัยรูปแบบของกลไกแฮร์ลูกโซ่	48
4.2 วิเคราะห์รูปแบบของกลไกแฮร์ลูกโซ่และแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์	66
4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแฮร์ลูกโซ่และแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์	68
4.4 การสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบ สืบสวน ป้องกัน ว่าเข้า ข่ายลักษณะแฮร์ลูกโซ่หรือไม่ การเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การบูรณาการร่วมกัน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	69
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	73
5.1 สรุปผลการศึกษา	73
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	78
5.3 ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	86
ประวัติผู้วิจัย	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	48
4.2	จำนวนร้อยละการตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
4.3	จำนวนร้อยละการใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน	56
4.4	จำนวนร้อยละลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	57
4.5	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	58

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	ลักษณะกลไกการเงินนอกระบบ
2.2	แชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์
2.3	การเล่นแชร์
2.4	ประเภทของแอปพลิเคชัน
2.5	การทดสอบเป็นการตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชัน
2.6	แอปพลิเคชันมีความซับซ้อน
2.7	การแบ่งเฟสบนกระดานคัมบัง
2.8	เครื่องมือช่วยวางแผนและติดตามความก้าวหน้า
2.9	เว็บไซต์สร้างแอปพลิเคชัน Thunkable

บทที่ 1

สภาพและความสำคัญของปัญหา ระดับความรุนแรงของปัญหา

1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2547 นับตั้งแต่ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้ก่อตั้งขึ้นมา – เดือนกันยายน 2565 มีคดีพิเศษในฐานความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 (แชร์ลูกโซ่) อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษทั้งสิ้นกว่า 200 คดี ซึ่งในแต่ละปี จะมีสถิติผู้เสียหายมากเพิ่มขึ้นทุกปี ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบันมีผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่รวม 300,000 (สามแสน) กว่าราย ที่เข้าแจ้งความกับตำรวจและทางกรมสอบสวนคดีพิเศษ ยังไม่นับรวมผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแต่ไม่ได้เข้าแจ้งความดำเนินคดีอีกหลายเท่าตัว เอาเฉพาะที่นับผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความและประสงค์ที่จะดำเนินคดี มีมูลค่าความเสียหายรวมทั้งสิ้นกว่า 100,000,000,000 (หนึ่งแสนล้านบาท) ประชาชนกลุ่มผู้เสียหายขยายวงกว้างไปทุกอาชีพ ไม่เว้นตั้งแต่อาชีพรับจ้างทั่วไป ไปจนถึงข้าราชการ นักวิชาการ นักกฎหมาย แพทย์ วิศวกร นักบิน นักบัญชี จากในอดีตที่ผ่านมาคดีแชร์แม่หม้อยในปี พ.ศ. 2525 มาถึงในยุคดิจิทัลในปัจจุบัน เป็นยุคแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ซึ่งใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้มีฉ้อโกงเข้าถึงเหยื่อได้ง่ายจากในอดีตคดีแชร์ลูกโซ่เป็นการชักชวนคนให้มาลงทุนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เช่น คดีแม่หม้อย ใช้การบอกกล่าวชักชวนแบบปากต่อปาก หนึ่งต่อหนึ่ง จนมาในยุคปัจจุบันมีฉ้อโกงได้พัฒนาการหลอกลวงจนมาเป็นแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ในปัจจุบันเพียงแค่ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร ขั้นพื้นฐาน ผ่านโซเชียลมีเดีย ผ่านช่องทาง อาทิเช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ยูทูบ ดิจิตอล อินสตาแกรม โปรแกรมแชท แอปพลิเคชัน และ ไลน์ เป็นต้น ทำให้มีฉ้อโกงแชร์ลูกโซ่ ทำแผนการหลอกลวงครั้งเดียว มีการสร้างสตอรี่เรื่องราวที่น่าสนใจขึ้นมาให้น่าติดตาม เพื่อหลอกล่อให้นำเงินมาลงทุนด้วย คือจะมีการสร้างภาพ สร้างบรรยากาศให้ดูน่าเชื่อถือว่า ตนเองหรือบริษัทของตนเองเกิดขึ้นมาใหม่ เป็นธุรกิจใหม่สตาร์ทอัพ เกิดใหม่ไฟแรงที่มีแนวทางในการดำเนินธุรกิจที่ไม่เคยมีมาก่อน สามารถค้นพบวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมากอย่างรวดเร็ว เติบโตแบบก้าวกระโดด สำเร็จคือรวยอย่างรวดเร็วแบบอายุน้อยร้อยล้าน พันล้าน พอสำเร็จและรวยแล้วก็มีความประสงค์ต้องการเปิดรับสมาชิกเพื่อให้มาลงทุนกับตนเองหรือกับบริษัทของตนเองเพื่อเติบโตและร่ำรวยไปพร้อมๆ กัน มีการจ้างดารา นักร้อง นักแสดงชื่อดัง เชิญข้าราชการชั้นสูง นักการเมืองระดับชาติ บุคคลที่มีชื่อเสียงมาร่วมในงานโปรโมทเปิดตัวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ โดยจะเปิดรับสมัครสมาชิกแบบไม่จำกัดจำนวน และให้ลงทุนตามแพ็คเกจที่เขากำหนดขึ้นมา โดยมีการระดมทุนจากผู้ที่สนใจ คือผู้จะ

ตกเป็นเหยื่อ หลักการคือให้นำเงินของตนเองมา让他ไปบริหารจัดการ เพียงแต่ตนเองอยู่เฉยๆ ลงแต่
 เงินไม่ต้องลงแรง แล้วนั่งรอรับผลประโยชน์ตอบแทน แบบยิ่งลงทุนมากยิ่งได้ปันผลตอบแทนมากอย่าง
 รวดเร็ว การันตีรายได้ การันตีผลตอบแทน ไม่มีโอกาสเสี่ยง เน้นผลตอบแทนที่สูงมาก แบบทันใจ
 เงินต้นที่ลงทุนยังคงอยู่และได้กำไรปันผลตลอดไป

ด้วยกลยุทธ์ของแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ที่ใช้หลอกลวงประชาชนจำนวนมากมาแล้วที่ตกเป็นคดี
 อาทิจำน คดีแชร์ forex3d หลอกลวงลงทุนในการซื้อขายเทรดฟอเร็กซ์มีผู้เสียหาย 9,000 คน มูลค่าความ
 เสียหาย 10,000 ล้านบาท แชร์แม่มณี หลอกลวงลงทุนในทองคำ มีผู้เสียหาย 4,000 คนมูลค่าความเสียหาย
 1,300 ล้านบาท แชร์ยูฟ่า หลอกลวงขายหน่วยลงทุน มูลค่าความเสียหาย 10,000 ล้านบาท
 แชร์ซินแสโชกุน ลอยแพทัวร์ท่องเที่ยวญี่ปุ่น มีผู้เสียหายมูลค่าความเสียหาย 435 ล้านบาท แชร์คอน
 เซปต์ซีรีส์ ชักชวนประชาชนเข้าร่วมลงทุนในการให้บริการเช่าพื้นที่บน cloud storage คือการจัดเก็บ
 ข้อมูลผ่านระบบคลาวด์บนเซิร์ฟเวอร์ที่อยู่ในระยะไกล เพื่อให้สามารถเรียกดูและเรียกใช้ข้อมูลได้
 ผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีผู้เสียหาย 3,413 คน มูลค่าความเสียหาย 1,500 ล้านบาท

คดีแชร์ลูกโซ่ดังที่ได้ยกตัวอย่างข้างต้นนี้ทุกคดีล้วนแต่เป็นคดีแชร์ลูกโซ่และเป็นแชร์ลูกโซ่
 ออนไลน์ทั้งสิ้น มีการสร้างเรื่องราว สร้างภาพ ที่แยบยลเหมือนการประกอบธุรกิจจริงจนแทบแยกไม่ออก
 โดยมีฉาชีพได้ใช้กลยุทธ์ในรูปแบบที่สร้างความน่าเชื่อถือแบบสูงสุด ทำให้ประชาชนหลงเชื่อและนำเงิน
 ไปร่วมลงทุนด้วยจำนวนมาก มูลค่าความเสียหายแต่ละคนลดหลั่นตามฐานะทางการเงินและการลงทุน
 จะเห็นได้ว่าคดีแชร์ลูกโซ่แต่ละรายคดีมีผู้เสียหายจำนวนมาก แม้จะมีการดำเนินการเพื่อป้องกัน
 และปราบปรามการกระทำผิดในลักษณะนี้ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอก็ตาม เนื่องด้วยพัฒนาการ
 หลอกลวงของเหล่าอาชญากรทางเศรษฐกิจ ได้ใช้เทคนิควิธีการที่อาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
 สมัยใหม่ เป็นเครื่องมือสื่อสาร โฆษณา ประชาสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนทุกระดับสามารถตกเป็นเหยื่อ
 เป้าหมายของขบวนการแชร์ลูกโซ่ การที่ใช้วิธีการที่ซับซ้อน การให้ข้อมูลที่ซับซ้อน เน้นระดมทุน
 ไม่จำกัด การันตีผลตอบแทนสูงมาก ตรวจสอบข้อมูลการเงินไม่ได้ เชียร์ให้ตัดสินใจลงทุน จัดอบรม
 สัมมนาใหญ่โต โดยอ้างว่ามีบุคคลที่มีชื่อเสียงร่วมลงทุนด้วย จุดประสงค์เพื่อทำให้ประชาชนทั่วไป
 เกิดความรู้สึกมั่นใจมากขึ้นในผลตอบแทนที่จะได้รับ ว่ามีที่มาที่ไปเป็นการดำเนินธุรกิจจริงๆ
 แชร์ลูกโซ่โดยมากมักมีการโฆษณาในเรื่องผลประโยชน์ตอบแทนที่จะได้รับมากกว่าธนาคารหรือ
 การลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ทำให้สามารถหลอกเงินจากประชาชนได้เป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันการเงินนอกระบบที่ผิดกฎหมายในรูปแบบการระดมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
 ได้พัฒนารูปแบบการ กระทำความผิด และเทคโนโลยี ในการหลอกลวงฉ้อโกงประชาชน ให้มีความ
 ทันสมัย และมีความหลากหลาย ตามภาวะเศรษฐกิจ การเงินและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และได้ขยายตัว

ออกไปหลอกลวงประชาชนในวงกว้างเป็นการระดมเงินทุนในลักษณะแชร์ลูกโซ่ โดยใช้สินค้าบริการ หรือผลิตภัณฑ์บังหน้า ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างแพร่กระจาย และจะเพิ่มมากขึ้น ในอนาคต เนื่องจากทรัพย์สิน โดยเฉพาะเงินสดที่ผู้กระทำความผิด ได้รับมาจากการกระทำความผิดนั้น มีเป็นจำนวนมากมหาศาล จึงเป็นสิ่งล่อใจให้ผู้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงตัดสินใจกระทำความผิด และมีประชาชนหลงเชื่อเข้าร่วมลงทุนเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการหลอกลวง ผู้ที่ไม่เข้าใจขาดความรู้ในการลงทุน หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และถูกจูงใจด้วยผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราที่สูง การระดมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน เป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจ โดยภาพรวม และความเป็นอยู่ของประชาชน สำหรับกฎหมายประเทศไทยการระดมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ถือเป็นการฉ้อโกงประชาชน และเป็นความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดอย่างหนักของแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ซึ่งใช้โซเชียลมีเดียการหาเพื่อนใหม่หรือการสร้างเครือข่ายในติดต่อสื่อสาร ซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว แม้จะไม่เคยพบหรือรู้จักกันมาก่อน เกิดการพูดคุยกันผ่านทางแชท แม้ว่าจะไม่เคยพบตัวหรือเห็นหน้ากันจริง ๆ ก็ตาม จะเห็นเพียงภาพที่ปรากฏเป็นภาพโปรไฟล์ในไลน์ เฟซบุ๊ก ฯลฯ แต่เกิดการพูดคุยสนทนากันระดับหนึ่ง นำไปสู่การชักชวนร่วมลงทุน ทั้งการลงทุนจริงและตั้งใจหลอกลวง อีกทั้งในขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยียุคดิจิทัล (Digital Transformation) ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime) แบบพลิกผัน (Disruptive) ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา หรือแม้แต่วิถีชีวิตของมนุษย์ การพลิกผัน (Disruptive) ดังกล่าวเป็นสัญญาณของการก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลดิสรัปชัน (Digital Disruption) ที่มีลักษณะปรากฏการณ์ทางสังคมที่สำคัญของการเกิดขึ้น และล่มสลายของนวัตกรรมและเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา อันส่งผลกระทบให้พฤติกรรมและวิถีชีวิตของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผันดังกล่าว แอปพลิเคชัน (Application) ได้ถูกคิดค้นนำมาใช้งานเสมือนจริงในการดำเนินงาน ทั้งภาคสถาบันการเงิน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และการเอกชน แอปพลิเคชัน คือ โปรแกรมหรือกลุ่มของโปรแกรมที่ถูกออกแบบสำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แบบพกพา เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต เป็นต้น หรืออีกความหมายหนึ่ง แอปพลิเคชัน (Application) หมายถึง โปรแกรม หรือชุดคำสั่ง ที่ใช้ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ เพื่อให้ทำงานตามคำสั่งและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยแอปพลิเคชัน (Application) จะต้องมีสิ่งที่เรียกว่า ส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface หรือ UI) เพื่อเป็นตัวกลางการใช้งานต่าง ๆ

การป้องกันประชาชนรายใหม่ ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ถือเป็นความท้าทายของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่ การที่ประชาชนถูกหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ การคิดค้นระบบการป้องกันแบบออนไลน์ เพื่อไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยเทคโนโลยีที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงได้ง่าย ใช้งานได้จริงและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือเข้าข่ายมีอัตราความเสี่ยงสูง ว่าเข้าข่ายมีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่หรือแชร์ลูกโซ่ออนไลน์หรือไม่ ก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนหรือไม่ลงทุน จึงถือเป็นความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการคิดหาวิธีการป้องกันแชร์ลูกโซ่ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงศึกษาถึงรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ รวมทั้งแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ จากความต้องการของประชาชน และผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ระดับประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ด้านสืบสวนป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่ ว่าจะทำการป้องกันแชร์ลูกโซ่แบบออนไลน์รูปแบบใดที่เหมาะสมที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) จากนั้นเพื่อสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบวิเคราะห์ป้องกันแชร์ลูกโซ่ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่คิดว่าตนเองกำลังจะถูกหลอกลวงให้ลงทุน สามารถมีเครื่องมือในการตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงที่ตนจะตกเป็นเหยื่อมีฉ้อโกง โดยสามารถประเมินความเสี่ยง ที่บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ในมิติด้านการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่ออนไลน์
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ จากความต้องการของประชาชน และผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ระดับประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ด้านสืบสวนป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่ ว่าจะทำการป้องกันแชร์ลูกโซ่แบบออนไลน์รูปแบบใดที่เหมาะสมที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง)
- 3) เพื่อสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวนตรวจสอบ ป้องกันปราบปรามกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มี

หน้าที่ป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1) รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ และสามารถนำผลวิจัยเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ว่าจะทำการป้องกันแชร์ลูกโซ่แบบออนไลน์รูปแบบใดที่เหมาะสมที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง)

2) สร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวนตรวจสอบป้องกันปราบปรามกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว

1.4 เป้าหมายของโครงการ

1) เป้าหมายเชิงปริมาณ มีช่องทางในการป้องกันปราบปรามสืบสวนตรวจสอบอย่างน้อย 1 ช่องทางผ่านแอปพลิเคชันที่สามารถรองรับประชาชน กว่า 300,000 คนโดยประมาณ ที่สามารถตรวจสอบด้วยตนเองได้ง่าย สะดวกรวดเร็วผ่านแอปพลิเคชัน ถึงบุคคลหรือบริษัทต้องสงสัยที่เข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ และสมาชิกกว่าสามแสนคนสามารถเป็นสายข่าว แจ้งอัปเดตกรณีมีแชร์ลูกโซ่ออนไลน์เกิดขึ้นได้ในทันทีผ่านแอปพลิเคชันนี้

2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ จากผลของการวิจัยความต้องการจากประชาชนและผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่อเสียหาย รวมทั้งความเห็นจากเจ้าหน้าที่และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ ในการป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่มาร่วมกันบูรณาการ

1.5 นิยามศัพท์

1) นวัตกรรม หมายถึง แนวคิดใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อนำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2) แชร์ลูกโซ่ คือ การร่วมกิจการโดยอาศัยเงิน นำไปลงทุน รูปแบบการดำเนินธุรกรรม ที่มุ่งประสงค์เพื่อหารายได้ จากการระดมทุนเป็นหลัก และมีรูปแบบการจ่ายผลตอบแทนในลักษณะที่ว่า เป็นการ

เอาเงินคนใหม่มาจ่ายให้กับคนเก่า ซึ่งแบบนี้ก็ไม่สามารถหยุดหาสมาชิกได้ จึงต้องหาสมาชิกใหม่มาลงทุนอยู่ตลอด และเพื่อเป็นการเลี่ยงกฎหมาย จึงมีการแอบแฝงเอาสินค้าและบริการเข้ามาบวกกับแผนการจ่ายผลตอบแทนเพื่อให้ดูเหมือนว่าเป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมายมากขึ้น แต่ถึงแม้มีสินค้าและบริการนั้นๆ แล้วเนื้อแท้บริษัทเหล่านี้ก็ยังหนีไม่พ้นรูปแบบเดิมๆ คือการเอาเงินคนใหม่มาจ่ายให้กับคนเก่า เนื่องจากการลงทุนในเบื้องต้นแรกใช้เงินจำนวนไม่มากนักตามแต่ตกลง แต่อัตราตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ผู้ดำเนินการชี้ชวนว่าจะได้รับนั้น มีเป็นจำนวนสูงมาก จึงมีผู้เข้าร่วมทุนร่วมกิจการเป็นจำนวนมาก มีลักษณะเหมือนงูกินหาง มีเหยื่อรายใหม่เข้ามาแบ่งจ่ายเงินปันผลให้กับรายเก่าไล่กันเป็นทอดๆ ไม่มีจุดสิ้นสุด ซึ่งผู้ประกอบการมักอ้างถึงการนำเงินไปลงทุนในรูปแบบอื่นๆ ต่อๆ ไป เพื่อเป็นรายได้แจกจ่ายผู้ร่วมธุรกิจอย่างทั่วถึง แต่แท้จริงแล้วผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่สมาชิกผู้ร่วมลงทุนก่อนนั้น มาจากเงินลงทุนของสมาชิกใหม่ มาจ่ายให้กับสมาชิกเก่าเป็นเพียงการโยกย้ายเงินหรือจัดคิวเงิน เพียงแต่ได้เปลี่ยนวิธีการและรูปแบบในการดำเนินงานธุรกิจใหม่ โดยการนำเงินที่ได้จากผู้ลงทุนรายใหม่มาหมุนเวียน จ่ายผลตอบแทน แก่ผู้ลงทุนรายเก่า มีลักษณะหมุนเวียนต่อเนื่อง เมื่อมีผู้เข้าร่วมน้อยลง ไม่สามารถหาสมาชิกใหม่มาลงทุนเพิ่มได้ก็จะมีเงินมาจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนตามที่สัญญาไว้ และในที่สุดก็ต้องล้มไปในที่สุด สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้นำเงินมาลงทุนซึ่งเป็นผู้เสียหายจำนวนมาก

“แชร์ลูกโซ่” หรือ “กิจการเงินต่อเงิน” หมายถึงรูปแบบการดำเนินธุรกรรมที่มุ่งประสงค์เพื่อหารายได้จากการระดมทุนเป็นหลัก โดยมีสัญญาในการเข้าร่วมธุรกิจว่าจะตอบแทนผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สูงกว่าเงินลงทุน ซึ่งผู้ประกอบการมักอ้างถึงการนำเงินไปลงทุนในรูปแบบอื่นๆ ต่อๆ ไป เพื่อปันรายได้แจกจ่ายผู้ร่วมธุรกิจอย่างทั่วถึงแต่ผลของมัน คือการที่ให้ผลตอบแทนในช่วงต้นๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการร่วมธุรกิจต่อเนื่อง จนเมื่อถึงจุดที่ผู้ประกอบการหวังผลในการระดมทุนสำเร็จแล้วก็จะหาทางปิดตัวไปเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายผลประโยชน์ในภายหลังๆ หรืออาจจะดำเนินการต่อเนื่องจนกว่าฐานที่เข้ามาหรือผู้เข้าร่วมธุรกิจที่เข้ามาในช่วงหลังๆ จะไม่พอหมุนเวียนเงินตอบแทนให้กับคนที่มาก่อนได้ก็จะเริ่มปิดตัวเองลง ลักษณะดังกล่าวถือเป็นการจัดคิวเงิน คือ เป็นเพียงวิธีโยกย้ายเงินไม่ได้มีการนำไปลงทุนหรือปล่อยกู้แต่ประการใด เนื่องจากเงินทุกบาทเหมือนกันหมด ดังนั้นเวลาที่มีการจ่ายดอกเบี้ยแก่ประชาชนที่นำเงินมาซื้อหุ้นจากแชร์ ก็ย่อนำเงินของผู้อื่นหรือเงินต้นของผู้ฝากเองมาจ่ายได้ การจัดคิวเงินก็คือวิธีการโกงอย่างหนึ่งในวงการการเงิน หรืออาจกล่าวได้ว่า แชร์ลูกโซ่ คือการลงทุนตามกันไป โดยการหาสมาชิกมาเพิ่มเพื่อรับผลประโยชน์

3) แชร์ลูกโซ่ออนไลน์ การเล่นเกมในโลกยุคดิจิทัลที่ประชาชนเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น จึงทำให้มีฉวยฉวยโอกาส หลอกลวงประชาชนผ่านการเล่นแชร์ออนไลน์ โดยสังเกตได้จากการโฆษณาชักชวนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้ออมเงิน โดยอ้างว่าจะให้ดอกเบี้ยสูงกว่าสถาบันการเงิน

สุดท้ายก็ปิดวงแชร์หลบหนีพร้อมเงินที่ผู้เสียหายร่วมเล่นแชร์ หรือหลอกให้ร่วมลงทุนในธุรกิจ (ที่ไม่มีอยู่จริง) ในลักษณะแชร์ลูกโซ่ โดยมีจฉฉฉฉจะอ้างว่าได้ผลกำไรสูง ในระยะเวลานั้นๆ ซึ่งมิจฉฉฉฉฉจะทำให้ตายใจ ด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาไว้เพื่อเป็นการหลอกให้ลงทุนสูงขึ้น และบางคนถึงขั้นไปชักชวนญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงมาร่วมลงทุนอีกด้วย ซึ่งสุดท้ายมิจฉฉฉฉฉจะอ้างว่าธุรกิจขาดทุนมีปัญหา จึงไม่สามารถส่งเงินได้ตามปกติ พร้อมทั้งบอกกับผู้เสียหายว่าอย่าเพิ่งแจ้งความ สุดท้ายจะตัดการติดต่อและหลบหนีไปในที่สุด

4) แอปพลิเคชัน หรือที่ทุกคนเรียกกันสั้นๆ ว่า App (แอฟ) คือ โปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่ออกแบบมาสำหรับ Mobile (โมบาย) Tablet (แท็บเล็ต) หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ ที่เรารู้จักกัน ซึ่งในแต่ละระบบปฏิบัติการจะมีผู้พัฒนาแอปพลิเคชันขึ้นมามากมาย เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งจะมีให้ดาวน์โหลดทั้งฟรีและจ่ายเงิน ทั้งในด้านการศึกษา ด้านการสื่อสารหรือแม้แต่ด้านความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การเงินนอกระบบ

การเงินนอกระบบ หมายถึง การทำธุรกรรมทางการเงินที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบการควบคุมกำกับดูแลของทางราชการไม่ว่าจะเป็นระบบสถาบันการเงิน ระบบกฎหมาย หรือไม่ได้รับการยอมรับให้เข้ามาอยู่ในระบบอย่างเป็นทางการ เช่น แคร่ลูกโซ่ ขายตรงแอบแฝงแบบแคร่ลูกโซ่ การชักชวนให้ร่วมลงทุนเก็งกำไรในธุรกิจต่าง ๆ การเล่นแชร์ เป็นต้น การเงินนอกระบบไม่ได้หมายถึงหนี้นอกระบบเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงแคร่ลูกโซ่ การระดมทุน หรือการใช้เงินในการทำธุรกิจที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบการควบคุมกำกับดูแลของทางราชการ ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่มีฉาฉิมักจะแฝงตัวเข้าไปหลอกเงินจากเหยื่อ

กิจการการเงินนอกระบบ เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง ที่ตั้งขึ้นมาโดยไม่มีกฎหมายเฉพาะในการควบคุมดูแล อาศัยการยอมรับตามข้อตกลงในกลุ่มที่กำหนดขึ้นเอง แตกต่างไปจากสถาบันการเงินในระบบ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สถาบันคุ้มครองเงินฝากให้ความคุ้มครอง และอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงิน ส่วนธนาคารเฉพาะกิจอื่นๆ อาทิ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเหล่านี้แม้ไม่ได้รับความคุ้มครองจากสถาบัน คุ้มครองเงินฝาก แต่ก็มีความหมายเฉพาะของแต่ละธนาคารในการกำกับดูแลโดยทาง การ กล่าวได้ว่าการมีกฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อการควบคุมให้เกิดความมั่นคงและเกิดความน่าเชื่อถือในธนาคารเฉพาะกิจแต่ละแห่ง ผู้ฝากเงินจะรู้สึกว่าเขาเองมีความปลอดภัยเพราะทาง การทำหน้าที่สอดส่องดูแลอยู่ตลอดเวลา แม้การเงินนอกระบบจะมีความเสี่ยงภัยสำหรับผู้ฝากเงิน เนื่องจากไม่มีกฎหมายดูแลเป็นการเฉพาะ แต่ก็ยังมีกิจการที่ตั้งขึ้นและใช้ชื่อ “ธนาคาร” นำหน้า เพื่อให้บริการทางการเงินแก่ลูกค้าในกลุ่ม ได้แก่ ธนาคารสัจจะออมรายวัน ธนาคารเบี้ยกุดชุม ซึ่งพื้นฐานทางการเงินของกลุ่มเหล่านี้ เกิดมาจากสมาชิกในกลุ่มร่วมกันก่อตั้งขึ้น เนื่องจากไม่สามารถพึ่งพาสถาบันการเงินในระบบได้ เพราะแต่ละคนไม่มีฐานะการเงินแน่นอน ไม่มีหลักประกันที่จะใช้ใน การกู้ยืมเงิน ดังนั้น จึงอาศัยพึ่งพากันในกลุ่มของตนเอง กำหนดเป็นข้อตกลงระหว่างสมาชิก ให้มีการเก็บออมเงินและสามารถกู้ยืมเงินจากกลุ่มได้ บางกิจการตั้งขึ้นในรูปของกลุ่มออมทรัพย์กิจการเหล่านี้หลายๆ แห่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากโดยหลักการแท้จริงแล้วเป็นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเดียวกันกับสหกรณ์ออมทรัพย์

อย่างไรก็ดี กิจกรรมเหล่านี้มีความน่าเชื่อถือจากผู้ก่อตั้ง ความรู้ทางการเงินสำหรับประชาชน สถาบันคุ้มครองเงินฝาก สงวนสิทธิ์โดยสถาบันคุ้มครองเงินฝาก All Rights Reserved หรือผู้นำองค์กรเป็นที่นับหน้าถือตาหรือมีอุดมการณ์ที่ดีในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ปัญหา คือ ความน่าเชื่อถือหรือศรัทธาในตัวผู้นำจะยืนยาวต่อไปเพียงใด เพราะหากหมดสิ้นบุคคล ดังกล่าวแล้ว ก็จะมีผู้สืบทอดหน้าที่ดูแลต่อไป จะเชื่อถือและไว้วางใจได้เพียงใด นี่คือความเสี่ยงของกิจกรรมการเงินนอกระบบ ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีอาจจะติดตามหาผู้รับผิดชอบได้โดยง่าย กิจกรรมการเงินนอกระบบที่รู้จักกันในอีกรูปแบบหนึ่งคือ แชรซึ่งในอดีตมีตัวอย่างที่ทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้างมาแล้ว เช่น แชรแม่ชะม้อย แชรแม่นกแก้ว แชรเสมาฟ้าคราม เป็นต้น แม้แต่วงแชร์ย่อยๆ ในกลุ่มคน 10 - 20 คน ที่ยังคงเห็นอยู่เมื่อเริ่มกิจกรรมไประยะหนึ่ง สมาชิกบางคนไม่ชำระเงินตามข้อตกลง หลบหนีหนี้สินในวงแชร์ ก็ทำให้เกิดปัญหากับสมาชิกในกลุ่ม แม้กิจกรรมการเงินนอกระบบจะมีความเสี่ยง แต่ก็ยังคงมีอยู่เพราะกิจกรรมเช่นนี้เกิดขึ้นโดยง่าย ไม่ต้องขออนุญาตในการจัดตั้ง แค่เพียงมีคนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะสมาชิกกลุ่ม ไม่ต้องทำสัญญาให้ยุ่งยาก อาศัยความไว้วางใจกัน บางประเภทให้ผลตอบแทนสูง จูงใจในการลงทุน อีก

ประเภทหนึ่ง คือ เงินกู้นอกระบบ ที่มีปัญหาให้เห็นเป็นระยะๆ จากการตามหนี้ด้วย วิธีการรุนแรง ผู้กู้รู้ยู่่ว่าตนเองต้องจ่ายเงินในอัตราดอกเบี้ยที่สูงมาก แต่ในตอนตัดสินใจกู้ นั้น ไม่มีทางเลือกเนื่องจากต้องการแหล่งเงินเพื่อแก้ปัญหาฉุกเฉิน เช่น นำไปชำระหนี้ที่ค้างรายอื่น เป็นต้น แหล่งเงินกู้ประเภทนี้ให้กู้ยืมรวดเร็วจึงเป็นที่นิยม และทางการปราบปรามได้ไม่สิ้นสุด ประชาชนที่สนใจกิจกรรมการเงินนอกระบบ ควรศึกษาและทำความเข้าใจการทำธุรกรรม อย่างละเอียดถี่ถ้วน ก่อนที่จะเข้าไปใช้บริการ เพื่อความปลอดภัยของตัวท่านเอง

ลักษณะกลไกการเงินนอกระบบ

เงินกู้นอกระบบ

เงินกู้โดยตรง ผู้ให้บริการเงินกู้นอกระบบมักเป็นผู้ให้กู้ที่ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงิน ส่วนมากจะคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงินกำหนด โดยจะบอกตัวเลขดอกเบี้ยหรือเงินค่าน้อย ๆ เพื่อดึงดูดผู้กู้ นอกจากนี้ผู้ให้กู้อาจยังบังคับให้ลูกหนี้เซ็นสัญญาเงินกู้ที่ไม่ได้กรอกข้อความ หรือระบุจำนวนเงินกู้เกินจริง เช่น กู้ 10,000 บาท แต่ให้กรอกตัวเลขสูงถึง 30,000 บาท แต่ที่น่ากลัวคือ การทวงหนี้ด้วยวิธีที่โหดร้ายหรือผิดกฎหมาย เช่น ชุกรรโชก ประจาน หรือทำร้ายร่างกาย

ภาพที่ 2.1 ลักษณะกลไกการเงินนอกระบบ

ข้อสังเกต จำนวนจ่ายคืนหรือดอกเบี้ยที่นายทุนเงินกู้แจ้งต่อผู้กู้นั้น มักจะเป็นจำนวนจ่ายคืนหรือดอกเบี้ยต่อวันเพื่อให้ผู้กู้รู้สึกว่าเป็นจำนวนเงินน้อย แต่เมื่อคำนวณเงินที่ต้องจ่ายคืนเทียบกับต้นเงินแล้วจะพบว่าดอกเบี้ยที่นายทุนเงินกู้เรียกเก็บ จะสูงกว่าสถาบันการเงินที่มีทางการกำกับดูแลเป็นจำนวนมาก

สัญญาอำพรางเงินกู้ (หลีกเลี่ยงการให้กู้โดยตรง)

นายทุนเงินกู้จะให้ผู้ใช้บัตรผ่อนสินค้าหรือบัตรเครดิตซื้อสินค้าที่มีมูลค่าแพงกว่าเงินกู้ เช่น ต้องการกู้เงิน 20,000 บาท จะให้ซื้อสินค้ามูลค่า 26,000 บาท เมื่อได้สินค้านายทุนเงินกู้จะให้ผู้นำนสินค้านั้นมาแลกกับเงินกู้จำนวน 20,000 บาท แล้วผู้กู้จะต้องรับผิดชอบชำระค่าสินค้ากับบริษัทบัตรผ่อนสินค้าหรือบัตรเครดิตพร้อมทั้งดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

ข้อสังเกต นายทุนเงินกู้ไม่ต้องรับความเสี่ยงในการปล่อยกู้เงินในครั้งนี้ เพราะทันทีที่จ่ายเงินให้กับผู้กู้ไป นายทุนเงินกู้จะได้รับสินค้าที่มีมูลค่าสูงกว่าเงินที่จ่ายให้ผู้กู้ไป

กลไกแชร์ลูกโซ่

หลอกให้ทำธุรกิจขายตรงแอบแฝงแชร์ลูกโซ่ บางครั้งจะแอบแฝงมากับธุรกิจขายตรงซึ่งมีโฆษณาจะโฆษณาชวนเชื่อให้เหยื่อทำธุรกิจขายตรงที่มีผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูง โดยที่เหยื่อ

ไม่ต้องทำอะไร เพียงแค่ชักชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้องให้ร่วมทำธุรกิจ เมื่อเหยื่อเริ่มสนใจจะให้เหยื่อเข้าร่วมฟังสัมมนาและจ่ายค่าสมัครสมาชิก หรือซื้อสินค้าแรกเข้าในมูลค่าที่ค่อนข้างสูง (สินค้าส่วนมากมักไม่มีคุณภาพ) หรืออาจให้เหยื่อซื้อหุ้นหรือหน่วยลงทุนโดยไม่ต้องรับสินค้าไปขาย แล้วก็รอรับเงินปันผลได้เลย ปัจจุบันยังมีการโฆษณาชักชวนผู้ลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

ข้อสังเกต แชร่ลูกโซ่ในคราวธุรกิจขายตรงจะไม่เน้นการขายสินค้า การสาธิตสินค้าหรือทำให้สมาชิกเข้าใจในตัวสินค้า แต่จะเน้นการหาสมาชิกใหม่เพราะค่าสมัครสมาชิก/ค่าซื้อสินค้าแรกเข้า/ค่าหุ้นหรือหน่วยลงทุนจะถูกนำมาจ่ายเป็นผลตอบแทนให้กับสมาชิกเก่า แต่หากไม่สามารถหาสมาชิกใหม่ได้ ก็จะไม่สามารถจ่ายผลตอบแทนให้แก่สมาชิกเก่าได้ ชักชวนให้ซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต มีจฉาซีจะใช้วิธีประกาศขายสินค้านำราคาถูกผ่านทางอินเทอร์เน็ต ส่วนมากจะเป็นสินค้าใหม่หรืออาจเป็นสินค้าที่ยังไม่วางขายในประเทศไทย เช่น สมาร์ทโฟนรุ่นใหม่ล่าสุด ตุ๊กตาหรือของเล่นที่กำลังเป็นที่นิยมในต่างประเทศ โดยให้ผู้สนใจแจ้งจำนวนที่ต้องการพร้อมโอนเงินค่ามัดจำ หรือจ่ายเงินเต็มจำนวน ส่วนมากเหยื่อจะได้รับสินค้าตรงตามคำสั่งซื้อ เหยื่อจึงหลงเชื่อสั่งสินค้านำรอบที่ 2 โดยมีจฉาซีชักชวนเพื่อน หรือญาติ ๆ ให้ซื้อพร้อมกันเป็นจำนวนมาก เมื่อมีจฉาซีได้รับเงินแล้วก็จะหนีไปโดยไม่มีการส่งมอบสินค้าใด ๆ

ข้อสังเกต มีจฉาซีจะขายสินค้าในราคาถูกมาก และส่วนใหญ่จะส่งสินค้าตามคำสั่งซื้อในครั้งแรกที่มีการสั่ง เพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและสั่งสินค้าเพิ่มในจำนวนที่มากขึ้นกว่าเดิมมาก ๆ บางครั้งมีจฉาซียังหลอกให้ร่วมลงทุนในสัญญาซื้อขายทองคำล่วงหน้า การซื้อขายหรือเก็งกำไรจากการขึ้นลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

วิธีป้องกันกลโกงการเงินนอกระบบ

เงินกู้นอกระบบ วางแผนรายรับรายจ่ายล่วงหน้าและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันปัญหาเงินไม่พอใช้ซึ่งอาจนำไปสู่การก่อหนี้ประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของตนเองก่อนก่อหนี้ ศึกษารายละเอียดของผู้ให้กู้ เพื่อป้องกันการถูกเอารัดเอาเปรียบหรือการทวงหนี้โหด เลือกกู้เงินในระบบ เพราะมีสัญญาการกู้เงินที่ชัดเจนและเป็นธรรมมากกว่า หากจำเป็นต้องกู้เงินนอกระบบ ให้ศึกษาเงื่อนไข รายละเอียดสัญญาให้ดีกว่าเซ็นสัญญา กลโกงแชร์ลูกโซ่ไม่ไกลกับผลตอบแทนมูลค่าสูงที่มีจฉาซีพามาหลอเพื่อเร่งการตัดสินใจ อย่าไวใจ หรือเกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ เมื่อคนชวนทำธุรกิจที่มีลักษณะคล้ายแชร์ลูกโซ่ ศึกษาที่มาที่ไปของการลงทุนหรือสินค้าให้ดีกว่าการลงทุน โดยเฉพาะธุรกิจหรือสินค้าที่ให้ผลตอบแทนสูงมากในเวลาอันสั้น หรือมีราคาถูกผิดปกติ

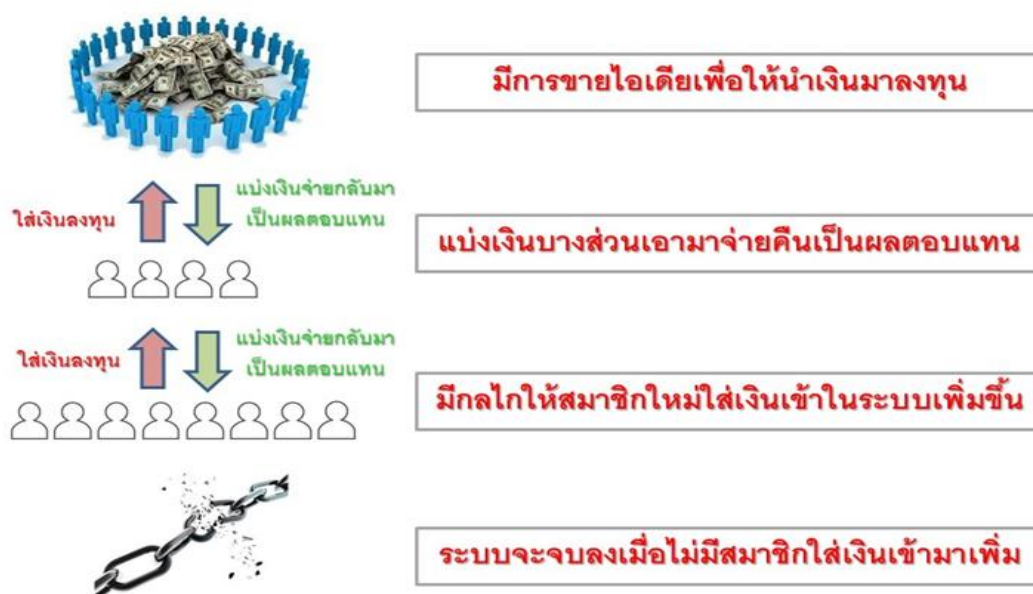
หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มธุรกิจที่ไม่แน่ใจ เพราะอาจถูกหวานล่อมให้ร่วมลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่ติดตามข่าวสารกลโกงอย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ควรทำเมื่อตกเป็นเหยื่อกลโกงการเงินนอกระบบ

เงินกู้นอกระบบ หนี้นอกระบบส่วนมากเป็นหนี้ที่ผู้กู้ต้องรับภาระดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ผู้กู้จึงควรหาแหล่งเงินกู้ในระบบที่มีดอกเบี้ยถูกกว่ามาชำระคืน แต่หากไม่สามารถกู้ยืมในระบบได้ ผู้กู้จำเป็นต้องยอมขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อนำมาชำระหนี้ แก้ไขปัญหาดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจนไม่สามารถชำระคืนได้ กลโกงแชร์ลูกโซ่ หากตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ ควรรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แล้วติดต่อขอรับคำปรึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

แชร์ลูกโซ่ คือ รูปแบบการดำเนินธุรกิจที่มุ่งประสงค์ เพื่อหารายได้จากการระดมทุนเป็นหลัก โดยมีการสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ ที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินในระยะเวลาอันสั้น โดยผู้ประกอบการมักอ้างถึงการนำเงินไปลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีรายได้สูงเพียงพอที่จะปันรายได้แจกจ่ายผู้ร่วมธุรกิจได้อย่างทั่วถึง

ภาพที่ 2.2 แชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

สินค้าและธุรกิจที่นิยมใช้ในการชักชวนเข้าร่วมลงทุน

- ลงทุนในสินค้าเกษตร
- ขายตรง
- ระดมทุนตั้งบริษัทเข้าตลาดหลักทรัพย์
- ผลิตภัณฑ์อวดอ้างสรรพคุณรักษาได้สารพัดโรค
- ลงทุนแก๊งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ
- ลงทุนทองคำ และน้ำมัน
- แชร่ลูกโซ่ออนไลน์
- ฌาปนกิจสงเคราะห์ปลอม
- ขายทริปเที่ยวในฝัน

สังเกตได้อย่างไร ว่านี่คือแชร์ลูกโซ่

- 1) เปิดระดมทุนไม่จำกัด
- 2) การันตีผลตอบแทนสูงมาก
- 3) ตรวจสอบข้อมูลการเงินไม่ได้
- 4) เชียร์ให้รีบตัดสินใจลงทุน
- 5) จัดอบรมสัมมนาใหญ่โต
- 6) อ้างว่ามีบุคคลที่มีชื่อเสียงร่วมลงทุนด้วย

2.2 นวัตกรรม

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นมากมายในแทบทุกวงการ โดยนวัตกรรมต่าง ๆ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทำให้ชีวิตสะดวกรวดเร็วมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้างโอกาสในการเข้าถึงข่าวสารความรู้ บทความนี้จะพาไปทำความรู้จักความหมายและประเภทของนวัตกรรมให้มากขึ้น

นวัตกรรม หมายถึง แนวคิดใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น โดยอาศัยความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ สามารถช่วย

สร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้ คำว่า "นวัตกรรม" ในภาษาอังกฤษคือ Innovation ซึ่งเป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินอย่าง "Innovare" หมายถึง "ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา"

นวัตกรรม หมายถึง การทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ๆ และยังอาจหมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิต กระบวนการ หรือองค์กร ไม่ว่าการเปลี่ยนนั้นจะเกิดขึ้นจากการปฏิวัติการเปลี่ยนแปลงอย่างถอนรากถอนโคน หรือการพัฒนาต่อยอด ทั้งนี้ มักมีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่ม และนวัตกรรม อันหมายถึงความคิดริเริ่มที่นำมาประยุกต์ใช้อย่างสัมฤทธิ์ผล (McKeown, 2008) และในหลายสาขา เชื่อกันว่าการที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเป็นนวัตกรรมได้นั้น จะต้องมีความแปลกใหม่อย่างเห็นได้ชัด และไม่เป็นแค่เพียงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ เป็นต้นว่า ในด้านศิลปะ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจ และนโยบายของรัฐ ในเชิงเศรษฐศาสตร์นั้น การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องเป็นการเพิ่มมูลค่า มูลค่าของลูกค้า หรือมูลค่าของผู้ผลิต เป้าหมายของนวัตกรรมคือการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก เพื่อให้สิ่งต่าง ๆ เกิดเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น นวัตกรรมก่อให้เกิดผลิตผลเพิ่มขึ้น และเป็นที่มาสำคัญของความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ นวัตกรรมเป็นหัวข้อหลักในการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และวิศวกรรม และหากพูดกันแบบภาษาชาวบ้านแล้ว คำว่า “นวัตกรรม” มักจะหมายถึงผลลัพธ์ของกระบวนการ และในฐานะที่นวัตกรรมมักจะได้รับการยกย่องว่าเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันเศรษฐกิจ ปัจจัยที่นำไปสู่นวัตกรรม มักได้รับความสำคัญจากผู้ออกนโยบายว่าเป็นเรื่องวิกฤติ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในสาขาใดสาขาหนึ่ง มักจะเรียกว่าเป็นผู้บุกเบิกในสาขานั้น ไม่ว่าจะเป็นในนามบุคคลหรือองค์กร

องค์ประกอบของนวัตกรรม

- 1) ความใหม่ ใหม่ในที่นี้คือ สิ่งใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน เคยทำมาแล้วในอดีตแต่นำมาปรับปรุงใหม่ หรือเป็นสิ่งใหม่ที่มีการพัฒนามาจากของเก่าที่มีอยู่เดิม
- 2) ใช้ความรู้หรือความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา นวัตกรรมต้องเกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างและพัฒนา ไม่ใช่เกิดจากการลอกเลียนแบบ หรือการทำซ้ำ
- 3) มีประโยชน์ สามารถนำไปพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการดำเนินงานได้ ถ้าในทางธุรกิจต้องมีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ สร้างมูลค่าเพิ่ม
- 4) นวัตกรรมมีโอกาสในการพัฒนาต่อได้

ขั้นตอนของนวัตกรรม

- 1) **การคิดค้น (Invention)** เป็นการยกย่องนวัตกรรมประกอบด้วยการศึกษาเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวกับนวัตกรรม การกำหนดโครงสร้างรูปแบบของนวัตกรรม
- 2) **การพัฒนา (Development)** เป็นขั้นตอนการลงมือสร้างนวัตกรรมตามที่ร่างไว้ การตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมและการปรับปรุงแก้ไข
- 3) **ขั้นนำไปใช้จริง (Implement)** เป็นขั้นที่มีความแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติเดิมมา ในขั้นตอนนี้รวมถึงขั้นการทดลองใช้นวัตกรรม และการประเมินผลการใช้นวัตกรรม
- 4) **ขั้นเผยแพร่ (Promotion)** เป็นขั้นของการเผยแพร่ การนำเสนอ หรือการจำหน่าย

ระยะของนวัตกรรม นวัตกรรม แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 มีการประดิษฐ์คิดค้น (Innovation) หรือเป็นการปรุงแต่งของเก่าให้เหมาะสมกับกาลสมัย
- ระยะที่ 2 พัฒนาการ (Development) มีการทดลองในแหล่งทดลองจัดทำอยู่ในลักษณะของโครงการทดลองปฏิบัติก่อน (Pilot Project)
- ระยะที่ 3 การนำเอาไปปฏิบัติในสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งจัดว่าเป็นนวัตกรรมขั้นสมบูรณ์

นวัตกรรม สามารถแบ่งประเภทของนวัตกรรม ได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับขอบเขต ดังนี้

- 1) **นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product Innovation)** การปรับปรุงสิ่งประดิษฐ์ หรือผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้วให้พัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยมีทั้งแบบที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ นอกจากช่วยสร้างความสะดวกสบายแล้ว ยังสามารถเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ในตลาดได้ เช่น รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ, จอโทรทัศน์แบบ HDTV, ทุ่งไร่สาย เป็นต้น
- 2) **นวัตกรรมกระบวนการ (Process Innovation)** การพัฒนาแนวทาง วิธีผลิตสินค้าและบริการ ให้มีรูปแบบใหม่ที่ทันสมัยมากขึ้น อาจจะเป็นการลดขั้นตอนกระบวนการผลิตให้รวดเร็วมากขึ้น เพื่อประหยัดต้นทุนและเวลา เช่น การย้ายฐานการผลิตสินค้าไปยังแหล่งใหม่ เป็นต้น
- 3) **นวัตกรรมด้านการวางตำแหน่งของสินค้า (Position Innovation)** การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของนวัตกรรม สินค้าและบริการ จากแบบเดิมๆ ที่คนส่วนใหญ่รู้จักหรือคุ้นเคยอยู่แล้วไปสู่การรับรู้ใหม่ที่ทันสมัยมากขึ้น เพื่อนำเสนอเทคโนโลยีและภาพลักษณ์ใหม่ๆ สู่ผู้บริโภค เช่น เครื่องสำอางที่ปรับปรุงแบรนด์ โดยใช้เทคโนโลยีปรับปรุงสูตรใหม่ ทำให้ครองใจกลุ่มลูกค้าวัยรุ่นมากขึ้น เป็นต้น

4) นวัตกรรมด้านกระบวนทัศน์ (Paradigm Innovation) การสร้างนวัตกรรมที่สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเดิมๆ ได้ เพื่อนำไปสู่การสร้างกรอบความคิดใหม่ๆ เช่น จากเดิมเชื่อว่าสมาร์ทโฟน 5G จะต้องมียาราคาที่สูง แต่เทคโนโลยีก็ทำให้สมาร์ทโฟนเหล่านี้ราคาถูกลง และสามารถเข้าถึงคนหลายระดับได้มากขึ้น เป็นต้น

นวัตกรรม มีอะไรบ้าง กว่าที่นวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้ จะต้องผ่านกระบวนการประดิษฐ์คิดค้น พัฒนาทดลองปรับปรุง และนำไปใช้งานได้จริง โดยในปัจจุบันมีสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมต่าง ๆ มากมายที่เข้ามามีบทบาทช่วยเสริมการไลฟ์สไตล์ให้มนุษย์สะดวกมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น

1) นวัตกรรมทางการแพทย์ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทางการแพทย์ สามารถสร้าง "เกษตรดิจิทัล" ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทุนแรง ลดค่าใช้จ่าย และลดความเสี่ยงให้แก่เกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นแอปพลิเคชันช่วยประเมินปริมาณน้ำฝน วันฝนตก เพื่อให้วางแผนเพาะปลูกได้สะดวก อีกทั้งในปัจจุบันมีเทคโนโลยีชีวภาพอีกมากมาย ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาโรคระบาด ลดการใช้ยาฆ่าแมลง คำนวณความชื้นและอุณหภูมิในฟาร์มต่าง ๆ ถือเป็นนวัตกรรมที่ช่วยเรื่องการเพาะปลูก

2) นวัตกรรมสุขภาพ ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์มีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพให้ผู้คนในยุคปัจจุบัน ทำให้ชีวิตผู้คนยืนยาวมากขึ้น ไม่เพียงเท่านั้น นวัตกรรมยังเข้ามามีบทบาทในการผลิตอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยให้หลายคนนำมาประยุกต์ใช้เพื่อจะได้รู้เท่าทันสัญญาณของโรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อจะได้หาทางรักษาสุขภาพของตนเองมากขึ้น เช่น เครื่องวัดออกซิเจนในอากาศ, เครื่องวัดชีพจรในเลือด, ชุดอุปกรณ์ฝึกออกกำลังกาย เป็นต้น

3) นวัตกรรมทางการศึกษา สิ่งประดิษฐ์ทางการศึกษา ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเกิดปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนแบบปกติได้ แต่นวัตกรรมทางการศึกษาจะเข้ามาช่วยแก้ปัญหาในส่วนนี้ได้ เช่น โปรแกรมสำหรับเรียนออนไลน์ ทางไกล ช่วยให้นักเรียนในพื้นที่ห่างไกลได้เข้าถึงชุดข้อมูลความรู้, แอปพลิเคชันแปลภาษา ตัวช่วยในการเรียนภาษาที่ 2 และ 3 รวมไปถึงการนำ AI และหุ่นยนต์มาประยุกต์ใช้ในการสอน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการและความคิดสร้างสรรค์ให้เด็ก ๆ เป็นต้น

ประโยชน์และความสำคัญของนวัตกรรม

ตราบใดที่มนุษย์ยังไม่หยุดคิดค้น และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ นวัตกรรมก็ยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากเราจะมีสินค้าและบริการที่มีคุณภาพมากขึ้นแล้ว เรายังจะได้ประโยชน์จากการเกิดใหม่ของนวัตกรรมด้านต่าง ๆ ที่มีต่อชีวิตประจำวัน หลายนวัตกรรมสามารถช่วยแก้ปัญหาในชีวิตได้

อย่างง่ายดาย อีกทั้งเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ก็สามารถเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

2.3 พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๓

มาตรา ๔ ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำได้ด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ว่าในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้ และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

มาตรา ๕ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน

(ก) มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป หรือโดยการแพร่ข่าวด้วยวิธีอื่นใด หรือ

(ข) ดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หรือ

(ค) จัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ หรือ

(ง) จัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงิน หรือ

(จ) ได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเกินสิบคน ซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อันมิใช่การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 341 (ประมวลกฎหมายอาญา) ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 343 (ประมวลกฎหมายอาญา) ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 341 ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา 342 อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ทั้งนี้ทั้งนั้น การแชร์ลูกโซ่ มีรูปแบบ อาศัยเครือข่ายให้สมาชิก หรือแม่ทีมหลอกเหยื่อต่อเป็นทอด ๆ ดังนั้นสมาชิกในวงแชร์ที่ได้รับเงินจากเหยื่อคนอื่นอีกทอดหนึ่ง อาจเข้าข่ายถูกดำเนินคดีได้ในฐานะเป็นผู้รับฝากเงิน เข้าข่ายหลอกลวงประชาชนได้

สังเกตได้อย่างไร ว่าเป็นแชร์ลูกโซ่

- 1) เปิดระดมทุนไม่จำกัด
- 2) การันตีผลตอบแทนสูงมาก
- 3) ตรวจสอบข้อมูลการเงินไม่ได้
- 4) เชียร์ให้รีบตัดสินใจลงทุน
- 5) จัดอบรมสัมมนาใหญ่โต
- 6) อ้างว่ามีบุคคลที่มีชื่อเสียงร่วมลงทุนด้วย

2.4 พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534

ความหมายของการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ.2534 การที่บุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวดๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไป โดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด และให้หมายรวมถึงการรวมทุนในลักษณะอื่น ตามที่กฎหมายกำหนดในกฎกระทรวงด้วย ตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ประมวลกฎหมายอาญา (ความผิดฐานฉ้อโกง) มาตรา ๓๔๑ ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวง ดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้น

ภาพที่ 2.3 การเล่นแชร์

2.5 แอปพลิเคชัน (Application)

แอปพลิเคชัน (Application) หรือที่ทุกคนเรียกกันสั้น ๆ ว่า App (แอป) คือ โปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่ออกแบบมาสำหรับ Mobile (โมบาย) Tablet (แท็บเล็ต) หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ ที่เรารู้จักกัน ซึ่งในแต่ละระบบปฏิบัติการจะมีผู้พัฒนาแอปพลิเคชันขึ้นมามากมายเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งจะมีให้ดาวน์โหลดทั้งฟรีและจ่ายเงิน ทั้งในด้านการศึกษาด้านการสื่อสารหรือแม้แต่ด้านความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น หรือแอปพลิเคชัน(Application) หมายถึง โปรแกรม หรือชุดสั่ง ที่ใช้ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ เพื่อให้ทำงานตามคำสั่ง และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยแอปพลิเคชัน (Application) จะต้องมีสิ่งที่เรียกว่า ส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface หรือ UI) เพื่อเป็นตัวกลางการใช้งานต่าง ๆ โมบายแอปฯ จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ Native Application, Hybrid Application และ Web Application

Native App (เนทีฟ แอป) คือ Application ที่ถูกพัฒนามาด้วย Library (ไลบรารี) หรือ SDK (เอส ดี เค) เครื่องมือที่เอาไว้สำหรับพัฒนาโปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน ของ OS Mobile (โอ เอส โมบาย) นั้น ๆ โดยเฉพาะ อาทิ Android (แอนดรอยด์) ใช้ Android SDK (แอนดรอยด์ เอส ดี เค), IOS (ไอ โอ เอส) ใช้ Objective c (ออปเจกทีฟ ซี), Windows Phone (วินโดวส์ โฟน) ใช้ C# (ซีชาร์ป) เป็นต้น

Hybrid Application (ไฮบริด แอปพลิเคชัน) คือ Application ที่ถูกพัฒนาขึ้นมาด้วยจุดประสงค์ ที่ต้องการให้สามารถ รันบนระบบปฏิบัติการได้ทุก OS โดยใช้ Framework (เฟรมเวิร์ก) เข้าช่วย เพื่อให้สามารถทำงานได้ทุกระบบปฏิบัติการ

Web Application (เว็บ แอปพลิเคชัน) คือ Application ที่ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อเป็น Browser (บราวเซอร์) สำหรับการใช้งานเว็บเพจต่าง ๆ ซึ่งถูกปรับแต่งให้แสดงผลแต่ส่วนที่จำเป็น เพื่อเป็นการลดทรัพยากรในการประมวลผล ของตัวเครื่องสมาร์ทโฟน หรือ แท็บเล็ต ทำให้โหลดหน้าเว็บไซต์ได้เร็วขึ้น อีกทั้งผู้ใช้งานยังสามารถใช้งานผ่านอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ต ในความเร็วต่ำได้

ประเภทของแอปพลิเคชัน

1) แอปพลิเคชันระบบ เป็นส่วนซอฟต์แวร์ระบบหรือระบบปฏิบัติการ (Operating system) ที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของอุปกรณ์และรองรับการใช้งานของแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมต่าง ๆ ที่ติดตั้งอยู่ภายในคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่

2) แอปพลิเคชันที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ใช้ เป็นซอฟต์แวร์ประยุกต์หรือโปรแกรมประยุกต์ ที่ทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เนื่องจากผู้ที่มีความต้องการใช้แอปพลิเคชันที่แตกต่างกัน จำนวนของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เคลื่อนที่มีหลากหลายชนิด ขนาดหน้าจอที่แตกต่างกัน จึงมีผู้ผลิตและพัฒนาแอปพลิเคชันใหม่ ๆ ขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อรองรับการใช้งานในทุก ๆ ด้าน

ภาพที่ 2.4 ประเภทของแอปพลิเคชัน

การพัฒนาแอปพลิเคชัน

การพัฒนาแอปพลิเคชัน หรือซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์นั้น อาจทำได้โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องเดียว ทำให้สามารถเริ่มต้นได้ง่าย แตกต่างจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวิศวกรรมอื่น ๆ ที่ต้องการแรงงานและเครื่องจักรจำนวนมาก เช่น การผลิตรถยนต์ ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่

อย่างไรก็ตาม แอปพลิเคชันนั้นอาจมีความซับซ้อนมาก ดังนั้นการพัฒนาแอปพลิเคชันที่ดีต้องมีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาแอปพลิเคชันที่มีผู้ร่วมพัฒนาหลายคนไม่เช่นนั้น อาจทำให้เกิดความล้มเหลวได้ เช่น การผลิตแอปพลิเคชันที่ไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้งาน ผลิตภัณฑ์มีองค์ประกอบไม่ครบตามความต้องการที่กำหนดไว้ ส่งมอบผลิตภัณฑ์ล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีความผิดพลาดระหว่างทำงาน รวมถึงการประเมินค่าใช้จ่ายและปริมาณทรัพยากรที่ต้องใช้คลาดเคลื่อนจากความจริงไปเป็นอย่างมาก

การพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน คือ การเขียนซอฟต์แวร์สำหรับอุปกรณ์พกพา เช่น สมาร์ทโฟน (Smart phone) และ แท็บเล็ต (Tablet) หรือพูดกันง่ายๆ คือ การทำแอปพลิเคชันหรือการสร้างแอปพลิเคชันสำหรับมือถือ ซึ่งผู้พัฒนาจะเขียนแอปพลิเคชันมือถือ เพื่อใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์บางอย่างของมือถือที่มีคุณลักษณะเฉพาะ เช่น เซ็นเซอร์ตรวจจับลักษณะการเคลื่อนไหวของสมาร์ทโฟน (Accelerator Sensor), GPS และข้อมูลจากเซ็นเซอร์ตัวอื่น ๆ เป็นต้น ข้อเสียของการพัฒนาแอปพลิเคชันมือถือ คือ ผู้พัฒนาไม่สามารถนำ source code ของระบบปฏิบัติการหนึ่งไปใช้อีกระบบปฏิบัติการได้ ตัวอย่างเช่น source code ที่ใช้ทำแอปพลิเคชันหรือสร้างแอปพลิเคชันดั้งเดิมสำหรับอุปกรณ์ Android ไม่สามารถทำงานร่วมกับ Windows Phone โปรแกรมประยุกต์ที่ใช้เบราร์เซอร์ต้องมี equipment - agnostic เพื่อให้เบราร์เซอร์ทำงานบนอุปกรณ์มือถือต่าง ๆ ได้

การพัฒนาแอปพลิเคชันหรือผลิตภัณฑ์ทางซอฟต์แวร์นั้น สามารถนำกระบวนการทางวิศวกรรมที่ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประเภทอื่นมาประยุกต์ใช้เพื่อวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งมีขั้นตอนทั่วไปดังนี้

1) การศึกษาความต้องการ – แอปพลิเคชันถูกสร้างขึ้นตามความต้องการและเพื่อแก้ปัญหาของลูกค้าหรือผู้ใช้ ผู้พัฒนาต้องทราบความต้องการหรือปัญหาก่อนดำเนินการออกแบบ ซึ่งจะได้ข้อกำหนดที่เป็นคุณสมบัติต่าง ๆ ของแอปพลิเคชัน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้พัฒนา เพื่อให้ได้ความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้ที่แท้จริง เพราะอาจมีการสื่อสารความต้องการที่คลาดเคลื่อน

2) การออกแบบ – เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาแอปพลิเคชัน ซึ่งค่อนข้างมีความซับซ้อนและมีรายละเอียดจำนวนมาก ต้องอาศัยแนวคิดเชิงคำนวณมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ

อย่างเป็นระบบ ผลจากการออกแบบ จะได้เป็นโครงร่างของแอปพลิเคชันที่มีส่วนประกอบย่อยที่มีการกำหนดหน้าที่การทำงานไว้

3) การลงมือพัฒนา – ผู้พัฒนาหรือโปรแกรมเมอร์ (programmer) ลงมือเขียนคำสั่งในส่วนประกอบย่อยที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งอาจพบข้อจำกัดหรือข้อบกพร่องจากขั้นตอนการออกแบบ หรือขั้นตอนศึกษาความต้องการ จึงเป็นเรื่องปกติที่ต้องย้อนกลับไปแก้ไขการออกแบบหรือศึกษาความต้องการ

4) การทดสอบ – เป็นการตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชัน เพื่อค้นหาข้อผิดพลาดที่มีอยู่ระหว่างที่แอปพลิเคชันทำงาน และสร้างความมั่นใจแอปพลิเคชันทำงานได้ถูกต้อง และตรงความต้องการอย่างแท้จริง หากพบข้อผิดพลาด ต้องทำการปรับปรุง แก้ไข และทดสอบซ้ำ เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดระหว่างการใช้งานจริง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงตามมา

ภาพที่ 2.5 การทดสอบเป็นการตรวจสอบคุณภาพของแอปพลิเคชัน

ในแต่ละขั้นตอนนี้ สามารถย้อนกลับไปปรับแก้ไขผลลัพธ์ที่ได้ในขั้นตอนก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะในกรณีที่ลูกค้าหรือผู้มีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน จะทำให้กำหนดความต้องการของแอปพลิเคชันได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และได้ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ที่มีความสามารถตรงกับต้องการโดยแท้จริง

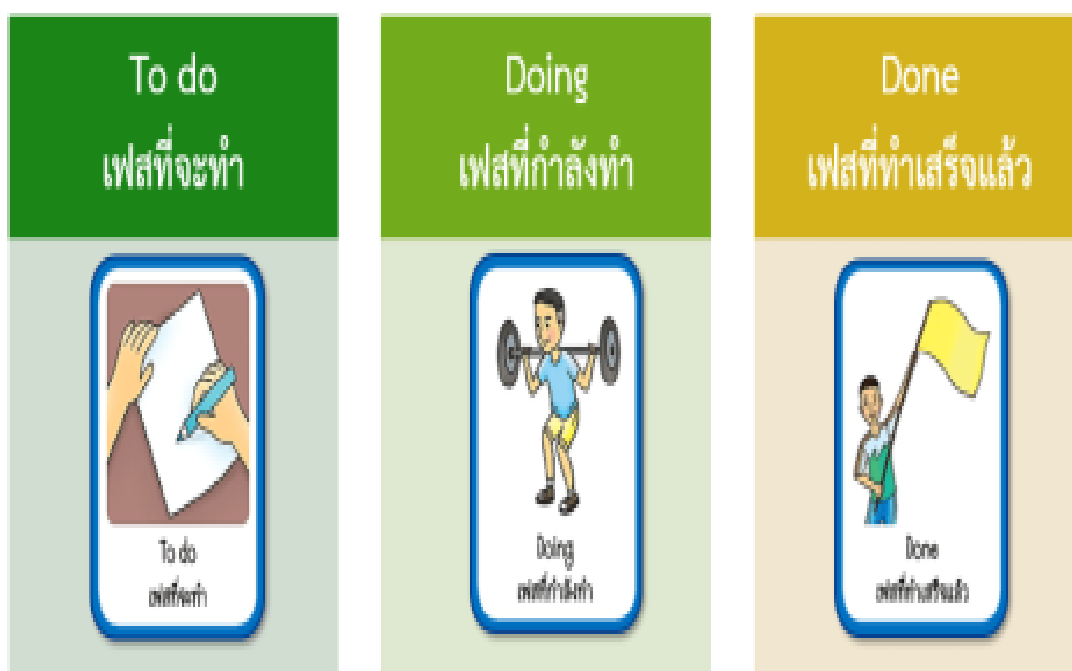
การวางแผนพัฒนา ในการพัฒนาแอปพลิเคชัน แต่ละขั้นตอนนี้มีรายละเอียดที่ต้องจัดลำดับความสำคัญ ความเร่งด่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรคนและเวลา เป็นไปอย่างเหมาะสม รวมถึงต้อง

กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน หากเลยขั้นตอนดังกล่าว มีความเสี่ยงที่ทำให้การพัฒนาแอปพลิเคชันเสร็จไม่ทันเวลา หรือมีการทำงานบางอย่างไม่ตรงตามที่ออกแบบไว้โฆษณา

การใช้งานการ์ดคัมบัง ผู้ใช้จะนำการ์ดแต่ละใบมาติดไว้บนกระดาน ซึ่งแบ่งช่องในแนวตั้งหรือแนวนอนก็ได้ เพื่อกำหนดแบ่งช่วงเวลาให้กับงานย่อยๆ ซึ่งไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน อาจขึ้นอยู่กับทีมผู้พัฒนา สำหรับแอปพลิเคชันที่ไม่ซับซ้อนมาก

อาจแบ่งออกเป็น 3 เฟส คือ

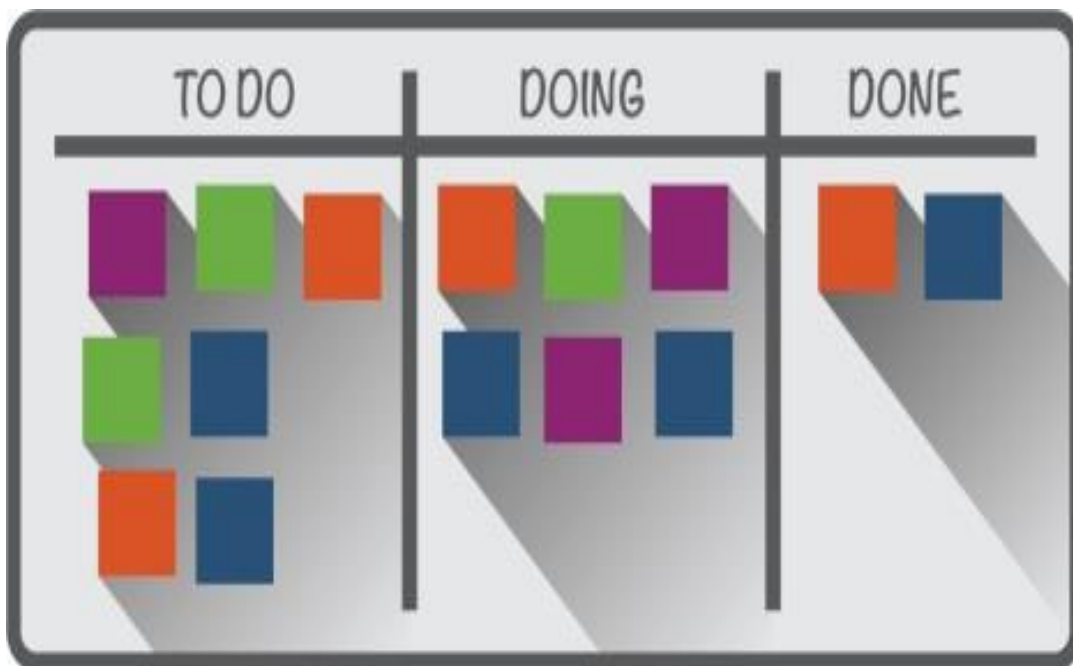
- 1) To do – ช่วงระยะที่จะทำ
- 2) Doing – ช่วงระยะที่กำลังทำ
- 3) Done – ช่วงระยะที่ทำเสร็จแล้ว

ภาพที่ 2.6 แอปพลิเคชันมีความซับซ้อน

หากแอปพลิเคชันมีความซับซ้อนมาก อาจแยกกระดานออกเป็นหลายกระดานย่อย เพื่อจัดการแต่ละเรื่องได้อย่างละเอียดยิ่งขึ้น เช่น กระดานสำหรับการสำรวจความต้องการผู้ใช้

กระดานสำหรับการออกแบบแอปพลิเคชัน กระดานสำหรับการพัฒนาแอปพลิเคชัน และกระดานสำหรับการทดสอบ

ภาพที่ 2.7 การแบ่งเฟสบนกระดานคัมบัง

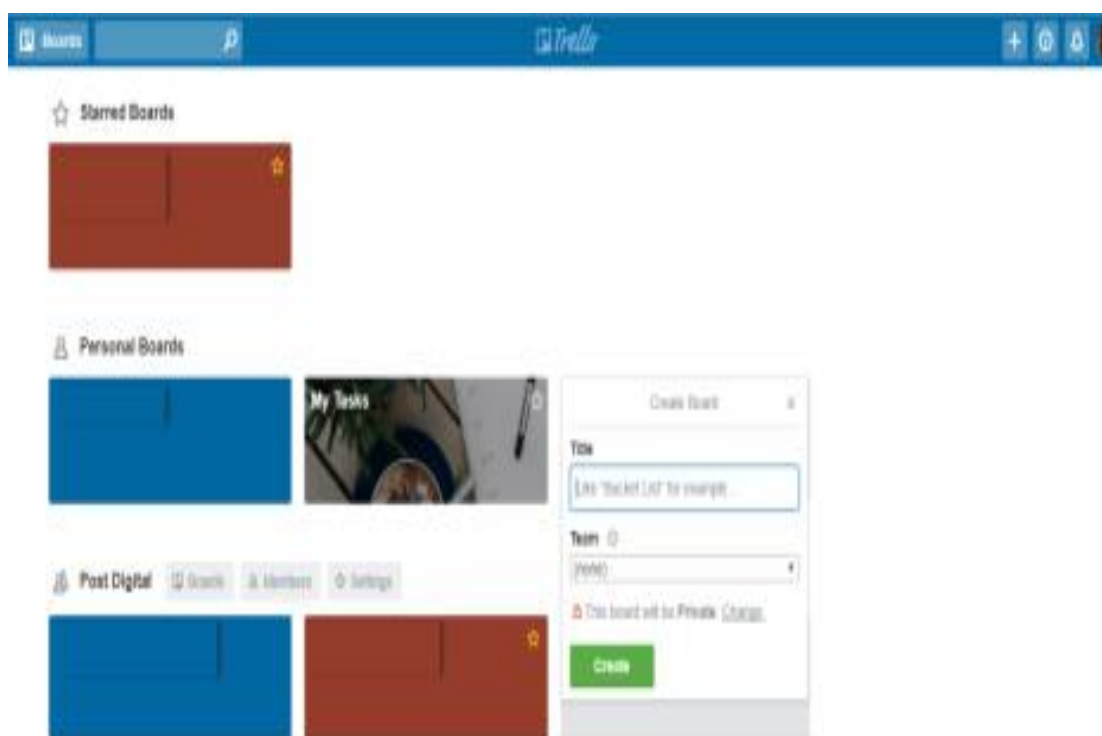
ตัวอย่างการแบ่งเฟสบนกระดานคัมบัง

การใช้กระดานคัมบังเริ่มจากการนำการ์ดที่ระบุงานติดไว้ในเฟสแรกที่ช่องซ้ายมือและย้ายมาที่ช่องทางขวาเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าในการทำงานและสื่อสารให้ผู้ร่วมทีมได้รับทราบทั่วกัน บนการ์ดแต่ละใบอาจมีการกำหนดข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

- คำอธิบายรายละเอียดของงาน
- ความสำคัญของงาน เช่น วิกฤติ (critical) สำคัญมาก (major) ปกติ (normal) ไม่เร่งด่วน (minor)
- ประเภทงาน เช่น ลักษณะเฉพาะหรือฟีเจอร์ (feature) ความผิดพลาดที่ต้องแก้ไข (bug) งานอื่น ๆ
- กำหนดเวลาแล้วเสร็จ
- ผู้รับผิดชอบ

เครื่องมือช่วยวางแผนและติดตามความก้าวหน้า

เทรลโล (Trello) เป็นแอปพลิเคชันที่นำมาใช้บริหารจัดการงานในรูปแบบกระดานคัมบังได้ง่าย ไม่ซับซ้อน รองรับการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสมัครใช้งานได้ทันทีผ่านทางเว็บไซต์ trello.com โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย แต่มีการจำกัดจำนวนกระดานหรือจำนวนผู้ร่วมพัฒนา

ภาพที่ 2.8 เครื่องมือช่วยวางแผนและติดตามความก้าวหน้า

เว็บไซต์สร้างแอปพลิเคชัน Thunkable

การสร้างโมบายแอปพลิเคชันสำหรับผู้เริ่มต้นที่สนใจไม่ว่าจะเป็น นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือผู้ที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ นั้น การหาเครื่องมือหรือโปรแกรมหรือเว็บไซต์ดังกล่าวในปัจจุบันมีให้เลือกอย่างมากมาย แต่ที่เป็นนิยมมากทั้งในและต่างประเทศ ที่มาแรงมาก คือ Thunkable ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เรียนรู้ได้ง่ายมีเครื่องมือและชุดคำสั่งที่ใช้รูปแบบของ Blockly เป็นการสร้างบล็อกเหมือน การเขียนโปรแกรมที่ใช้ในการสร้างโค้ด โดย Blockly นั้นเป็นผลิตภัณฑ์ในส่วนของ Google Education ของ Google ด้วยรูปแบบการใช้งานเครื่องมือนี้ ที่ช่วยในการเขียนโปรแกรมง่ายมากขึ้นกว่าเมื่อในอดีต เพียงแค่ลากแล้ววางเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมีพื้นฐานมาก่อนหรือไม่มีความรู้ทางด้าน

การเขียนโค้ดมาก่อน ก็สามารถทำได้และใช้เวลาไม่เยอะในการเรียนรู้ ดังนั้นไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ก็สามารถสรรค์สร้างโมบายแอปพลิเคชันตั้งแต่ระบบพื้นฐานไปจนถึงขั้นผู้ประกอบการได้

ภาพที่ 2.9 เว็บไซต์สร้างแอปพลิเคชัน Thunkable

Thunkable เป็นเครื่องมือสร้างโมบายแอปพลิเคชัน เพื่อติดตั้งบนสมาร์ตโฟนที่ใช้ระบบปฏิบัติการ Android, iOS โดยเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างนั้น นอกจากเครื่องมือพื้นฐานแล้วยังมีการเชื่อมต่อไปยังผลิตภัณฑ์จาก Google, Twitter และ Microsoft โดยชุดคำสั่งหลังจากที่ออกแบบหน้าจอด้วยเครื่องมือต่าง ๆ

Thunkable คือเว็บไซต์ที่ให้เราสามารถสร้างโมบายแอปพลิเคชัน สวย ๆ ใช้งานได้ และมีประโยชน์ ตามแนวคิด “Thunkable enables anyone to create beautiful and powerful mobile apps” สามารถเข้าไปทดลองใช้งานได้ที่ <https://thunkable.com>

ผู้สร้างโมบายแอปพลิเคชัน สามารถแสดงถึงแนวคิดการเขียนโปรแกรมเป็นบล็อกได้โดยง่ายด้วยภาษาอังกฤษอย่าง แต่ต้องมีการฝึกฝนเครื่องมือและชุดคำสั่งให้คล่องและปฏิบัติการด้านโปรแกรมทดลองแยกออกเป็นส่วน ๆ

การสร้างแอปพลิเคชัน จาก Thunkable

- เข้าใช้งานโดยใช้ผู้ใช้งานจาก Google
- สร้างโมบายแอปพลิเคชันจากขั้นพื้นฐานถึงขั้นสูงได้

- สามารถติดตั้งบนระบบปฏิบัติการ Android และระบบปฏิบัติการ iOS ได้
- สามารถนำขึ้น ด้วย Google Play Store สำหรับระบบปฏิบัติการ Android และ ขึ้น App Store สำหรับระบบปฏิบัติการ iOS ได้

เครื่องมือที่น่าสนใจใน Thunkable

- Media
- Speech Recognizer -> เป็นการรู้จำเสียงพูด จาก Google
- Text-to-Speech -> การแสดงเสียงจากข้อความ จาก Google
- Accelerometer -> ใช้งานด้านความเร่ง
- Barcode Scanner -> ใช้งานด้านเครื่องอ่านบาร์โค้ด
- Clock -> ใช้งานด้านเวลา
- Gyroscope -> ใช้งานด้านวัดการหมุน
- Location Sensor -> ใช้งานด้านตำแหน่ง
- NFC Sensor -> ใช้งานด้านเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายระยะใกล้
- Orientation Sensor -> ใช้งานด้านการปรับของสมาร์ทโฟน
- Pedometer -> ใช้งานด้านการนับก้าว
- Proximity Sensor -> ใช้งานด้านวัดความใกล้ชิด
- Twitter -> เป็นการใช้บริการสังคมออนไลน์ของ Twitter
- Google Maps -> เป็นการใช้บริการด้านแผนที่ของ Google
- Emotion Recognizer -> เป็นการวิเคราะห์อารมณ์ ของ Microsoft
- Image Recognizer -> เป็นการวิเคราะห์ภาพ ของ Microsoft
- LEGO MINDSTORMS -> สำหรับควบคุมอุปกรณ์หุ่นยนต์ LEGO
- Firebase DB -> เป็นการติดต่อกับฐานข้อมูล Firebase ของ Google
- Spreadsheets -> เป็นการติดต่อไฟล์ตารางทำการออนไลน์

ของ Google

นำ Thunkable ไปใช้สร้างโมบายแอปพลิเคชันอะไรได้บ้าง

- โปรแกรมคำนวณตัวเลขอย่างง่าย
- โปรแกรมสุ่มตัวเลข
- โปรแกรมฝึกเขียนตัวอักษร
- โปรแกรมฝึกวาดภาพ
- โปรแกรมประยุกต์ด้านงานต่าง ๆ ที่ใช้ฐานข้อมูล
- โปรแกรมนับการเดิน
- โปรแกรมวิเคราะห์อารมณ์

วิธีการสร้างแอปพลิเคชัน จาก Thunkable

- เข้าใช้งานโดยใช้ผู้ใช้งานจาก Google
- สร้างโมบายแอปพลิเคชันจากชั้นพื้นฐานถึงขั้นสูงได้
- สามารถติดตั้งบนระบบปฏิบัติการ Android และ ระบบปฏิบัติการ iOS ได้
- สามารถนำขึ้น ด้วย Google Play Store สำหรับระบบปฏิบัติการ Android และขึ้น App Store สำหรับระบบปฏิบัติการ iOS ได้

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Networking Online)

ในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตกำลังเป็นที่นิยมและมีผลกระทบในทุก ๆ ด้านในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์ต้องมีการปรับตัวและพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของการสื่อสารและการพัฒนาของเว็บ (World Wide Web ; WWW) จากยุคแรก คือ Web 1.0 ซึ่งมีลักษณะเป็น Static Web คือมีการนำเสนอข้อมูลทางเดียว (One-Way Communication) ด้วยการแปลงข้อมูล ข่าวสาร ที่มีอยู่รอบตัวเราให้อยู่ในรูปของดิจิทัล (Digital) เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือการโฆษณาตามหน้าเว็บไซต์ โดยผู้ใช้บริการสามารถอ่านได้แต่ไม่สามารถเข้าร่วมในการสร้างข้อมูลได้ แต่เมื่อก้าวเข้าสู่ยุคที่ 2 ของเทคโนโลยีคือ Web 2.0 เป็นยุคที่ทำให้อินเทอร์เน็ตมีศักยภาพในการใช้งานมากขึ้น เน้นให้ผู้ใช้งานมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ (Co-Creation) ลงบนเว็บไซต์ร่วมกันและสามารถโต้ตอบกับข้อมูลที่อยู่บนเว็บไซต์ได้ (Interactivity) มีลักษณะเป็น Dynamic Web ที่ผู้ใช้สามารถสร้างเนื้อหา (Content) แลกเปลี่ยนและกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อแบ่งปันถึงกันได้ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์กร จะเห็นได้ว่า Web 2.0 เป็นยุคของการสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) ซึ่งไม่ใช่แค่เพียงการรับส่งอีเมล (E-mail) รูปภาพ หรือการดาวน์โหลดข้อมูล

ผ่าน Search Engine หรือใช้เว็บบอร์ด (Web Board) ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเท่านั้น Web 2.0 ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างผู้ใช้ในกลุ่มต่าง ๆ จนเกิดเป็นเครือข่ายทางสังคม (Social Network) บนโลกออนไลน์ที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด กลายเป็นสังคมเสมือนจริง (Virtual Communities) ซึ่งเป็นสังคมหนึ่งในโลกของอินเทอร์เน็ต ที่ปัจจุบันยังคงผูกพันและเข้าช้อนกับการดำเนินชีวิตของผู้คนในโลกของความเป็นจริง Social Networking มีจุดเริ่มต้นจากเว็บไซต์ Classmates.com (1995) และเว็บไซต์ SixDegrees.com (1997) ซึ่งเป็นเว็บที่จำกัดการใช้งานเฉพาะนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเดียวกัน เพื่อสร้างประวัติข้อมูลติดต่อสื่อสาร ส่งข้อความ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สนใจร่วมกันระหว่าง เพื่อนในลิสต์เท่านั้น ต่อมาเว็บไซต์ Epinions.com (1999) ซึ่งเกิดขึ้นจากการพัฒนาของ Jonathan Bishop โดยได้เพิ่มในส่วนของการที่ผู้ใช้สามารถควบคุมเนื้อหาและติดต่อถึงกันได้ไม่เพียงแต่เพื่อนในลิสต์เท่านั้น นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของ Social Networking

2.7 แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่

ความหมายของแชร์ลูกโซ่ หมายถึง การจัดตั้งวงแชร์ด้วยวิธีการลงทุนด้วยการสมัครสมาชิก โดยจะมีผู้ทำหน้าที่หลอกลวงแสดงให้ผู้ที่มีส่วนร่วมเล่นแชร์นั้น เห็นถึงผลตอบแทนที่สูงมากเมื่อเทียบกับเงินที่ต้องลงทุน จึงทำให้มีผู้หลงเชื่อและนำเงินไปร่วมลงทุนด้วย โดยอาจจะเริ่มจากการชักชวนเข้ามาลงทุน เพื่อขยายธุรกิจให้กว้างขวางและใหญ่โต และสร้างเครือข่ายจากการชักชวนให้มาเป็นสมาชิก โดยนำเงินที่ได้จากการชักชวนให้เข้ามาเป็นสมาชิกมาจ่ายให้กับผู้ที่ถูกชักชวนเข้ามาให้เป็นสมาชิก รายใหม่ ๆ ซึ่งการกระทำในลักษณะนี้เรียกว่า “การฉ้อโกง” ถือเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 (วีระพงษ์ บุญญภาส, 2549 : 154 - 159) ประเภทของแชร์ลูกโซ่สามารถแบ่งได้ตามลักษณะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 6 รูปแบบ ดังนี้ 1. การแอบอ้างชื่อของผู้มีอิทธิพลจะได้สร้างความน่าเชื่อถือ ทำให้คนที่ตกเป็นเหยื่อหลงเชื่อได้ง่าย เพราะคาดหวังผลตอบแทนที่จะได้รับกลับมา 2. การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือหลอกลวง โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ไม่มีประสบการณ์ นักเรียน นักศึกษาที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นประจำผ่านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ชักชวนให้หารายได้พิเศษ และได้รับผลตอบแทนอย่างไรบ้าง เมื่อเข้าร่วมลงทุนด้วย 3. การเน้นผลตอบแทนเป็นสิ่งดึงดูด โดยเน้นกลุ่มคนทำงานที่อยากมีรายได้เสริม ลักษณะคล้ายกับธุรกิจขายตรง ชักชวนให้หาสมาชิกมาเพิ่มเติมแล้วจะได้รับผลประโยชน์กลับคืน 4. การระดมทุนเพื่อจัดตั้งเข้าตลาดหลักทรัพย์ จะเข้ามาในลักษณะบริษัทข้ามชาติจากประเทศจีน และมาเลเซีย ด้วยการวางแผนธุรกิจระดมทุน โดยให้สิทธิในการถือหุ้นในบริษัท และอาจมีสินค้าที่จำหน่าย ซึ่งสมาชิกสามารถซื้อได้ในราคาถูก แต่เป้าหมายที่

นำมาชวนเชื่อคือการขายฝันว่าบริษัทมีแผนจะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เมื่อมีสมาชิกเพิ่มขึ้นมากพอ จึงทำให้สมาชิกพากันชักชวนเพื่อนฝูงเข้ามาร่วมทุน โดยมีความคิดว่าจะมี ส่วนในหุ้นของบริษัท สุดท้ายก็เป็นลักษณะบริษัทปิดตัวลง ติดตามเงินลงทุนไม่ได้ 5. การขายสินค้า และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่อวดอ้างเกินจริง โดยคนเจ็บป่วยเป็นกลุ่มคนทดลอง ระยะแรก ๆ อาการหายเป็นปกติ ก็จะโฆษณาชักชวนให้มาลองซื้อสินค้า สร้างกระแสว่าขายดี มีตัวแทนจำหน่าย และได้รับผลตอบแทนมาก ซึ่งในตัวผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาจมีสารอันตรายปะปนอยู่ ทำให้เสียทั้งทรัพย์สินและเสียทั้งสุขภาพ 6. การใช้ความเชื่อและความศรัทธาเป็นเครื่องมือในการหลอกลวง เช่น การระดมเงินทำบุญใหญ่ต่าง ๆ ถ้าบริจาคมากก็จะได้รับเงินคืนมาก ซึ่งกลุ่มคนที่หลงเชื่อและตกเป็นเหยื่อนั้นจะต้องมีความศรัทธาและความเชื่อทางด้านนี้อยู่แล้ว

2.8 กฎหมายที่เกี่ยวข้องๆ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

กฎหมายที่เกี่ยวข้องๆ

2.8.1 พ.ร.บ.การเล่นแชร์ พ.ศ. 2534

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “การเล่นแชร์” หมายความว่า การที่บุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปตกลงกันเป็นสมาชิกวงแชร์ โดยแต่ละคนมีภาระที่จะส่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใด รวมเข้าเป็นทุนกองกลางเป็นงวด ๆ เพื่อให้สมาชิกวงแชร์หมุนเวียนกันรับทุนกองกลางแต่ละงวดนั้นไป โดยการประมูลหรือโดยวิธีอื่นใด และให้หมายความรวมถึงการรวมทุนในลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

“นิติบุคคล” หมายความว่า ความรวมถึงห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีได้จดทะเบียนด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ห้ามมิให้นิติบุคคลเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา 6 ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์มีจำนวนวงแชร์รวมกันมากกว่าสามวง
- (2) มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันทุกวงมากกว่าสามสิบคน

(3) มีทุนกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันทุกงวดเป็นมูลค่ามากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(4) นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์นั้นได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นนอกจากสิทธิที่จะได้รับทุนกองกลางในการเข้าร่วมเล่นแชร์ในงวดหนึ่งงวดใดได้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา 9 ห้ามมิให้ ผู้ใดโฆษณาชักชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้ถือว่าผู้ที่สัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ เป็นนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์ด้วย

มาตรา 7 บทบัญญัติในมาตรา 6 ไม่กระทบกระเทือนถึงการที่สมาชิกวงแชร์จะฟ้องคดีหรือใช้สิทธิเรียกร้องเอาแก่นายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา 8 ห้ามมิให้นิติบุคคลสัญญาว่าจะใช้เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดแทนนายวงแชร์หรือผู้จัดให้มีการเล่นแชร์หรือสมาชิกวงแชร์

มาตรา 9 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาชักชวนให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมในการเล่นแชร์

มาตรา 10 ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า “แชร์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันและรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำที่รัฐมนตรีประกาศอยู่แล้วในวันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ที่อาจดำเนินการต่อไปได้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 11 ในกรณีที่มีกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 4 กำหนดให้การรวมทุนในลักษณะอื่นเป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการเล่นแชร์ดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 5 หรือมาตรา 6 ผู้ที่เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์นั้นอยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ อาจดำเนินการดังกล่าวเฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปได้จนกว่าจะเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคล และประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไป ให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือเป็นผู้จัดให้มีการรวมทุนในลักษณะอื่นซึ่งมีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นการเล่นแชร์ตามพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้วในวันที่กฎกระทรวงดังกล่าว

ใช้บังคับ ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลนั้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ เว้นแต่ นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่ง ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลนั้นอย่างช้าต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลใดละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลนั้นมีอำนาจชี้วัดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ แต่การใช้อำนาจของนายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลดังกล่าวพ้นความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 12 ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบได้

(2) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(3) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้ส่งบัญชีเอกสาร หลักฐานหรือสิ่งอื่นใดที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ โดยให้เวลาบุคคลนั้นตามสมควร

มาตรา 13 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 12 ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 14 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 15 ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 16 นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา 5 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของทุนกองกลางแต่ละงวดของทุกวงแชร์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าสองแสนบาท และให้ศาลสั่งให้นิติบุคคลนั้นหยุดดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือการจัดให้มีการเล่นแชร์

มาตรา 17 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 18 นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา 8 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา 19 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 20 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา 21 นิติบุคคลใดไม่ยื่นรายงานตามมาตรา 11 วรรคสอง หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 22 นิติบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 11 วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา 23 ผู้ใดขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ตามมาตรา 12 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 24 ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือเรียกของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 12 หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 25 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 26 ในกรณีที่นิติบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา 5 หรือมาตรา 8 กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการจัดการหรือบริหารงานของนิติบุคคลนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นด้วย

มาตรา 27 นิติบุคคลซึ่งเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์ที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 6 อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อาจดำเนินกิจการดังกล่าวเฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไปได้จนกว่าจะเสร็จ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ผู้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งเป็นนิติบุคคลและประสงค์จะดำเนินการเป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์เฉพาะวงแชร์ที่ยังค้างอยู่ต่อไป ให้ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการการเล่นแชร์ตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์เป็นนายวงแชร์หรือจัดให้มีการเล่นแชร์อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่นิติบุคคลนั้นจะเป็นนิติบุคคลที่อาจดำเนินกิจการต่อไปได้ตามวรรคหนึ่ง ให้นิติบุคคลนั้นดำเนินการยกเลิกวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามกฎหมายที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นอย่างช้าต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่นิติบุคคลใดละเลยไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้นายทะเบียนตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับนิติบุคคลนั้นใช้อำนาจชี้วัดวัตถุประสงค์ดังกล่าวออกจากทะเบียนได้ แต่การใช้อำนาจของ นายทะเบียนไม่เป็นเหตุให้นิติบุคคลดังกล่าวพ้นความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้

นิติบุคคลใดไม่ยื่นรายงานตามวรรคสอง หรือยื่นรายงานอันเป็นเท็จ หรือไม่ปฏิบัติตาม วรรคสาม ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 21 หรือมาตรา 22 แล้วแต่กรณี

มาตรา 28 บทบัญญัติในมาตรา 8 ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่นิติบุคคลได้ กระทำไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 29 ให้ผู้ซึ่งใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจที่มีคำว่า “แชร์” อยู่แล้วในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อดังกล่าวต่อไปได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่เป็นผู้ที่อาจดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา 27

2.8.2 พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

เนื่องจากมีกลุ่มบุคคลได้ทำการกู้ยืมเงินจากประชาชน โดยมีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน ให้สูงเกินกว่าการประกอบธุรกิจตามปกติเป็นเครื่องล่อใจ แล้วนำเงินที่ได้มา จากการกู้ยืมเงินรายอื่นๆ มาจ่ายเป็นผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินรายก่อนๆ ในลักษณะต่อเนื่องกัน ซึ่งการกระทำ ดังกล่าวเป็นการฉ้อโกงประชาชน เพราะในที่สุดแล้ว จะต้องมีประชาชนจำนวนมากไม่สามารถได้รับ เงินต้นกลับคืนได้ กิจการดังกล่าวนี้มีแนวโน้มจะขยายตัวแพร่หลายออกไปอย่างรวดเร็ว หากปล่อยให้ มีการดำเนินการต่อไป ย่อมจะก่อให้เกิดผลร้ายแก่ประชาชนทั่วไป และจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงต้องออกกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมา เพื่อปราบปรามการกระทำความผิด และวางมาตรการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน ที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวง เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ

มาตรา 4 วรรคแรก 1. ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศชักชวนต่อประชาชน หรือกระทำด้วย ประการใด ๆ ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่ 10 คนขึ้นไปให้นำเงินมาลงทุน โดยอ้างว่าจะนำเงินไปลงทุนหรือ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง 2. ตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุด ที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ 3. นำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายใหม่มาหมุนเวียนจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน รายก่อน หรือ มิได้ประกอบธุรกิจใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทน พอเพียงที่ จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้

มาตรา 4 วรรคสอง ผู้ใดไม่มีใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินดำเนินการ หรือให้พนักงานลูกจ้าง หรือบุคคลใด ดำเนินการโฆษณา ประกาศหรือชักชวนประชาชนให้ลงทุน โดย (1) ซื้อหรือขายเงินตราสกุลใดสกุล

หนึ่งหรือหลายสกุล หรือ (2) เก่งกำไรหรืออาจจะได้รับผลประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงิน ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนด้วย

มาตรา 5 มีองค์ประกอบความผิด ดังนี้ 1. ในการกู้ยืมเงินหรือจะกู้ยืมเงิน (ก) มีการโฆษณาหรือประกาศแก่บุคคลทั่วไป หรือโดยการแพร่ข่าวด้วยวิธีอื่นใดหรือ (ข) ดำเนินกิจการกู้ยืมเงินเป็นปกติธุระ หรือ (ค) จัดให้มีผู้รับเงินในการกู้ยืมเงินในแหล่งต่าง ๆ หรือ (ง) จัดให้มีบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป ไปชักชวนบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้มีการให้กู้ยืมเงิน หรือ (จ) ได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินเกินสิบคน ซึ่งมีจำนวนเงินกู้ยืมรวมกันตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป อันมิใช่ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วย ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน และ (2) ผู้นั้น (ก) จ่ายหรือโฆษณา ประกาศแพร่ข่าว หรือตกลงว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน ให้ แก่ผู้ให้กู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้

การพิจารณาความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 เกี่ยวกับการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทน การจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุด ที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเงินของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้

- อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงิน จะพึงจ่ายได้ในการกู้ยืมเงินหรือรับเงินจากประชาชน

- ในกรณีที่ผลประโยชน์ตอบแทนมิใช่ตัวเงิน ตาม พรก. ให้คำนวณมูลค่าของผลประโยชน์ตอบแทนออกเป็นจำนวนเงิน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนว่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ ในขณะนั้นหรือไม่ (มาตรา 6)

อำนาจในการแสวงหาพยานหลักฐาน มาตรา 7 มีดังนี้ 1. อำนาจในการออกหนังสือเรียกบุคคลหรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ (1) เรียกบุคคลที่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่การตรวจสอบการกู้ยืมเงินมาให้ถ้อยคำ (2) สั่งให้บุคคลตาม (1) รายงานสภาพกิจการตลอดจนสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของตน (3) สั่งให้บุคคลตาม (1) นำบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินมาตรวจสอบ 2. อำนาจในการตรวจสอบหรือค้น (1) เข้าไปในสถานประกอบการ เพื่อทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่น (2) ให้มีอำนาจยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานเหล่านั้นมาตรวจสอบได้

อำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา ตามมาตรา 8 วรรค 1 มีดังนี้ 1. ต้องเป็นกรณีที่ตกเป็น ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือ มาตรา 5 ("ผู้ต้องหา " หมายถึง ผู้ที่ได้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน แต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล) 2. พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ผู้ต้องหามีหนี้สินล้นพ้นตัว ตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน โดยการตรวจสอบทรัพย์สินทางทะเบียน เช่น บัญชีเงิน

ฝากธนาคาร กรรมสิทธิ์ในที่ดิน กรรมสิทธิ์ในยานพาหนะ เป็นต้น 3. กระทรวงการคลังออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการยึดหรืออายัด

ระยะเวลาในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา มาตรา 8 วรรค 1 ได้แก่

- หลัก : ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาได้ไม่เกิน 90 วัน
- ข้อยกเว้น : มีการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา 9 หรือฟ้องผู้ต้องหา เป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา 10

● ผล : คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินยังมีผลใช้บังคับ ต่อไปจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น
อำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหา ตามมาตรา 8 วรรค 2 (วรรคสอง) เมื่อได้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ใดไว้ตาม วรรคหนึ่ง หรือเมื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วย การล้มละลาย หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สิน แต่ยังไม่สมควรสั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาณคดีล้มละลายต่อไปตามมาตรา 10

มาตรา 9 เมื่อพนักงานอัยการได้ฟ้องคดีอาญาแก่ผู้ใดในความผิดตาม มาตรา 4 หรือมาตรา 5 ถ้าผู้ให้กู้ยืมเงินร้องขอให้พนักงานอัยการมีอำนาจเรียกต้นเงินคืนให้แก่ผู้นั้นได้ และจะเรียกผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายให้แก่ผู้นั้นด้วยก็ได้ ในการนี้ ให้ نابทบัญญัติว่าด้วยการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 10 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้กู้ยืมเงินที่เป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด ตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 เป็นบุคคลล้มละลายได้เมื่อ (1) เป็นผู้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระหนี้สินได้ (2) เป็นหนี้ผู้ให้กู้ยืมเงินรายหนึ่งหรือหลายรายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาท และ (3) หนี้้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้้นั้นจะถึง กำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม การฟ้องคดีล้มละลายตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินกระบวนการพิจารณา ไปตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย โดยให้ถือว่าพนักงานอัยการมีฐานะและสิทธิหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าฤชา ธรรมเนียม หรือการต้องวางเงินประกันต่าง ๆ ตามกฎหมายดังกล่าว

คณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัดประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธานอนุกรรมการ
2. อัยการจังหวัด อนุกรรมการ
3. คลังจังหวัด อนุกรรมการ

4. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด อนุกรรมการ
5. พาณิชย์จังหวัด อนุกรรมการ
6. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด อนุกรรมการ
7. สรรพากรจังหวัด (สรรพากรพื้นที่) อนุกรรมการและเลขานุการ
8. เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล การติดตาม ประเมินผล และการพิจารณาถ้อยแถลงปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ การประกอบธุรกิจการเงินนอกระบบในส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด

มาตรา 12 ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปี ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนถึงหนึ่งล้านบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ ยังฝ่าฝืนอยู่ 3. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 ฉ้อโกงประชาชน ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้า ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ 4. พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ฯ มาตรา 14(1) นำเข้าสู่ ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือน หรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย แก่ประชาชนฯ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินคดีตาม พรก. การกู้ยืมเงินฯ

- ปัญหาเรื่องการออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (มาตรา 8วรรคหนึ่ง) ตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง กำหนดให้สามารถยึดหรืออายัดได้เฉพาะทรัพย์สินของผู้ต้องหาเท่านั้น เนื่องจากเป็นมาตรการคุ้มครอง ประโยชน์ของประชาชนผู้เสียหายก่อนจะมีการฟ้องคดีต่อศาล ดังนั้น ในกรณีผู้ต้องหาถูกฟ้องเป็น จำเลยต่อศาลแล้ว ทำให้ไม่สามารถออกคำสั่งยึดหรืออายัดได้
- ปัญหาในการตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อสรุปสำนวนส่งเรื่องให้พนักงานอัยการ ดำเนินคดี ล้มละลาย

(มาตรา 8 วรรคสอง) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบทรัพย์สินก่อนสรุปสำนวนส่งให้พนักงาน อัยการ เพื่อพิสูจน์ว่า ผู้ต้องหา มีหนี้สินล้นพ้นตัวตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ ไม่พอชำระหนี้สิน แต่บทบัญญัติของกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการตรวจสอบทรัพย์สินไว้ จึงเกิด ปัญหาในการขอตรวจสอบทรัพย์สินจากสถาบันการเงินที่มีหน้าที่ต้องเก็บรักษาข้อมูลความลับของลูกค้า เพราะข้อมูลบัญชีเงินฝากถือเป็นข้อมูลทางการเงินส่วนตัวของลูกค้าเจ้าของบัญชี

นอกจากนี้ ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนยังเป็นหนึ่งในมูลฐานความผิดตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

2.8.3 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

หากเจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนได้ว่าผู้กระทำความผิด โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือปกปิดที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือกระทำการใดๆ เพื่อปกปิดการจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือได้มาหรือครอบครองทรัพย์สิน โดยรู้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกดำเนินคดี ตามมาตรา 5 ซึ่งมีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปี ถึง สิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และอาจถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด มาตรา 5 ผู้ใด (1) โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเพื่อชุกซ่อนหรือ ปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นไม่ว่าก่อน ขณะหรือหลังการกระทำความผิด มิให้ ต้องรับโทษหรือรับโทษน้อยลงในความผิดมูลฐาน หรือ (2) กระทำด้วยประการใดๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริงการได้มาแหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (3) 27 ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน โดยรู้ในขณะที่ได้มา ครอบครอง หรือใช้ทรัพย์สิน นั้นว่าเป้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน มาตรา 6 ผู้ใดกระทำความผิดฐานฟอกเงิน แม้ จะกระทำนอกราชอาณาจักรผู้นั้นจะต้อง รับโทษในราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่า (1) ผู้กระทำความผิดหรือผู้ร่วมกระทำความผิดคนใดคนหนึ่งเป็นคนไทยหรือมีถิ่นที่อยู่ใน ประเทศไทย (2) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และได้กระทำโดยประสงค์ให้ความผิดเกิดขึ้นใน ราชอาณาจักร หรือรัฐบาลไทยเป็นผู้เสียหาย หรือ (3) ผู้กระทำความผิดเป็นคนต่างด้าว และการกระทำนั้นเป็นความผิดตามกฎหมายของรัฐ ที่การกระทำเกิดขึ้นในเขตอำนาจของรัฐนั้น หากผู้นั้นได้ปรากฏตัวอยู่ในราชอาณาจักร และมีได้มีการส่งตัวผู้นั้น ออกไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดน ทั้งนี้ ให้นับมาตรา 10 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา 7 ในความผิดฐานฟอกเงิน ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น (1) สนับสนุนการกระทำความผิดหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดก่อนหรือขณะกระทำ ความผิด (2) จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ หรือกระทำการใดๆ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือเพื่อให้ผู้กระทำความผิดถูกลบโทษ หรือเพื่อให้ได้รับประโยชน์ ในการกระทำความผิด ผู้ใดจัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ที่ฟำนัก หรือที่ซ่อนเร้น เพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามี หรือภริยาของตนให้พ้นจากการถูกจับกุม ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ มาตรา 8 ผู้ใดพยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับ ความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ มาตรา 9 ผู้ใดสมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ถ้าได้มีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง

ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นในกรณีที่ความผิดได้กระทำถึงขั้นลงมือกระทำความผิด แต่เนื่องจากการเข้าขัดขวางของผู้สมคบทำให้การกระทำนั้นกระทำไปไม่ตลอดหรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้สมคบที่กระทำการขัดขวางนั้น คงรับโทษตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งเท่านั้น ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งกลับใจให้ความจริงแห่งการสมคบต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ก่อนที่จะมีการกระทำความผิดตามที่ได้สมคบกัน ศาลจะไม่ลงโทษผู้นั้นหรือลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

2.8.4 ประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

มาตรา 341 ผู้ใดโดยทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังว่านั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 343 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 341 ได้กระทำด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อประชาชน หรือด้วยการปกปิดความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ประชาชน ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในวรรคแรก ต้องด้วยลักษณะดังกล่าวในมาตรา 342 อนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดด้วย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พลิสสุภา พจนะลาวัลย์ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษากรณีแชร์ลูกโซ่ การศึกษารังนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบของแชร์ลูกโซ่ในประเทศไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่อของแชร์ลูกโซ่ และแนวทางการแก้ไขปัญหการตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ จำนวน 396 คน และการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ จำนวน 5 คน จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลจากการศึกษาพบว่า มีแชร์ลูกโซ่ในประเทศไทย 3 รูปแบบ คือ 1. รูปแบบของแชร์ลูกโซ่ยุคอดีต มีลักษณะ ชักชวนให้ร่วมเล่นแบบปากต่อปาก เช่น การขายสินค้า การลงทุนแบบต่าง ๆ 2. รูปแบบของแชร์ลูกโซ่ ยุคกลาง จะมีลักษณะเหมือนยุคอดีต

แต่เน้นการหาสมาชิกมากกว่าการขายสินค้า 3. รูปแบบของแชร์ ลูกโซ่ยุคปัจจุบันที่เน้นการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือหาสมาชิกเข้าร่วม ส่วนภูมิหลังของผู้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่พบว่า เพศหญิงมักจะตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอาศัยอยู่ต่างจังหวัด ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 20,000 บาท มีสถานภาพโสดและอาศัยอยู่บ้านเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ปัจจัยด้านความเชื่อจะส่งผลต่อพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มาก ที่สุดรองลงมาคือด้านโอกาสและด้านการบังคับตามลำดับ ส่วนลักษณะการตกเป็นเหยื่อส่งผลต่อ ปัจจัยการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมมากที่สุดรองลงมาคือการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม (แนวพุทธ) และแบบแผนการดำเนินชีวิตตามลำดับ สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อจากแชร์ลูกโซ่ นั้น พบว่า 1. เมื่อประชาชนตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่แล้วต้องรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันทีเพื่อที่จะดำเนินการ ให้ความช่วยเหลือเร็วที่สุด 2. ควรมีการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปราบปราม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่ ให้เกิดเป็นรูปธรรม และ 3. ควรมีการแก้ไขบทลงโทษให้มีความรุนแรงมากขึ้น ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว ไม่กล้ากระทำความผิด

ธีรชยาน์ ศิริชัชวาลวงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการเล่นแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการเล่นแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งในปัจจุบันสื่อออนไลน์เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของประชาชนเป็นอย่างมาก เนื่องจากการติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีการสร้างเครือข่ายผ่านโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค อันนำไปสู่การชักชวนร่วมลงทุน มีทั้งการลงทุนจริง และตั้งใจหลอกลวงทำให้เกิดความเสียหายตามที่ปรากฏในสื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ หรือเว็บไซต์ต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ที่บังคับใช้ในปัจจุบันไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเล่นแชร์ได้ครอบคลุม เช่น การห้ามโฆษณาชักชวนให้เล่นแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ แม้ว่าจะมีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้ แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีการโฆษณาชักชวนกันอย่างแพร่หลาย ไม่มีหน่วยงานของรัฐตรวจสอบแต่อย่างใด อีกทั้งคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นนายวงแชร์ ระเบียบการตั้งวงการเล่นแชร์ที่ค่อนข้างล้าสมัย ที่สำคัญที่สุดคือ บทลงโทษของผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ การเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 มีบทลงโทษไม่สูงมาก จึงทำให้มีผู้กระทำความผิดมากยิ่งขึ้น จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 ให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมกำกับและดูแลการเล่นแชร์ขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายกับการเล่นแชร์มีความชัดเจน จะเป็นการควบคุมการเล่นแชร์ให้เป็นไปอย่างถูกกฎหมาย ไม่อยู่ในรูปแบบของการหลอกลวงหรือนักโกงประชาชน

พงศ์ธนรัฐ สุภาณุวัฒน์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกหลอกให้ลงทุนฟอเร็กซ์ โดยใช้เทคนิคการจัดกลุ่มแบบเคมีน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกหลอกให้ลงทุนในตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่เสี่ยงตกเป็นเหยื่อ โดยทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เคยถูกหลอกจากการลงทุนในฟอเร็กซ์ จำนวน 624 คน ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และการแบ่งกลุ่มข้อมูลแบบเคมีน ผลการวิจัยพบว่า มี 5 ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการถูกหลอกให้ลงทุนฟอเร็กซ์ ได้แก่ จำนวนครั้งที่ได้รับผลตอบแทน จำนวนครั้งที่ลงทุน จำนวนผลตอบแทนที่ได้รับ ร้อยละผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุน และจำนวนเงินลงทุน โดยสามารถแบ่งกลุ่มของผู้ถูกหลอกให้ลงทุนได้ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ถูกหลอกส่วนใหญ่จะเสียเงินลงทุนน้อยกว่า 50,000 บาท และได้รับผลตอบแทนเฉลี่ย 1 ครั้ง กลุ่มที่ 2 ผู้ถูกหลอกที่เสียเงินลงทุนปานกลางระหว่าง 50,000 ถึง 100,000 บาท และได้รับผลตอบแทนเฉลี่ย 7 ครั้ง และกลุ่มที่ 3 ผู้ถูกหลอกที่เสียเงินลงทุนสูง ระหว่าง 100,000 ถึง 500,000 บาท ได้รับผลตอบแทนเฉลี่ย 14 ครั้ง นอกจากนี้ยังพบ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินที่ลงทุนเฉลี่ยในฟอเร็กซ์ ดังนี้ 1) ช่องทาง การทำธุรกรรม 2) ประสบการณ์ด้านการลงทุน ซึ่งผู้ที่มีประสบการณ์ลงทุนมากกว่า 1 ปี มีจำนวนเงินลงทุนเฉลี่ยที่สูงกว่า 3) ร้อยละผลตอบแทนที่ได้รับ โดยร้อยละผลตอบแทนที่สูงขึ้น ส่งผลต่อจำนวนเงินลงทุนเฉลี่ยที่สูงขึ้น และ 4) จำนวนครั้งที่ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน โดยจำนวนครั้งที่ได้รับผลตอบแทนมากขึ้นส่งผลกับจำนวนเงินลงทุนเฉลี่ยที่สูงขึ้น และจากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการป้องกันหรือเฝ้าระวังการถูกหลอกจากการลงทุนฟอเร็กซ์ได้

พชรพงศ์ อังกลสิทธิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมลงทุนในแชร์ลูกโซ่ของนักลงทุน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ของปัญหาแชร์ลูกโซ่ภายในประเทศไทย ในปัจจุบันและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมแชร์ลูกโซ่ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการศึกษาเชิงคุณภาพ ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากกลุ่มผู้ที่เคยเข้าร่วมแชร์ลูกโซ่ จำนวน 200 คน และกลุ่มที่ไม่เคยเข้าร่วมแชร์ลูกโซ่จำนวน 200 คน เป็นแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด วิเคราะห์โดยอาศัยแบบจำลองโลจิต และการวิเคราะห์ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพใช้การศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ บทความวารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสถานการณ์ของปัญหาแชร์ลูกโซ่ในประเทศไทยในปัจจุบันพบว่า แชร์ลูกโซ่เป็นหนึ่งในปัญหาที่สร้างความเสียหายแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก แชร์ลูกโซ่มีการพัฒนาตามรูปแบบของเศรษฐกิจและสังคมอยู่ตลอดเวลา ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ประชากรส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคม

ออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร หรือทำธุรกรรมเป็นปกติ ทำให้กลุ่มอาชญากรใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ในการชักชวนหรือหลอกลวงให้เข้าร่วมแชร์ลูกโซ่ ส่งผลให้ปัจจุบันมีผู้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่จำนวนมาก ซึ่งรูปแบบของแชร์ลูกโซ่ที่พบสามารถแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ แชร์ลูกโซ่รูปแบบของสินค้าและบริการ แชร์ลูกโซ่รูปแบบการชักชวนให้มาเป็นสมาชิก ซึ่งในปัจจุบันแชร์ลูกโซ่ 2 รูปแบบนี้ อาศัยการชักชวนประชาชนร่วมลงทุนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และแชร์ลูกโซ่รูปแบบใหม่ เป็นการหลอกลวงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ โดยให้คนทั่วไปเข้าร่วมลงทุน ผ่านการลงทุนในระบบซื้อแพ็คเกจลงทุน หรือเช่าระบบการซื้อขาย ซึ่งตรวจสอบธุรกิจไม่ได้หรือตรวจสอบได้ยาก และมีการปลอมแปลงหรืออ้างว่าผ่านการรับรองโดยหน่วยงาน โดยส่วนมากจะอ้างว่าเป็นการลงทุนตามธุรกิจต่าง ๆ เช่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ตลาดหุ้น ตลาดทางการเงิน และตลาดแลกเปลี่ยนเงินตรา โดยจ่ายผลตอบแทนหรือดอกเบี้ยให้สมาชิกตามอัตราที่กำหนด สมาชิกที่สามารถชักชวนผู้อื่นให้เข้ามาเป็นสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของคำแนะนำ จากที่กล่าวมาข้างต้น แชร์ลูกโซ่ในประเทศไทยนั้น สามารถสร้างความน่าเชื่อถือได้อย่างแยบยล มีการพัฒนาและรูปแบบตลอดเวลา ทำให้ในปัจจุบันแม้ว่าประชาชนจะมีความรู้เกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ แต่ยังมีประชาชนบางส่วนตกเป็นเหยื่อของการฉ้อโกงทางการเงินรูปแบบนี้อยู่ ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเข้าร่วมแชร์ลูกโซ่พบว่า มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญ 5 ตัวแปร คือ เพศ อายุ การศึกษาระดับปริญญา ปัจจัยด้านความเชื่อ และปัจจัยด้านการบังคับ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีวิจัยในรูปแบบของการสำรวจ (Survey Research) ซึ่งการเก็บข้อมูลจะใช้เครื่องมือที่เรียกว่า แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบกับการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสรุปผลการวิจัย เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิธีการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การจัดการข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร (Population) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่

3.1.2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอน ทำให้การวิจัยในครั้งนี้ จะกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามกรณีที่ไม่ทราบประชากร โดยใช้สมมติฐานที่กำหนดว่าข้อมูลมีการกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยได้กำหนดระดับความแปรปรวนสูงสุด คือ $p = 0.5$ และ $q = 0.5$ ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% หรือ 0.95 และยอมรับความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% หรือ 0.05 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึง สามารถคำนวณได้จาก

$$n = \frac{z^2 pq}{e^2}$$

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

z = ค่าสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (มีค่าเท่ากับ 1.96)

p = โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือสัดส่วนของคุณลักษณะที่สนใจในกลุ่มตัวอย่าง

q = โอกาสที่จะไม่เกิดเหตุการณ์เท่ากับ $1 - p$ ในกรณีของกลุ่มตัวอย่าง

e = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

เมื่อแทนค่า จะได้ว่า

$$n = \frac{(1.96)^2 (0.5)(1-0.5)}{(0.05)^2}$$

$$n = 384.16$$

จากการคำนวณพบว่า ในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ณ ระดับ ความเชื่อมั่นที่ 95% จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเท่ากับ 385 ตัวอย่าง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีก 5% รวมเป็นทั้งหมด 405 ตัวอย่าง

3.1.3 การเก็บข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนว่ามีจำนวนเท่าใด ทางผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Judgmental or Purposive Sampling) คือ การเลือกแจกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งเป็นวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือ

3.2.1 เครื่องมือ

เครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่

ส่วนที่ 3 การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน

ส่วนที่ 4 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ส่วนที่ 4.1 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ส่วนที่ 4.2 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

3.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางและขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อนำมาจัดทำนิยามเชิงปฏิบัติการ และนำนิยามเชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม
4. พัฒนาแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ใช้อย่างน้อย และใช่ เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 25 ข้อ

3.2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อใช้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าแอลฟาที่ได้แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถามโดยจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่าใกล้เคียง 1 แสดงว่าค่าความเชื่อมั่นสูง

ผลทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ระดับกับความสัมพันธ์พฤติกรรมของผู้ใช้บริการโปรแกรมอำนวยความสะดวกสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศเขตภาคกระบี่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีค่าเท่ากับ 0.890 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกิน 0.70 นั้นหมายความว่ามีความเชื่อมั่นสูง จึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ในการแจกจริงได้ต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. กระบวนการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีการกระทำผิดและรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ และสามารถนำผลวิจัยเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ จะทำการป้องกันแชร์ลูกโซ่แบบออนไลน์รูปแบบใดที่เหมาะสมที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง)
2. จากนั้นนำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกันเพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าวการสืบสวนตรวจสอบป้องกันปราบปรามกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ภายในเวลาที่กำหนด

3.4 การจัดการข้อมูล

1. ได้รับแบบสอบถาม กลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาจำแนกสถานภาพปัญหา แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเป็นข้อตามเกณฑ์น้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อ ดังนี้

ความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ความพึงพอใจมาก	ให้	4 คะแนน
ความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ความพึงพอใจน้อย	ให้	2 คะแนน
ความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

- 3) นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ % ใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X แทน จำนวนข้อมูลที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ โดยใช้สูตร ดังข้างล่างนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนน

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ระดับคะแนน

N แทน จำนวนข้อมูล

$\sum$ แทน ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์รูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ เพื่อเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกัน ก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) รวมทั้งการสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการ ตรวจสอบ สืบสวน ป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กร ที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการ เชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวนตรวจสอบป้องกันปราบปรามกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ใน ลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกันปราบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลการวิจัยรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.3 ผลการวิเคราะห์การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

4.2 วิเคราะห์รูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

4.4 การสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบ สืบสวน ป้องกัน ว่าเข้าข่ายลักษณะ แชร์ลูกโซ่หรือไม่ การเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 ผลการวิจัยรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	142	35
หญิง	263	65
รวม	405	100

2. กลุ่มอาชีพ		
กลุ่มบุคคลที่มีรายได้ประจำ	288	71
กลุ่มนักธุรกิจ/นักลงทุน	60	15
กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า	20	5
กลุ่มผู้ใช้แรงงาน	7	2
กลุ่มฟรีแลนซ์/งานอิสระ	30	7
รวม	405	100
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	21	5
15,001 – 20,000 บาท	62	15
20,001 – 30,000 บาท	87	21
มากกว่า 30,000 บาท	235	58
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ มีดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 65% เป็นเพศชาย 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35%

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มบุคคลที่มีรายได้ประจำ จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 71% รองลงมาคือ กลุ่มนักธุรกิจ/นักลงทุน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15% กลุ่มฟรีแลนซ์/งานอิสระ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7% กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5% และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2% ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58% รองลงมาคือ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21% มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15% และต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5% ตามลำดับ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 65% เป็นกลุ่มบุคคลที่มีรายได้ประจำ จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 71% มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 58%

4.1.2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละการตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านรู้หรือไม่ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่		
1) รู้อยู่แล้วตั้งแต่แรกว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ แต่พร้อมเสี่ยงเนื่องจากผลตอบแทนดีมาก	122	30
2) พอรู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่	110	27
3) รู้มาบ้างแต่ไม่มากว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่	56	14
4) รู้ในภายหลังว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่	56	14
5) ไม่รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่	61	15
รวม	405	100
2. ผู้ที่มาแนะนำเชิญชวนท่านลงทุนเป็นนิติบุคคล (บริษัท) หรือบุคคลธรรมดา		
1) บริษัท	141	35
2) บุคคลธรรมดา	110	27
3) ไม่ทราบเนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล	154	38
รวม	405	100
3. บัญชีที่ท่านโอนเงินไปลงทุนเป็นบัญชีประเภท		
1) บัญชีชื่อบุคคล	113	28
2) บัญชีชื่อบริษัท	264	65
3) ถือเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน	28	7
รวม	405	100
4. ที่ผ่านมามีเคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อนหรือไม่		
1) เคย	101	25
2) ไม่เคย	304	75
รวม	405	100

5. ท่านเคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความหรือไม่		
1) เคย	86	21
2) ไม่เคย	319	79
รวม	405	100
6. นอกจากท่านที่ เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่มีคนที่ท่านรู้จักว่าเป็นผู้เสียหายแต่ยังไม่ได้แจ้งความดำเนินคดีอีกหรือไม่		
1) มีอีก 1 เท่า	45	11
2) มีอีก 2 เท่า	33	8
3) มีอีก 3 เท่า	9	2
4) มีอีก 4 เท่า	43	11
5) มีอีก 5 เท่า	197	49
6) มีอีก 6 เท่า	8	2
7) มีอีก 7 เท่า	14	3
8) มีอีก 8 เท่า	18	4
9) มีอีก 9 เท่า	4	1
10) มีอีก 10 เท่า	2	0
11) ไม่มี	32	8
รวม	405	100
7. ครั้งแรกที่ท่านได้รับทราบการชักชวนให้ลงทุนจากใครซึ่งต่อมาในภายหลังว่ามีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่		
1) ทางโซเชียลมีเดีย	218	54
2) ผู้ใกล้ชิดชักชวน	134	33
3) ศึกษาข้อมูล หาข้อมูลเอง และ ลงทุนเอง ไม่ได้มีผู้แนะนำ	53	13
รวม	405	100
8. สาเหตุที่ท่านตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เพราะว่า		
1) มีคน รู้จักเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน	177	44
2) ดูทางสื่อโซเชียลแล้วมีความน่าเชื่อถือ	169	42
3) ยัง งง งงอยู่ แต่ตัดสินใจลงทุนไปแล้ว	59	15
รวม	405	100

9. บริษัทที่ชักชวนท่านลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่ประเทศใด		
1) อยู่ต่างประเทศ	144	36
2) อยู่ในประเทศไทย	140	35
3) อ้างว่าบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ แต่มีสาขาอยู่ในประเทศไทย	107	26
4) ข้าพเจ้าไม่ทราบที่ตั้งที่ชัดเจนของบริษัท	14	3
รวม	405	100
10. ท่านเคยได้พบหน้าผู้ที่ชักชวนท่านลงทุน (แบบเจอตัวเป็น ๆ ไม่ใช่ผ่านสื่อออนไลน์) หรือไม่		
1) เคยพบ	130	32
2) ไม่เคยพบ	275	68
รวม	405	100
11. ก่อนที่ท่านจะลงทุน ท่านเคยได้เดินทางไปสำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าวนี้แล้ว เพื่อดูสภาพของบริษัทที่ท่านจะลงทุนแล้วหรือไม่		
1) เคยไป	26	6
2) เคยไปบ่อยครั้ง	4	1
3) ไม่เคยเลย	375	93
รวม	405	100
12. นอกจากช่องทางสื่อโซเชียล อาทิเช่น (เพจ เฟสบุ๊ก ไลน์) แล้วท่านสามารถที่จะติดต่อกับธุรกิจตัวนี้ท่านมีช่องทางอื่นๆ อีกหรือไม่		
1) ไม่มีช่องทางอื่นใดที่จะติดต่อได้ หาก เพจ เฟส ไลน์ถูกปิด	348	86
2) มี เช่น โทรศัพท์สำนักงาน โทรศัพท์มือถือ	57	14
รวม	405	100
13. การสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่ผ่านมา สื่อสารได้ผ่านช่องทางใดบ้าง		
1) สื่อโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชั่น เพจ เฟสบุค ไลน์ ฯลฯ	263	65
2) มีบุคคลได้ตอบผ่านทางสื่อโซเชียล (แชท หรือโทร) แต่ไม่เคยพบหน้าเจอตัวจริง รู้จักแต่ชื่อทางออนไลน์	65	16
3) สามารถสื่อสารทางโทรศัพท์เท่านั้น สอบถามได้ มีเจ้าหน้าที่คอยตอบคำถามหรือข้อสงสัย	49	12
4) ข้าพเจ้ารู้จักตัวตนของบริษัท/บุคคล ที่ชักชวนเป็นอย่างดี รู้ที่อยู่ ผู้ชักชวนสามารถเดินทางไปพบที่บ้าน ที่ทำงาน ที่บริษัทได้	28	7
รวม	405	100

14. หากการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจที่ใช้ช่องทางติดต่อผ่านโซเชียล

เช่น (เพจ เฟสบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ) และโทรศัพท์ถูกระงับลงท่านยังจะมี

ช่องทางติดต่อกับทางบริษัทหรือติดต่อกับธุรกิจตัวนี้อีกหรือไม่

1) ไม่มี	373	92
2) มี	32	8
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีการตัดสินใจในการลงทุนแชร์ลูกโซ่ ดังนี้

1. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่รู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30% รองลงมาคือ พอรู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27% รู้มาบ้างแต่ไม่มากว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14% และรู้ในภายหลังว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14% ตามลำดับ และไม่รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15%

2. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ผู้ที่มาแนะนำเชิญชวน คือ ไม่ทราบเนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38% รองลงมาคือ บริษัท จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35% และบุคคลธรรมดา จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27% ตามลำดับ

3. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่โอนเงินเข้าบัญชีของบริษัท จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 65% รองลงมาคือ บัญชีชื่อบุคคล จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12% และถือเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7% ตามลำดับ

4. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ที่ผ่านมาผู้เสียหายไม่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75% และมีผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25%

5. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่เคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้ และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79% และเคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21%

6. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีผู้เสียหายที่ไม่มาแจ้งความมีอีก 5 เท่า จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49% รองลงมาคือ มีอีก 1 เท่า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11% มีอีก 4 เท่า จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11% มีอีก 3 เท่า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2% มีอีก 2 เท่า จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8% มีอีก 8 เท่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4% มีอีก 7 เท่า จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3% มีอีก 9 เท่า จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1% และมีอีก 10 เท่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0% ตามลำดับ และไม่มี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8%

7. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ได้รับทราบการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเชียลมีเดีย จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54% รองลงมาคือ ผู้ใกล้ชิดชักชวน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 33% และศึกษาข้อมูล หาข้อมูลเอง และลงทุนเอง ไม่ได้มีผู้แนะนำ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13% ตามลำดับ

8. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่สาเหตุที่ท่านตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เพราะมีคนรู้จักเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44% รองลงมาคือ ดูทางสื่อโซเชียลแล้วมีความน่าเชื่อถือ จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42% และยัง งง งงอยู่ แต่ตัดสินใจลงทุนไปแล้ว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15% ตามลำดับ

9. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่กล่าวว่า บริษัทที่ชักชวนท่านลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่ต่างประเทศ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36% รองลงมาคือ อยู่ในประเทศไทย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35% อ้างว่าบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ แต่มีสาขาอยู่ในประเทศไทย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26% และไม่ทราบที่ตั้งที่ชัดเจนของบริษัท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3% ตามลำดับ

10. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ไม่เคยพบ จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68% และเคยพบ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32%

11. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางไปสำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าว จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 93% รองลงมาคือ เคยไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6% และเคยไปบ่อยครั้ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1% ตามลำดับ

12. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่มีช่องทางอื่นใดที่จะติดต่อได้ หาก เพจ เฟส ไลน์ถูกปิด จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 86% และมีช่องทางอื่นใดที่จะติดต่อ เช่น โทรศัพท์สำนักงาน โทรศัพท์มือถือ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14%

13. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่ผ่านมา สื่อโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65% รองลงมาคือ มีบุคคลได้ตอบผ่านทางสื่อโซเชียล(แชท หรือโทร) แต่ไม่เคยพบหน้าเจอตัวจริง รู้จักแต่ชื่อทางออนไลน์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16% สามารถสื่อสารทางโทรศัพท์เท่านั้น สอบถามได้ มีเจ้าหน้าที่คอยตอบคำถามหรือข้อสงสัย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12% และข้าพเจ้ารู้จักตัวตนของบริษัท/บุคคล ที่ชักชวนเป็นอย่างดี รู้ที่อยู่ผู้ชักชวนสามารถเดินทางไปพบที่บ้าน ที่ทำงาน ที่บริษัทได้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7% ตามลำดับ

14. ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจที่ใช้ช่องทางติดต่อผ่านโซเชียล เช่น (เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ) และโทรศัพท์ถูกระงับลง จำนวน 373 คน คิดเป็น

ร้อยละ 92% และมีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจที่ใช้ช่องทางติดต่อผ่านโซเชียล เช่น (เพจ เฟสบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ) และโทรศัพท์ถูกระงับลง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8%

สรุปผลการวิเคราะห์การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ พบว่าผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่รู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30% รองลงมาคือ พอรู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27% รู้มาบ้างแต่ไม่มากว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14% และรู้ในภายหลังว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14% ตามลำดับ และไม่รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ผู้ที่มาไม่ทราบแนะนำเชิญชวน เนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล คือ จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ถือเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 71% ผู้เสียหายไม่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75% และมีผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่เคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79% และเคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีผู้เสียหายที่ไม่มาแจ้งความมีอีก 5 เท่า จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ได้รับทราบการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเชียลมีเดีย จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่สาเหตุที่ท่านตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เพราะมีคน รู้จักเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่กล่าวว่า บริษัทที่ชักชวนท่านลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่ต่างประเทศ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ไม่เคยพบ จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68% และเคยพบ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 32% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางไปสำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าว จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 93% ไม่มีช่องทางอื่นใดที่จะติดต่อได้ หาก เพจ เฟส ไลน์ถูกปิด จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 86 มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่ผ่านมา สื่อโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุค ไลน์ ฯลฯ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65% ไม่มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจที่ใช้ช่องทางติดต่อผ่านโซเชียล เช่น (เพจ เฟสบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ) และโทรศัพท์ถูกระงับลง จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 92%

4.1.3 ผลการวิเคราะห์การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน

ตารางที่ 4.3 จำนวนร้อยละการใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน

การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐและสื่อสารมวลชนสร้างเครื่องมือ แจ้งเตือน บอกกล่าว วิเคราะห์ ว่าเป็นแชร์ลู่โซ่ หรือไม่ก่อนการลงทุน		
1) ต้องการในระดับมากที่สุด	365	90
2) ต้องการในระดับมาก	35	9
3) ต้องการในระดับปานกลาง	5	1
รวม	405	100
2. เมื่อมีการแจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน แต่หากการลงทุนมีผล กำไรดี มีผลตอบแทนเร็ว ท่านจะลงทุนประเภทนี้หรือไม่		
1) ลงทุน เพราะมีผลกำไรดี	37	9
2) ลงทุน เพราะคิดว่าเข้าไวออกไว	64	16
3) ไม่ลงทุน	304	75
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่ส่วนการใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่ส่วนใหญ่ต้องการในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90% รองลงมาคือ ต้องการในระดับมาก จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9% และต้องการในระดับปานกลาง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1% ตามลำดับ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่เมื่อมีการแจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็ว ส่วนใหญ่ไม่ลงทุน จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75% แต่ก็ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่ ลงทุน เพราะคิดว่าเข้าไวออกไว จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16% และลงทุน เพราะมีผลกำไรดี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9%

สรุปผลการวิเคราะห์การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่ส่วนใหญ่ต้องการในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90% ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลู่โซ่เมื่อมีการแจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็ว ส่วนใหญ่ไม่ลงทุน คิดเป็นร้อยละ 75% แต่ก็ยังมี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ลงทุน เพราะคิดว่าเข้าไว้ออกไว คิดเป็นร้อยละ 16% และลงทุน เพราะมีผลกำไรดี คิดเป็นร้อยละ 9%

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

4.1.4.1 ส่วนที่ 4.1 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ตารางที่ 4.4 จำนวนร้อยละลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	จำนวน	ร้อยละ
1. บุคคลหรือบริษัทที่ชักชวนท่านลงทุนได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการ		
ใดบ้าง		
1) บุคคลธรรมดา (แต่ไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ให้เป็นผู้แนะนำการลงทุน)	247	61
3) บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	122	30
4) บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและ/หรือสำนักงาน	4	1
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)		
7) ข้าพเจ้าไม่ทราบเนื่องจากไม่เคยตรวจสอบ	32	8
รวม	405	100
2. มีการโฆษณาเชิญชวนว่าถ้าท่านลงทุน ท่านจะได้รับผลประโยชน์หรือกำไร		
หรือปันผลตอบแทนจากการลงทุนเกินร้อยละ10 (ต่อปี)		
1) มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	397	98
2) ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี	8	2
รวม	405	100
3. ไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้		
1) ใช่	336	83
2) ไม่ใช่	8	2
3) ข้าพเจ้าไม่ทราบ	61	15
รวม	405	100
4. ผู้ที่มาชักชวนท่านลงทุน มีใบอนุญาตแนะนำการลงทุนจากสำนักงาน		
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือไม่		
1) ไม่มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต.	316	78
3) ข้าพเจ้าไม่ทราบ	89	22
รวม	405	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ลักษณะที่เข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีลักษณะ ดังนี้

1. บุคคลหรือบริษัทที่ชักชวนท่านลงทุนได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเป็น บุคคลธรรมดา (แต่ไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ให้เป็นผู้แนะนำการลงทุน) จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61% รองลงมาคือ บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30% ไม่ทราบเนื่องจากไม่เคยตรวจสอบ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8% และบริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ/หรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1% ตามลำดับ
2. มีการโฆษณาเชิญชวนว่าถ้าลงทุน จะได้รับผลประโยชน์หรือกำไร หรือปันผลตอบแทนจากการลงทุนเกินร้อยละ 10 (ต่อปี) พบว่า มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 98% และไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2%
3. ไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้ พบว่า ผู้เสียหายตอบว่าใช่ จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 83% รองลงมาคือ ไม่ทราบ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15% และไม่ใช่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2%
4. ผู้ที่มาชักชวนให้ลงทุนไม่มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. จำนวน 316 คิดเป็นร้อยละ 78% และไม่ทราบ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22%

สรุปลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ ส่วนที่ 4.1 พบว่า ลักษณะที่เข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่มีลักษณะ ดังนี้ บุคคลหรือบริษัทที่ชักชวนท่านลงทุนได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเป็นบุคคลธรรมดา (แต่ไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ให้เป็นผู้แนะนำการลงทุน) จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61% มีการโฆษณาเชิญชวนว่าถ้าลงทุน จะได้รับผลประโยชน์หรือกำไร หรือปันผลตอบแทนจากการลงทุนเกินร้อยละ 10 (ต่อปี) จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 98% ผู้เสียหายไม่สามารถตรวจสอบงบการเงิน จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 83% ผู้ที่มาชักชวนให้ลงทุนไม่มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. จำนวน 316 คิดเป็นร้อยละ 78%

4.1.4.2 ส่วนที่ 4.2 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 4.5 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราสูง ด้วยระยะเวลาอันสั้นและรวดเร็ว		2.77	.497	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	3			
2) ใช้อย่างบางส่วน	16			
3) ใช่	80			
รวม	100			
2. ลงทุนด้วยเงินเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องลงแรงและนั่งรอรับปันผลตอบแทน		2.73	.443	ใช่
1) ใช้อย่างบางส่วน	27			
2) ใช่	73			
รวม	100			
3. ใช้โฆษณาประกาศเชิญชวน จะมีการการันตีผลตอบแทนที่แน่นอน มีแต่ได้ผลกำไรแน่นอนไร้ความเสี่ยง		2.58	.494	ใช่
1) ใช้อย่างบางส่วน	42			
2) ใช่	58			
รวม	100			
4. ใช้การโฆษณาชวนเชื่อด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ท่านตัดสินใจลงทุน		2.65	.588	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	6			
2) ใช้อย่างบางส่วน	23			
3) ใช่	71			
รวม	100			

5. มีเพียงเอกสารางผลตอบแทนชัดเจน แสดงให้เห็นว่าหากลงทุนเท่าใดจะได้รับผลตอบแทนเท่าไร	2.50	.776	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	18		
2) ใช่บางส่วน	15		
3) ใช่	67		
รวม	100		
6. มีการสร้างภาพโปรไฟล์ สวดยหรูดุติ ดูแพงโชว์รวย โชว์กินหรูอยู่สบาย โชว์รถหรู โชว์ทองคำ บ้านหรู เงินสดก้อนเป็นปึกๆ อวดความมั่งมี	2.67	.469	ใช่
1) ใช่บางส่วน	33		
2) ใช่	67		
รวม	100		
7. มีการสร้างภาพให้ดูว่า บริษัทเขาประสบความสำเร็จด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว โตแบบก้าวกระโดด โตแบบฉับพลันแบบอายุน้อยร้อยล้าน	2.57	.604	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	6		
2) ใช่บางส่วน	32		
3) ใช่	62		
รวม	100		
8. อ้างถึงบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่เข้าร่วมลงทุนในธุรกิจตัวนี้	2.42	.683	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	11		
2) ใช่บางส่วน	36		
3) ใช่	53		
รวม	100		

9. มีดาราร พธิกร เซเลป นักร้อง นักแสดง บุคคลที่มีชื่อเสียง คนดังในวงสังคม ไฮโซ เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่เชิญชวน ทำนลงทุน	2.71	.574	ใช่
1) ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว	6		
2) ใช่บางส่วน	17		
3) ใช่	77		
รวม	100		
10. มีการจัดสัมมนาในที่หรูหราหรือโหมโฆษณาทางโซเชียล มีเดียแบบใหญ่โตแล้วเชิญผู้ประสบความสำเร็จจากธุรกิจตัว นี้มากล่าวชักชวนสมาชิก และสร้างแรงบันดาลใจให้กับ สมาชิกให้คล้อยตาม	2.71	.480	ใช่
1) ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว	1		
2) ใช่บางส่วน	26		
3) ใช่	72		
รวม	100		
11. อ้างหลักฐานผลประโยชน์และเงินจำนวนมากที่ท่านจะ ได้รับจากการเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจนี้	2.63	.597	ใช่
1) ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว	6		
2) ใช่บางส่วน	24		
3) ใช่	69		
รวม	100		
12. อ้างว่าจะนำเงินไปลงทุน ในสินทรัพย์ที่จ่ายผลตอบแทนสูง ด้วยระยะเวลาที่รวดเร็ว	2.73	.443	ใช่
1) ใช่บางส่วน	27		
2) ใช่	73		
รวม	100		
13. ยิ่งลงทุนด้วยเงินมากยิ่งได้ค่าตอบแทนสูง	2.53	.599	ใช่
1) ไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว	5		
2) ใช่บางส่วน	36		
3) ใช่	58		
รวม	100		

14. ธุรกิจที่มาจากชนวนท่านลงทุนเป็นธุรกิจที่ประกอบกิจการ อยู่ในต่างประเทศ	2.46	.687	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	11		
2) ใช้บางส่วน	32		
3) ใช่	57		
รวม	100		
15. ใคร ๆ ก็ลงทุนได้ ไม่จำกัด เพศ วัย และรายได้ ความสามารถ	2.51	.612	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	6		
2) ใช้บางส่วน	37		
3) ใช่	57		
รวม	100		
16. ให้ข้อมูลเฉพาะด้านดีของการลงทุน(ไม่มีข้อเสีย) อ้างอิง ความสำเร็จของคนที่ลงทุนก่อนหน้านี้	2.63	.594	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	6		
2) ใช้บางส่วน	25		
3) ใช่	69		
รวม	100		
17. จะมีตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทนไปแล้วมารีวิวว่าเขา ได้ผลตอบแทนจริง จ่ายจริง ได้รับเงินจริง จากการที่ลงทุนใน ธุรกิจตัวนี้	2.36	.673	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	11		
2) ใช้บางส่วน	42		
3) ใช่	47		
รวม	100		
18. เขาจะชวนเราโดยทำให้เรา รู้สึกว่าชีวิตนี้โคตรโชคดี เหลือเกินที่ได้มาเจอธุรกิจตัวนี้	2.46	.687	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	11		
2) ใช้บางส่วน	32		
3) ใช่	57		
รวม	100		
	2.76	.429	ใช่

19. มีการพูดชักจูงโดยใช้จิตวิทยาหวานล่อมเชยร์ให้เรารีบตัดสินใจลงทุน				
1) ใช้อย่างบางส่วน	24			
2) ใช่	76			
รวม	100			
20. มีการจูงใจโดยการพาไปเที่ยวต่างประเทศ ล่องเรือสำราญ หรือท่องเที่ยวแบบหรูหรา	2.48	.746	ใช่	
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	15			
2) ใช้อย่างบางส่วน	21			
3) ใช่	63			
รวม	100			
21. มีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้ลงทุน เช่น ให้รถสปอร์ต รถหรู ทองคำ โทรศัพท์รุ่นใหม่ล่าสุด หรือของมีค่าอื่น ๆ	2.95	.227		
1) ใช้อย่างบางส่วน	5			
2) ใช่	95			
รวม	100			
22. เราจะให้เราไปชวนคนอื่นมาลงทุนเป็นสายตรงต่อจากเรา แล้วเราก็จะได้ค่าคอมมิชชั่นในการชวนคนมาสมัครต่อจากเราแบบแม่ทีม ลูกทีม เครือข่าย แบบไบนารีซ้าย - ขวา	2.81	.395	ใช่	
1) ใช้อย่างบางส่วน	19			
2) ใช่	81			
รวม	100			
23. ผู้ที่ลงทุนต้องหาสมาชิกเพิ่ม ถ้าอยากได้ผลตอบแทนมากขึ้น	2.77	.424	ใช่	
1) ใช้อย่างบางส่วน	23			
2) ใช่	77			
รวม	100			
24. การลงทุนของท่าน ต้องเอาเงินบาทไปแลกเป็นเงินสกุลดิจิทัลก่อนถึงจะลงทุนได้ ใช่หรือไม่	2.82	.381	ใช่	
1) ใช้อย่างบางส่วน	18			
2) ใช่	82			
รวม	100			

25. เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	2.81	.419	ใช่
1) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว	1		
2) ใช้อย่างบางส่วน	17		
3) ใช่	82		
รวม	100		
ภาพรวม	2.64	.196	ใช่

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่อยู่ในระดับใช่ ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = .196) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับใช่ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ ดังนี้

1. จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราสูง ด้วยระยะเวลาอันสั้นและรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 80% ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = .497)

2. ลงทุนด้วยเงินเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องลงแรงและนั่งรอรับปันผลตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 73% ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = .443)

3. ในโฆษณาประกาศเชิญชวน จะมีการการันตีผลตอบแทนที่แน่นอน มีแต่ได้ผลกำไรแน่นอน ไร้ความเสี่ยง คิดเป็นร้อยละ 58% ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = .494)

4. ใช้การโฆษณาชวนเชื่อด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ท่านตัดสินใจลงทุน คิดเป็นร้อยละ 71% ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = .588)

5. มีแฟ้มเอกสารผลตอบแทนชัดเจน แสดงให้เห็นว่าหากลงทุนเท่าใดจะได้รับผลตอบแทนเท่าไร คิดเป็นร้อยละ 67% ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = .776)

6. มีการสร้างภาพโปรไฟล์ สวยหรูดูดี ดูแพงโชว์รวย โชว์กินหรืออยู่สบาย โชว์รถหรู โชว์ทองคำ บ้านหรู เงินสดก้อนเป็นปึกๆ อดความมั่งมี คิดเป็นร้อยละ 67% ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = .469)

7. มีการสร้างภาพให้ดูว่า บริษัทเขาประสบความสำเร็จด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว โตแบบก้าวกระโดด โตแบบฉับพลัน แบบอายุน้อยร้อยล้าน คิดเป็นร้อยละ 62% ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = .604)

8. อ้างถึงบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่เข้าร่วมลงทุนในธุรกิจตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 53% ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = .683)

9. มีดารา พิธีกร เซเลบ นักร้อง นักแสดง บุคคลที่มีชื่อเสียง คนดังในวงสังคม ไฮโซ เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่เชิญชวนท่านลงทุน คิดเป็นร้อยละ 77% ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = .574)

10. มีการจัดสัมมนาในที่หรูหราหรือโหมโฆษณาทางโซเชียลมีเดียแบบใหญ่โตแล้วเชิญผู้ประสบความสำเร็จจากธุรกิจตัวนี้มากล่าวชักชวนสมาชิก และสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกให้คล้อยตาม คิดเป็นร้อยละ 72% ($\bar{X} = 2.71$, S.D. = .480)

11. อ้างหลักฐานผลประโยชน์และเงินจำนวนมากที่ท่านจะได้รับจากการเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจนี้ คิดเป็นร้อยละ 69% ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = .597)
12. อ้างว่าจะนำเงินไปลงทุน ในสินทรัพย์ที่จ่ายผลตอบแทนสูงด้วยระยะเวลาที่รวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 73% ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = .443)
13. ยิ่งลงทุนด้วยเงินมากยิ่งได้ค่าตอบแทนสูง คิดเป็นร้อยละ 58% ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = .59)
14. ธุรกิจที่มาชักชวนท่านลงทุนเป็นธุรกิจที่ประกอบกิจการอยู่ในต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 57% ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = .687)
15. ใคร ๆ ก็ลงทุนได้ ไม่จำกัด เพศ วัย และรายได้ ความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 57% ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = .612)
16. ให้ข้อมูลเฉพาะด้านดีของการลงทุน(ไม่มีข้อเสีย) อ้างอิงความสำเร็จของคนที่ลงทุนก่อนหน้านี้ คิดเป็นร้อยละ 69% ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = .594)
17. จะมีตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทนไปแล้วมารีวิวว่าเราได้ผลตอบแทนจริง จ่ายจริง ได้รับเงินจริง จากการที่ลงทุนในธุรกิจตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 47% ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = .673)
18. เราจะชวนเราโดยทำให้เรา รู้สึกว่าชีวิตนี้โคตรโชคดีเหลือเกินที่ได้มาเจอธุรกิจตัวนี้ คิดเป็นร้อยละ 57% ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = .687)
19. มีการพูดชักจูงโดยใช้จิตวิทยาหวานล่อมเชยร์ให้เรารีบตัดสินใจลงทุน คิดเป็นร้อยละ 76% ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = .429)
20. มีการจูงใจโดยการพาไปเที่ยวต่างประเทศ ล่องเรือสำราญ หรือท่องเที่ยวแบบหรูหรา คิดเป็นร้อยละ 63% ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = .746)
21. มีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้ลงทุน เช่น ให้รถสปอร์ต รถหรู ทองคำ โทรศัพท์รุ่นใหม่ล่าสุด หรือของมีค่าอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 95% ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = .227)
22. เราจะให้เราไปชวนคนอื่นมาลงทุนเป็นสายตรงต่อจากเรา แล้วเราก็จะได้ค่าคอมมิชชั่น ในการชวนคนมาสมัครต่อจากเราแบบแม่ทีม ลูกทีม เครือข่าย แบบไบนารีซาย – ขวา คิดเป็นร้อยละ 81% ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = .395)
23. ผู้ที่ลงทุนต้องหาสมาชิกเพิ่ม ถ้าอยากได้ผลตอบแทนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77% ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = .424)
24. การลงทุนของท่าน ต้องเอาเงินบาทไปแลกเป็นเงินสกุลดอลล่าร์ก่อนถึงจะลงทุนได้ ใช่หรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 82% ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = .381)
25. เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 82% ($\bar{X} = 2.81$, S.D. = .419)

4.2 วิเคราะห์รูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

จากการวิเคราะห์รูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ พบว่า มีรูปแบบของกลโกงดังต่อไปนี้ ดังททาง 25 ตัวตน ของการใช้แนวว่าเป็นแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ได้แก่

- 1) การหลอกให้เกิดความอยากได้ โดยการให้ผลตอบแทนเป็นเครื่องจูงใจ/ล่อใจ ว่ามีการให้ผลตอบแทน กำไร การปันผลในจำนวนเงินที่สูงเกินความเป็นจริง
- 2) ใช้วิธีการสร้างภาพโชว์ความรวย โชว์การใช้ชีวิตหรู (กินหรู อยู่สบาย) ใช้รถหรู บ้านหรู โชว์เงินสดจำนวนมากๆ เป็นปึก ๆ
- 3) การสร้างภาพให้เห็นว่า บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเวลาอันรวดเร็ว แบบก้าวกระโดดหรือแบบฉับพลัน
- 4) การเชิญชวนโดยทำให้เหยื่อรู้สึก ว่า ชีวิตนี้ช่างแสน(โคตร)โชคดีเหลือเกิน ที่ได้มาพบเจอ บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ
- 5) การให้เหยื่อไปเชิญชวนบุคคลอื่น แล้วให้คำแนะนำเชิญชวนบุคคลอื่นมาเข้าร่วมในลักษณะแบบแม่ทัพ ลูกทัพ
- 6) ทำการเชิญชวนเราไปในพื้นที่ส่วนตัว หรือในโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น การชวนเข้าไลน์ (Line) เฟสบุ๊ก (Facebook) ที่เป็นห้องลับไม่ใช่สาธารณะ ห้องส่วนตัวที่มีแต่ทีมมีฉายาชีพเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้เหยื่อเกิดความอยากลงทุน อยากได้รับผลตอบแทนสูง ๆ
- 7) จูงใจด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาเชิญชวนในอัตราที่สูง โดยจ่ายไม่เกิน 3 – 5 ครั้งแรก ก่อนหอบเงินเหยื่อหนีหาย
- 8) การสร้างตัวอย่างเหยื่อที่ได้รับผลตอบแทน ให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนสูงจริง เพื่อจูงใจ
- 9) การสร้างภาพว่าเป็นกิจการที่ช่วยเหลือสังคม ได้รับรางวัลมากมาย
- 10) การแอบอ้างว่า มีการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงยังไม่ได้รับการอนุญาต จาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)
- 11) การแอบอ้างว่า มีการจดทะเบียนหรือร่วมลงทุนกับต่างประเทศ
- 12) มีการแสดงให้เห็นว่า เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกับบริษัทหรือกิจการแล้วจะทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม
- 13) มีการแอบอ้างว่า บริษัทหรือกิจการจะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจที่อยู่ต่างประเทศ
- 14) การแสดงว่ามีบริษัทหรือกิจการในเครืออีกหลายแห่ง เพื่อให้เห็นว่ามีธุรกิจและมีเครือข่ายกว้างขวาง
- 15) การเปิดให้สามารถเข้ามาระดมทุน หรือเป็นสมาชิกในบริษัทหรือกิจการได้ไม่ว่าไม่จำกัดจำนวนหรือไม่จำกัดสถานภาพหรืออายุ ใคร ๆ ก็สามารถนำเงินมาลงทุนได้

16) การที่ทำให้เหยื่อตรวจสอบทางการเงินไม่ได้ มีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เหยื่อเกิดความงง และให้เข้าใจว่า สาเหตุที่เหยื่อรำรวยมากขึ้นเพราะเกิดจากการเข้ามาลงทุนนี้

17) การหลอกให้เข้าร่วมงานสัมมนา มีการแสดงว่ามีแผนธุรกิจที่สามารถทำให้ลงทุนแล้วเติบโต

18) มีการโฆษณาว่า เป็นการทำธุรกิจแนวใหม่ หรือเป็นการลงทุนแบบใหม่ หรือลงทุนในสินทรัพย์/หลักทรัพย์ตัวใหม่ ๆ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มหรือเทรน (Trend) มาแรง ลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทนสูง (ปรี๊ด)

19) การรับประกัน การรับรองหรือการันตี (guarantee) ว่าเมื่อลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทน 100% ไม่มีเสียโอกาส หรือไม่มีการขาดทุนเด็ดขาด

20) การเชิญชวน โดยหลอกลวงว่า ถ้าชอบทำงานสบาย งานง่าย ๆ ไม่ลำบาก ไม่ยาก ทำงานได้โดยไม่กระทบต่องานประจำที่ทำอยู่ ลงทุนน้อย ได้รับผลตอบแทนสูง และได้รับแน่นอน

21) มีการนำเงินสดของเหยื่อ ไปลงทุนหรือแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยลงทุนที่บริษัทหรือกิจการกำหนดขึ้นมา

22) มีการใช้เหยื่อ ไปเชิญชวน/ชักชวนคนใกล้ชิดของเหยื่อ เข้ามาลงทุนหรือให้เข้ามาติดกับดัก เช่น คนในครอบครัว พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อน ว่าเข้ามาลงทุนแล้วได้รับผลตอบแทนสูง ลองเข้ามาลงทุนด้วยกัน (ลองสิ ได้รับผลตอบแทนสูง ๆ มาแล้ว)

23) การหลอกให้เหยื่อโอนเงินไปลงทุน แล้วจูงใจว่า รอรับผลตอบแทนอย่างเดียว ไม่มีขาดทุน

24) การทำให้เหยื่อรู้สึก/เข้าใจว่า เป็นการลงทุนกับบริษัทหรือกิจการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก อายุน้อยพันล้าน เป็นต้น

25) การสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเสมือนจริงทุกประการ มาเป็นหน้าจอแสดงผลหรือรายงานผลการลงทุน/ผลตอบแทน มีการแสดงกราฟ แบบเรียลไทม์ (Real Time)

แชร์ลูกโซ่ เป็นกลไกที่มีมานาน และมีการพัฒนาให้ซับซ้อนยิ่งขึ้นตามยุคสมัย โดยได้การระดมทุนจากสมาชิกที่ตกเป็นเหยื่อ เนื่องจากมักจะจูงใจด้วยผลตอบแทนที่สูง และมักอ้างว่านำไปลงทุนในธุรกิจที่มีกำไรดี แต่ไม่ให้ความชัดเจนในเรื่องประเภทของการลงทุน (เพราะส่วนใหญ่ไม่ได้นำเงินไปลงทุนจริง) แต่ที่จริงแล้วต้องการที่จะหาสมาชิกใหม่ให้ได้มาก ๆ เพื่อนำเงินจากรายใหม่มาจ่ายให้รายเก่า ซึ่งจะทำแบบนี้เป็นทอดๆ กันไปเป็นลูกโซ่ ท้ายที่สุดเมื่อถึงจุดที่ธุรกิจหมุนเงินไม่ทัน ก็จะเริ่มเลื่อนการจ่ายผลตอบแทน และสุดท้ายวงแชร์ลูกโซ่นี้ก็จะถึงจุดจบ หรืออาจกล่าวได้ว่า “ลงทุนน้อยแต่ได้มาก ได้ผลตอบแทนแน่หรือแค่แชร์ลูกโซ่”

เราทุกคนจำเป็นต้องมีความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ เพราะรูปแบบกลโกงมีการปรับเปลี่ยนอยู่เรื่อยๆ ดังนั้นควรหมั่นติดตามข่าวสาร และมีสติอย่าหลงเชื่ออะไรง่ายๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นข้อเสนอที่ ‘Too good to be true’ หรือ ‘ดีเกินกว่าจะเป็นจริงได้’ ให้สงสัยและตั้งข้อสังเกตไว้ก่อนว่าน่าจะเป็นการหลอกลวง นอกจากนี้หากมีข้อสงสัยว่าการลงทุนนั้นๆ เข้าข่ายว่าจะเป็นแชร์ลูกโซ่ หรือผิดกฎหมายหรือไม่ สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.), กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ), กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบกระทรวงการคลัง หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

เนื่องจากปัจจุบันมิจฉาชีพได้ใช้กลโกงในหลายรูปแบบ หรือ แม้แต่ “แชร์ลูกโซ่” ที่เป็นหนึ่งในวิธีการของมิจฉาชีพที่มาในคราวของการลงทุนธุรกิจขายตรง ซึ่งมีคนตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงในรูปแบบดังกล่าวจำนวนมาก แล้วเราจะทำอะไร ป้องกันอย่างไรไม่ให้ถูกหลอก ป้องกันตัวเองแบบใดไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของแก๊งแชร์ลูกโซ่ เพื่อที่จะรับมือกับขบวนการหลอกลวง หรือ มิจฉาชีพ เพื่อเป็นการเตือนภัยกลโกง สร้างเกราะป้องกันมิจฉาชีพหรือยันต์ป้องกันแชร์ลูกโซ่ จึงมีแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ดังต่อไปนี้

- 1) มีสติ ตั้งสติ คิด วิเคราะห์ถึงเรื่องที่เขابอกเล่าและกลั่นกรองข้อมูลต่าง ๆ ก่อนหลงเชื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนตัดสินใจ โดยเฉพาะเรื่องตัวเลขเงินตอบแทนสูง ๆ ให้คิดเอาไว้ว่าได้เงินเยอะๆ ไม่ต้องเหนื่อย มันไม่มีจริง
- 2) ไม่โลภ จำให้ขึ้นใจว่าผลตอบแทนสูงมาพร้อมกับความเสี่ยงที่สูง (high risk, high return) ดังนั้น ก่อน ตัดสินใจลงทุน ควรคิดให้รอบคอบ นึกถึงโอกาสที่จะสูญเสียเงินต้น อย่ามองแต่โอกาสจะได้ผลตอบแทนสูงเพียงอย่างเดียว อย่าเชื่อการชักจูงใจโดยการให้ผลตอบแทนสูงเกินจริง เพราะฉะนั้นต้องพึงระลึกไว้เสมอว่า การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงมาก ๆ ในเวลาสั้น ๆ หรือของที่มีราคาถูกผิดปกติ ไม่มีอยู่จริง
- 3) ไม่ไวใจใคร อย่าไวใจ หรือ เกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ ส่วนใหญ่การถูกหลอกลวงด้วยวิธีการนี้ผู้ที่ชักชวนมักจะเป็นคนรู้จักรอบ ๆ ตัว ต่อให้เป็นคนรู้จัก คนที่ไวใจมาชักชวนให้ลงทุนที่ให้ผลตอบแทนเกินจริง หรือทำธุรกิจที่น่าจะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ ก็ต้องรู้จักปฏิเสธ อย่าใจอ่อนยอมง่าย
- 4) ศึกษาที่มาของรูปแบบการลงทุน และเช็คการขออนุญาตการทำธุรกิจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งตรวจสอบว่าสินค้าที่ขายจริงนั้นตรงกับที่ขออนุญาตหรือไม่
- 5) ไม่หุเบา ไม่คล้อยตาม ปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ลงทุนในสิ่งที่ไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจ

6) ไม่ใจร้อน ศึกษาข้อมูลให้แน่ชัดก่อนลงทุน/ซื้อสินค้า ก่อนที่จะตัดสินใจทำอะไร ต้องตรวจสอบที่มาที่ไป หรือสอบถามโดยตรงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ถูกอ้างถึงเสียก่อนว่าจริงเท็จอย่างไร

7) หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับกลุ่มธุรกิจที่ไม่แน่ใจ เพราะส่วนใหญ่การหลอกลวงให้ลงทุนในแชร์ลูกโซ่ มักจะใช้จิตวิทยาหวานล่อแมงไว้ในกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น ไม่แน่ใจไม่ลงทุน ระวังการทำตามคำบอก

8) อย่าคิดว่าตัวเองเก่งไปทุกเรื่อง เพราะบางคนรู้ว่าสิ่งที่เจอคือแชร์ลูกโซ่ แต่คิดว่าตัวเองเก่ง คงไม่มีใครหลอกเราได้ รู้ตัวอีกทีความโลภบังตา สุดท้ายเกิดความเสียหาย เสียเงิน/ทรัพย์สิน

9) ไม่หลงเชื่อ ติดตามข่าวสารกลโกงอย่างต่อเนื่อง หมั่นอัปเดตข่าวสารใหม่ ๆ ให้รู้ทันกลวงใหม่ ๆ ของมิจฉาชีพที่ปัจจุบันมาในหลากหลายรูปแบบมากขึ้นมีการพัฒนาตามเทคโนโลยีไปทุกวัน เพื่อไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อกลโกง เป็นเกราะป้องกันตัวเองและคนรอบข้างไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อ

10) ควรหาความรู้ทางด้านการเงินและการลงทุนเพิ่มเติม เพราะความรู้ความเข้าใจจะเป็นเกราะป้องกันภัยจากกลโกงได้เป็นอย่างดี

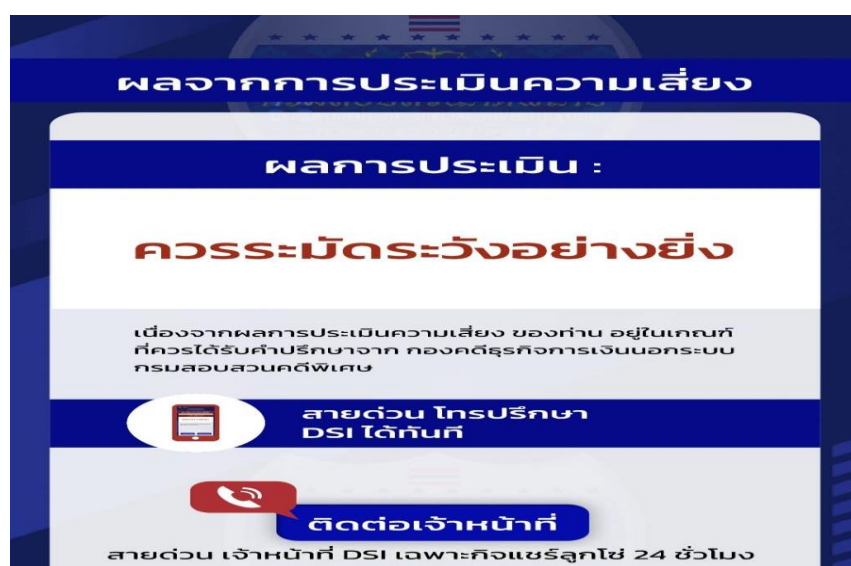
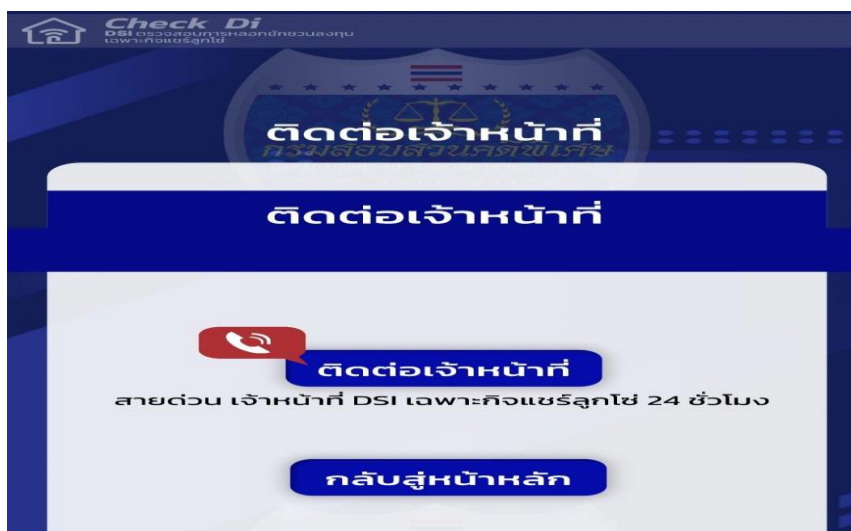
สำหรับเรื่องของภัยแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ เป็นเรื่องที่ทุกคนควรต้องระวังเอาไว้ เพราะถ้าหากต้องเป็นเหยื่อ นอกจากเสียทรัพย์สินแล้ว ยังต้องเสียเวลามาตามคดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น บางคนเสียเพื่อน หรือครอบครัวไปเลยก็มี หากอยากลงทุนอย่างปลอดภัยควรปรึกษากับทางธนาคารหรือสถาบันการเงินจะดีกว่า เพราะปลอดภัย และมั่นใจว่าไม่มีการโกงอย่างแน่นอน

4.4 การสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบ สืบสวน ป้องกัน ว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ การเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ได้แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) นำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบป้องกันปราบปราม ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกัน ปราบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว

โดยแอปพลิเคชันที่สร้างและพัฒนาจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน ว่าถูกเข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะวงวนของแชร์ลูกโซ่หรือไม่ และเป็น

แอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบ ป้องกันปราบปรามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ แอปพลิเคชันที่กล่าวมิดังต่อไปนี้

ข้อมูลต้องสงสัย

กรุณาลoad รูปถ่ายของตัวผู้ต้องหา และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
 (รูปถ่ายของตัวผู้ต้องหา และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง)

เลือกรูปภาพภายในเครื่อง

ยกเลิก **ยืนยัน**

เพื่อกดดำเนินการต่อไปได้

กดตรงนี้ เพื่อวางลิงค์เว็บ

*จำเป็นต้องใส่ รูปภาพและลิงค์เว็บต้องสงสัย
 เพื่อกำหนดจะสามารถทำขั้นตอน **ดำเนินการต่อไป** ได้

กลับสู่หน้าหลัก **ดำเนินการต่อไป**

ข้อมูลต้องสงสัย

รูปภาพต้องสงสัย

รูปภาพที่ท่านสงสัยว่าจะเข้าข่ายลักษณะหลอกลวงแบบแชร์ลูกโซ่
 (แคปเจอร์หน้าจอภาพแล้ววางตรงนี้ เพียง 1 ภาพ)
 เพื่อกดดำเนินการต่อไปได้

เพิ่มรูปภาพ

ลิงค์เว็บต้องสงสัย

ลิงค์เว็บที่ท่านสงสัยว่าจะเข้าข่ายลักษณะหลอกลวงแบบแชร์ลูกโซ่
 (ท่านสามารถก๊อปปี้เว็บดังกล่าวแล้วนำมาวางด้านข้างนี้)
 เพื่อกดดำเนินการต่อไปได้

กดตรงนี้ เพื่อวางลิงค์เว็บ

*จำเป็นต้องใส่ รูปภาพและลิงค์เว็บต้องสงสัย
 เพื่อกำหนดจะสามารถทำขั้นตอน **ดำเนินการต่อไป** ได้

กลับสู่หน้าหลัก **ดำเนินการต่อไป**

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบของกลไกของแฮกเกอร์ออนไลน์ เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแฮกเกอร์ออนไลน์ จากความต้องการของประชาชน และผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่อแฮกเกอร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ระดับประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ด้านสืบสวนป้องกันปราบปรามแฮกเกอร์ ว่า จะทำการป้องกันแฮกเกอร์แบบออนไลน์รูปแบบใดที่เหมาะสมที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) และเพื่อสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแฮกเกอร์หรือไม่รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวนตรวจสอบ ป้องกันปราบปรามกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ ป้องกันปราบปรามแฮกเกอร์และแฮกเกอร์ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว ประชากร (Population) ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มประชากรที่เป็นผู้เสียหายในคดีแฮกเกอร์ จำนวน 405 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามโดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ผลการวิจัยรูปแบบของกลไกของแฮกเกอร์

- 1) ผู้เสียหายในคดีแฮกเกอร์ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 65 เป็นชายร้อยละ 35
- 2) ผู้เสียหายในคดีแฮกเกอร์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71 เป็นกลุ่มที่มีงานและมีรายได้ประจำ มีเงินเดือนอยู่ในระดับสูงมากกว่า 40,000 บาท/เดือน มีทั้งข้าราชการ พนักงานบริษัท พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพ แพทย์ พยาบาล นักบิน นักบัญชี ตำรวจ ทหาร หน่วยงาน วิศวกร พนักงานธนาคาร

4) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 85 รู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่แต่ก็ยังลงทุนเพราะผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับนั้นสูงมาก มีคนเพียงร้อยละ 15 เท่านั้นที่ไม่รู้เลยจริง ๆ ว่าเป็นการลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่

5) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ร้อยละ 38 ไม่รู้จักตัวผู้แนะนำให้ลงทุน เนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล เป็นการโต้ตอบผ่านแชทข้อความหรือทางไลน์ หรือโทรศัพท์ พูดคุยเท่านั้นแต่ไม่เคยเจอตัวคนที่แท้จริงกันและกันก็ตัดสินใจลงทุน

6) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 โอนเงินเข้าบัญชีของบริษัท แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าท่านจะโอนเงินเข้าบริษัทที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายซึ่งกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้รับรองก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะไม่ถูกหลอกลวงจากแชร์ลูกโซ่

7) ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มีมากถึง 1 ใน 4 ที่เป็นผู้ที่ชื่นชอบการลงทุน เป็นผู้ชอบเสี่ยงในการลงทุนและเป็นนักลงทุนกับธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง และรวดเร็วแบบแชร์ลูกโซ่อยู่แล้ว

8) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ที่แจ้งความดำเนินคดี มีถึง 1 ใน 5 ที่เคยตกเป็นผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่ในคดีแชร์ลูกโซ่คดีอื่นมาแล้ว แสดงให้เห็นว่า 1 ใน 5 คน ของผู้เสียหายแชร์ลูกโซ่เป็นนักเล่นที่ชื่นชอบความเสี่ยงสูงอยู่แล้ว เพียงแต่อกไม่ทันจึงตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่เข้าจริง ๆ

9) จำนวนผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ที่ปรากฏมีเพียง 1 ใน 5 ของความเป็นจริงเท่านั้น เช่น ถ้าผู้เสียหายที่เข้าแจ้งความมี 10,000 คน ในความเป็นจริงอาจมีผู้เสียหายถึง 50,000 คน เช่น ในคดีแชร์ FOREX3D เป็นต้น เนื่องจาก อาย กลัวเสียชื่อเสียง กลัวคนอื่นรู้ กลัวคนที่บ้านจะรู้ เลยทำให้ไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดี

10) เกินครึ่งของผู้ที่เสียหายคดีแชร์ลูกโซ่ได้รับการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเชียลมีเดีย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของสื่อโซเชียลมีผลต่อผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เพราะเกินกว่าครึ่งได้รับการชักชวน และตัดสินใจที่จะลงทุนหลังจากดูผ่านสื่อโซเชียลมากกว่าช่องทางอื่น ๆ

11) เกือบครึ่งของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ คือร้อยละ 44 มีสาเหตุในการตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจนี้เพราะมีคนที่ยกหรือสนิทสนมเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทนจริง ตนจึงลงทุนตาม ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุให้เวลาตนเองตกเป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ จึงไม่กล้าเข้าแจ้งความดำเนินคดีเพราะกลัวว่าผู้ที่ชักชวนคือเพื่อน ญาติพี่น้อง คนสนิท ซึ่งเป็นผู้ชักชวนให้ลงทุนนั้นจะเดือดร้อนจากการเข้าแจ้งความดำเนินคดีของตนเอง

12) บริษัทที่ชักชวนให้ลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36 มีการอ้างว่า จะนำเงินไปลงทุนกับบริษัทที่มีอยู่ในต่างประเทศ หรือมีบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ หรือมีสาขาเครือข่ายอยู่ในประเทศไทย ให้ฟังระมัดระวังไว้ในระดับสูงสุดมีโอกาสถูกหลอกมากที่สุดเพราะท่านจะไม่สามารถตรวจสอบที่มาที่ไปของบริษัทจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ได้ เนื่องจากเป็นบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย

13) เป็นที่น่าตกใจว่าผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68 เชื่อและตัดสินใจที่จะลงทุนแม้จะยังไม่เคยพบหน้าผู้ที่ชักชวนแบบตัวเป็น ๆ ต่อหน้า

14) ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 93 เชื่อใจและมั่นใจที่จะลงทุนโดยไม่เคยเลยแม้แต่จะเดินทางไปยังสถานที่ประกอบธุรกิจที่ตนเองตัดสินใจลงทุน (ซึ่งตรงจุดนี้อันตรายมาก)

15) มีความอันตรายอย่างมาก เนื่องจากผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 86 ใช้ช่องทางเดียวคือช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียเท่านั้น อาทิเช่น (เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์) หากช่องทางดังกล่าวคือ เพจ เฟส ไลน์ ถูกปิด หรือระงับการสื่อสาร การสนทนาก็จะไม่สามารถติดต่อกันระหว่างผู้ที่ชักชวนลงทุนกับผู้ลงทุนใด ๆ ได้เลยจนตกเป็นคดีความ

16) การสื่อสารระหว่างผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่กับธุรกิจที่มาชักชวน ให้ลงทุนซึ่งเป็นแชร์ลูกโซ่ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 65 สื่อสารได้ผ่านช่องทางสื่อโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ ในธุรกิจแชร์ลูกโซ่เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ถูกนำมาใช้มากที่สุด เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวตนที่แท้จริง แต่ก็มีคนเชื่อและตัดสินใจลงทุนกับคนที่ตนเองก็ไม่รู้จัก ไม่เคยเจอตัวจริง สนทนากันแค่ผ่านทางช่องทางโซเชียลเท่านั้น แต่ก็ยังยอมที่จะลงทุนเป็นแสนเป็นล้านบาท ด้วยเหตุผลเดียวคือผลตอบแทนสูง

17) หากช่องทางการสื่อสารทางโซเชียลแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ และโทรศัพท์ ถูกระงับหรือปิดลง ผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ไม่รู้จะอย่างไร ติดต่оไม่ได้ก็เลยตกเป็นผู้เสียหายในทันที

18) ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐและสื่อมวลชนสร้างเครื่องมือที่สามารถตรวจเช็ค แจ้งเตือน บอกกล่าว วิเคราะห์ ว่าธุรกิจใดเป็นแชร์ลูกโซ่ หรือเข้าข่ายที่จะเป็นแชร์ลูกโซ่หรือไม่ ก่อนที่พวกเขาจะตัดสินใจลงทุน

19) เป็นที่น่าฉงนว่า 1 ใน 4 ของผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ซึ่งทราบการเตือนภัยแจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อมวลชนให้ป้องกันระวังภัยจากแชร์ลูกโซ่ แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็วก็เลยยังดันทุรังที่จะลงทุนแม้ว่าจะทราบดีว่าเป็นธุรกิจแชร์ลูกโซ่ เนื่องจากคิดว่าตนเองเข้าใจ ออกไ้ และจะออกได้ทัน (แต่ท้ายสุดก็ยังตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่)

5.1.2 แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ดังต่อไปนี้

1) มีสติ คิด วิเคราะห์ว่าไม่มีธุรกิจใดที่จะให้ผลตอบแทนสูงในระยะเวลานานสั้น (ถ้ามีมันคือการหลอกลวง)

2) ศึกษาที่มาของรูปแบบการลงทุน และตรวจเช็คการขออนุญาตการทำธุรกิจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สคบ. ก.ล.ต. ธปท.

3) ก่อนจะลงทุนต้องมีความรู้ทางการเงินและการลงทุน ศึกษาให้รอบคอบ เพราะความรู้ความเข้าใจจะเป็นเกราะป้องกันภัยจากกลโกงของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ได้เป็นอย่างดี

4) อย่าโลภมาก

5) อย่าโลกสวย

6) ไม่หุเบา ไม่คล้อยตาม คำชักชวนให้ลงทุน

7) ไม่ใจร้อนด่วนตัดสินใจลงทุน

8) อย่าคิดว่าตนเองเก่งไปทุกเรื่อง (เพราะคนที่เก่งกว่าท่านโดนหลอกมาเยอะแล้วนับไม่ถ้วน)

9) ต้องรู้ให้เท่าทันกลวงใหม่ ๆ ของมิจฉาชีพที่มาในหลากหลายรูปแบบ

10) ไม่ไวใจใคร อย่าไวใจใคร หรือเกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ

5.1.3 จากการวิเคราะห์รูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ พบว่า มีลักษณะเล่ห์เหลี่ยมของธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่เราต้องทำความเข้าใจ เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ 25 ประการ ที่บ่งชี้กลโกงที่เราจะสร้างภาพสร้างเรื่องราวที่ดูน่าเชื่อถือขึ้นมาเพื่อหลอกให้เราเคลิบเคลิ้มแล้วจ่ายเงินเพื่อลงทุนกับมิจฉาชีพอย่างไรบ้าง ดังต่อไปนี้

กลโกงที่ 1 เราจะหลอกให้เกิดความอยากได้ โดยการใช้ผลตอบแทนเป็นเครื่องจูงใจ/ล่อใจ ว่ามีการให้ผลตอบแทน กำไร การปันผลในจำนวนเงินที่สูงเกินความเป็นจริง

กลโกงที่ 2 เราจะใช้วิธีการสร้างภาพโพรวุฒิความรวย โชว์การใช้ชีวิตหรูหรา (กินหรู อยู่สบาย) ใช้รถหรู บ้านหรู โชว์เงินสดจำนวนมาก ๆ เป็นปีก ๆ

กลโกงที่ 3 เราจะสร้างภาพให้เห็นว่า บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเวลาอันรวดเร็ว แบบก้าวกระโดดหรือแบบฉับพลัน

กลโกงที่ 4 เราจะเชิญชวนโดยทำให้เรารู้สึกว่า ชีวิตนี้โคตรโชคดีเหลือเกิน ที่ได้มาพบเจอบริษัทหรือกิจการนั้น ๆ

กลโกงที่ 5 เราจะมีมาให้เราไปเชิญชวนบุคคลอื่น แล้วให้คำแนะนำเชิญชวนบุคคลอื่นมาเข้าร่วม ในลักษณะแบบแม่ทัพ ลูกทัพ

กลโกงที่ 6 เราจะทำการเชิญชวนเราไปในพื้นที่ส่วนตัว หรือในโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น การชวนเข้าไลน์ (Line) เฟสบุ๊ก (Facebook) กลุ่มที่เป็นห้องลับไม่ใช่สาธารณะ ซึ่งเป็นห้องสนทนาส่วนตัวที่มีแต่ทีมมิจฉาชีพเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้เราเกิดความอยากลงทุนอยากได้รับผลตอบแทนสูง ๆ

กลโกงที่ 7 เราจะจูงใจด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาเชิญชวนในอัตราที่สูง โดยจ่ายแค่ครั้งแรก ๆ ก่อนที่จะหอบเงินเหยื่อหนีหายไป

กลโกงที่ 8 เขาจะมีการอุปโลกน์ยกตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทน ให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนสูงจริง เพื่อจูงใจ

กลโกงที่ 9 เขาจะมีการสร้างภาพว่าเป็นกิจการที่ช่วยเหลือสังคม ได้รับรางวัลมากมาย

กลโกงที่ 10 เขาจะมีการแอบอ้างว่า มีการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงยังไม่ได้รับการอนุญาต จากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

กลโกงที่ 11 เขาจะมีการแอบอ้างว่า มีการจดทะเบียนหรือร่วมลงทุนกับธุรกิจที่อยู่ในต่างประเทศ

กลโกงที่ 12 เขาจะมีการแสดงให้เราเห็นว่า เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกับบริษัทหรือกิจการของเขาแล้วจะทำให้เรามีชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม

กลโกงที่ 13 เขาจะมีการแอบอ้างว่า บริษัทหรือกิจการจะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจที่อยู่ต่างประเทศ

กลโกงที่ 14 เขาจะมีการแสดงให้เราเห็นว่าเขามีบริษัทหรือกิจการในเครืออีกหลายแห่ง เพื่อให้เห็นว่าเขามีธุรกิจและมีเครือข่ายกว้างขวาง

กลโกงที่ 15 เขาจะมีการเปิดให้ทุกคนสามารถเข้ามาลงทุนได้ หรือเป็นสมาชิกในบริษัทหรือกิจการได้ไม่ว่า ไม่จำกัดจำนวนหรือไม่จำกัดสถานภาพหรืออายุ ใคร ๆ ก็สามารถนำเงินมาลงทุนได้

กลโกงที่ 16 เขาจะมีการที่ทำให้เราตรวจสอบทางการเงินไม่ได้ มีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เราเกิดความงง และให้เราเข้าใจว่า สาเหตุที่คนอื่น ๆ ที่เข้ามาลงทุนร่ำรวยมากขึ้น เพราะเกิดจากการเข้ามาลงทุนนี้

กลโกงที่ 17 เขาจะมีการเชิญชวนให้เข้าร่วมงานสัมมนา เขาจะแสดงว่ามีแผนธุรกิจที่สามารถทำให้ลงทุนแล้วเติบโตอย่างรวดเร็วได้กำไรงาม

กลโกงที่ 18 เขาจะมีการโฆษณาว่า เป็นการทำธุรกิจแนวใหม่ หรือเป็นการลงทุนแบบใหม่ (Start UP) หรือลงทุนในสินทรัพย์/หลักทรัพย์ตัวใหม่ ๆ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มหรือเทรน (Trend) มาแรง ลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทนสูง (ปรี๊ด)

กลโกงที่ 19 เขาจะมีการรับประกัน หรือการันตี (guarantee) ว่าเมื่อลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทน 100% ไม่มีเสียโอกาส หรือไม่มีการขาดทุนเด็ดขาด

กลโกงที่ 20 เขาจะมีการเชิญชวน ว่าหากชอบทำงานสบาย งานง่าย ๆ ไม่ลำบาก ไม่ยาก ทำงานได้โดยไม่กระทบต่องานประจำที่ทำอยู่ ลงทุนน้อย ได้รับผลตอบแทนสูง และได้รับแน่นอน ไม่มีความเสี่ยงใด ๆ ทั้งสิ้น

กลไกที่ 21 เขาจะการนำเงินสดของเรา ไปลงทุนหรือแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยลงทุน ที่บริษัทหรือกิจการกำหนดขึ้นมาเอง (เอาเงินจริงไปแลกเปลี่ยนเงินสมมติที่ทางเขากำหนดขึ้นมา)

กลไกที่ 22 เขาจะมีการใช้เรา ไปเชิญชวน/ชักชวนคนใกล้ชิดของเรา เข้ามาลงทุน หรือให้เข้ามาติดกับดัก เช่น คนในครอบครัว พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อน ว่าเข้ามาลงทุนแล้วได้รับ ผลตอบแทนสูง ลองเข้ามาลงทุนด้วยกัน (ลองสิเขาได้รับผลตอบแทนสูง ๆ กันมาแล้ว)

กลไกที่ 23 เขาจะหลอกให้เราโอนเงินไปลงทุน แล้วจงใจว่า รอรับผลตอบแทน อย่างเดียว ไม่มีขาดทุน

กลไกที่ 24 เขาจะทำให้เรารู้สึก/เข้าใจว่า เป็นการลงทุนกับบริษัทหรือกิจการ ที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก อายุสั้นพ่นล้าน เป็นต้น

กลไกที่ 25 เขาจะสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเสมือนจริงทุกประการ มาเป็นหน้าจอแสดงผลหรือรายงานผลการลงทุน/ผลตอบแทน มีการแสดงกราฟ แบบเรียลไทม์ (Real Time) ดูเหมือนจริงโดยไม่มีที่ติ

5.1.4 แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ จากการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ได้แนวทาง ที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) นำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบเช็ครูขกิจ ที่เข้าข่ายแชร์ลูกโซ่เพื่อใช้ในการป้องกัน เพื่อให้ประชาชนที่ต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัท หรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็น แอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบป้องกัน แชร์ลูกโซ่ ให้เกิด ประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว โดยแอปพลิเคชันที่สร้างและพัฒนาจากการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ชื่อ “CHECKDIDSI DSI เฉพาะกิจแชร์ลูกโซ่”

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.2.1 อภิปรายผลการวิจัยรูปแบบของกลไกแชร์ลูกโซ่

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65% ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลิสสุภา พจนะลาวณัย (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ ส่งผลต่อพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษากรณีแชร์ ลูกโซ่ ซึ่งพบว่า เพศหญิง มักจะตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่มากกว่าเพศชาย เป็นกลุ่มบุคคลที่มีรายได้ประจำ คิดเป็นร้อยละ 71% มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ คิดเป็นร้อยละ 70% และไม่รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่ คิดเป็นร้อยละ 15% ผู้ที่มีไม่ทราบแนะนำเชิญชวน เนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล คิดเป็นร้อยละ 38%

ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ถือเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน คิดเป็นร้อยละ 71% ผู้เสียหายไม่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน คิดเป็นร้อยละ 75% และมีผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อน คิดเป็นร้อยละ 25% ส่วนใหญ่ไม่เคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ คิดเป็นร้อยละ 79% และเคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความ คิดเป็นร้อยละ 21% มีผู้เสียหายที่ไม่มาแจ้งความมีอีก 5 เท่า คิดเป็นร้อยละ 49% ได้รับทราบการชักชวนให้ลงทุนจากทางโซเชียลมีเดีย คิดเป็นร้อยละ 54% สาเหตุที่ท่านตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เพราะมีคนรู้จักเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 44% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่กล่าวว่า บริษัทที่ชักชวนลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่ ต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 36% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ ไม่เคยพบ ผู้ที่ชักชวน คิดเป็นร้อยละ 68% ผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางไปที่สำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 93% ไม่มีช่องทางอื่นใดที่จะติดต่อได้ หาก เพจ เฟส ไลน์ถูกปิด จำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 86 มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจแชร์ลูกโซ่ที่ผ่านมา สื่อโซเชียลได้ตอบผ่านแอปพลิเคชัน เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65% ไม่มีการสื่อสารระหว่างท่านกับธุรกิจที่ใช้ช่องทางติดต่อผ่านโซเชียล เช่น (เพจ เฟสบุ๊ค ไลน์ ฯลฯ) และโทรศัพท์ถูกระงับลง จำนวน 373 คน คิดเป็นร้อยละ 92%

5.2.2 อภิปรายผลการวิเคราะห์ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่แสดงจำนวนร้อยละลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่ มีรูปแบบของกลโกงได้แก่ การหลอกให้เกิดความอยากได้ โดยการใช้ผลตอบแทนเป็นเครื่องจูงใจ/ล่อใจ ว่ามีการให้ผลตอบแทน กำไร การปันผลในจำนวนเงินที่สูงเกินความเป็นจริง ใช้วิธีการสร้างภาพโชว์ความรวย โชว์การใช้ชีวิตหรู (กินหรู อยู่สบาย) ใช้รถหรู บ้านหรู โชว์เงินสดจำนวนมาก ๆ เป็นปึก ๆ การสร้างภาพให้เห็นว่า บริษัทหรือกิจการนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในเวลาอันรวดเร็ว แบบก้าวกระโดดหรือแบบฉับพลัน การเชิญชวนโดยทำให้เหยื่อรู้สึกว่าการชีวิตนี้ช่างแสนโชคดียิ่งเหลือเกิน ที่ได้มาพบเจอบริษัทหรือกิจการนั้น ๆ การให้เหยื่อไปเชิญชวนบุคคลอื่นแล้วให้คำแนะนำเชิญชวนบุคคลอื่นมาเข้าร่วม ในลักษณะแบบแม่ทัพ ลูกทัพ ทำการเชิญชวนเราไปในพื้นที่ส่วนตัว หรือในโซเชียลมีเดีย (Social Media) เช่น การชวนเข้าไลน์ (Line) เฟสบุ๊ค (Facebook) ที่เป็นห้องลับไม่ใช่สาธารณะ ห้องส่วนตัวที่มีแต่ทีมมีฉายาชีพเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ เพื่อชักจูงให้เหยื่อเกิดความอยากลงทุน อยากได้รับผลตอบแทนสูง ๆ จูงใจด้วยการจ่ายผลตอบแทนตามที่โฆษณาเชิญชวนในอัตราที่สูง โดยจ่ายไม่เกิน 3 – 5 ครั้งแรก หลบหนีหายตัวไปการสร้างตัวอย่างเหยื่อที่ได้รับผลตอบแทน ให้เห็นว่าได้รับผลตอบแทนสูงจริง เพื่อจูงใจ การสร้างภาพว่าเป็นกิจการที่ช่วยเหลือสังคม ได้รับรางวัลมากมาย การแอบอ้างว่า มีการจัดตั้งบริษัทหรือกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่ในความเป็นจริงยังไม่ได้รับการอนุญาต จาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(สคบ.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) การแอบอ้างว่า มีการจดทะเบียนหรือร่วมลงทุนกับต่างประเทศ มีการแสดงให้เหยื่อเห็นว่า เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกกับบริษัทหรือกิจการแล้วจะทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้นจากเดิม มีการแอบอ้างว่า บริษัทหรือกิจการจะนำเงินไปลงทุนในธุรกิจที่อยู่ต่างประเทศ การแสดงว่ามีบริษัทหรือกิจการในเครืออีกหลายแห่ง เพื่อให้เห็นว่ามีธุรกิจและมีเครือข่ายกว้างขวาง การเปิดให้สามารถเข้ามาระดมทุน หรือเป็นสมาชิกในบริษัทหรือกิจการได้ไม้อั้น ไม่จำกัดจำนวนหรือไม่จำกัดสถานภาพหรืออายุ ใคร ๆ ก็สามารถนำเงินมาลงทุนได้ การที่ทำให้เหยื่อตรวจสอบทางการเงินไม่ได้ มีการทำธุรกรรมทางการเงินที่ทำให้เหยื่อเกิดความงง และให้เข้าใจว่า สาเหตุที่เหยื่อร่ำรวยมากขึ้นเพราะเกิดจากการเข้ามาลงทุนนี้การหลอกให้เข้าร่วมงานสัมมนา มีการแสดงว่ามีแผนธุรกิจที่สามารถทำให้ลงทุนแล้วเติบโต มีการโฆษณาว่า เป็นการทำธุรกิจแนวใหม่ หรือเป็นการลงทุนแบบใหม่ หรือลงทุนในสินทรัพย์/หลักทรัพย์ตัวใหม่ ๆ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล ที่มีความทันสมัย มีแนวโน้มหรือเทรน (Trend) มาแรง ลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทนสูง การรับประกัน การรับรองหรือการันตี (guarantee) ว่าเมื่อลงทุนแล้วจะได้รับผลตอบแทน 100% ไม่มีเสียโอกาส หรือไม่มีการขาดทุนเด็ดขาด การเชิญชวน โดยหลอกลวงว่า ถ้าชอบทำงานสบาย งานง่าย ๆ ไม่ลำบาก ไม่ยาก ทำงานได้โดยไม่กระทบต่องานประจำที่ทำอยู่ ลงทุนน้อย ได้รับผลตอบแทนสูง และได้รับแน่นอน มีการนำเงินสดของเหยื่อ ไปลงทุนหรือแลกเปลี่ยนเป็นหน่วยลงทุนที่บริษัทหรือกิจการกำหนดขึ้นมา มีการใช้เหยื่อ ไปเชิญชวน/ชักชวนคนใกล้ชิดของเหยื่อ เข้ามาลงทุนหรือให้เข้ามาติดต่อกับก๊ต เช่น คนในครอบครัว พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อน ว่าเข้ามาลงทุนแล้วได้รับผลตอบแทนสูง ลองเข้ามาลงทุนด้วยกัน (ลองสิ ได้รับผลตอบแทนสูง ๆ มาแล้ว) การหลอกให้เหยื่อโอนเงินไปลงทุน แล้วจึงใจว่า รอรับผลตอบแทนอย่างเดียว ไม่มีขาดทุน การทำให้เหยื่อรู้สึก/เข้าใจว่า เป็นการลงทุนกับบริษัทหรือกิจการที่ประสบความสำเร็จอย่างมาก อายุไม่น้อยพันล้าน เป็นต้น และการสร้างโปรแกรมสำเร็จรูปเสมือนจริงทุกประการ มาเป็นหน้าจอแสดงผลหรือรายงานผลการลงทุน/ผลตอบแทน มีการแสดงกราฟ แบบเรียลไทม์ (Real Time) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีรัชญาน์ ศิริชชาวลวงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการเล่นแชร์ผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า มีการโฆษณาชักชวนกันอย่างแพร่หลาย ปละสอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรพงศ์ อังกสิทธิ์ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมลงทุนในแชร์ลูกโซ่ของนักลงทุน พบว่าในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ประชากรส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร หรือทำธุรกรรมเป็นปกติ ทำให้กลุ่มอาชญากรใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ในการชักชวนหรือหลอกลวงให้เข้าร่วมแชร์ลูกโซ่ ส่งผลให้ปัจจุบันมีผู้ตกเป็นเหยื่อแชร์ลูกโซ่จำนวนมาก

5.2.2 อภิปรายแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์

แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ดังต่อไปนี้ 1) มีสติ ตั้งสติ คิด วิเคราะห์ ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนตัดสินใจ 2) ไม่โลภ 3) ไม่ไว้วางใจใคร อย่าไว้วางใจ หรือ เกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ 4) ศึกษาที่มาของรูปแบบการลงทุน และเช็คการขออนุญาตการทำธุรกิจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5) ไม่หุเบา ไม่คล้อยตาม ปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ลงทุนในสิ่งที่ไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจ 6) ไม่ใจร้อน ศึกษาข้อมูลให้แน่ชัดก่อนลงทุน/ซื้อสินค้า 7) หลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับกลุ่มธุรกิจที่ไม่แน่ใจ 8) อย่าคิดว่าตัวเองเก่งไปทุกเรื่อง เพราะบางกรณืรู้ว่าสิ่งที่เจอคือแชร์ลูกโซ่ 9) ไม่หลงเชื่อ ติดตามข่าวสารกลโกงอย่างต่อเนื่อง หมั่นอัปเดตข่าวสารใหม่ ๆ ให้รู้ทันกลโกงใหม่ ๆ ของมิจฉาชีพที่ปัจจุบันมาในหลากหลายรูปแบบ 10) ควรหาความรู้ทางด้านการเงินและการลงทุนเพิ่มเติม เพราะความรู้ความเข้าใจจะเป็นเกราะป้องกันภัยจากกลโกงได้เป็นอย่างดี

5.2.3 อภิปรายผลการสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน

1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ส่วนใหญ่ต้องการในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90% ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่เมื่อมีการแจ้งเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็ว ส่วนใหญ่ไม่ลงทุน คิดเป็นร้อยละ 75% แต่ก็มีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่ ลงทุน เพราะคิดว่าเข้าใจ ออกไ้ คิดเป็นร้อยละ 16% และลงทุน เพราะมีผลกำไรดี คิดเป็นร้อยละ 9%

2) การสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบ สืบสวน ป้องกัน ว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ การเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ กรณีของการกระทำความผิดและรูปแบบของกลโกงแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ ได้แนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันก่อนที่จะเกิดเป็นคดี (ป้องกันตั้งแต่ต้นน้ำหรือต้นทาง) นำมาสร้างและพัฒนาแอปพลิเคชันในการตรวจสอบสืบสวนป้องกัน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจต้องการตรวจสอบ บุคคล บริษัทหรือองค์กรที่เข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะแชร์ลูกโซ่หรือไม่ รวมทั้งเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบป้องกัน ปรียบปราม ในลักษณะบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกัน ปรียบปรามแชร์ลูกโซ่และแชร์ลูกโซ่ออนไลน์ให้เกิดประสิทธิภาพแบบเบ็ดเสร็จในแอปพลิเคชันเดียว โดยแอปพลิเคชันที่สร้างและพัฒนาจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อใช้ในการตรวจสอบสืบสวน ป้องกัน ว่าถูกเข้ามาชักชวนให้เข้าร่วมลงทุนว่าเข้าข่ายลักษณะวังวนของแชร์ลูกโซ่หรือไม่ และเป็นแอปพลิเคชันในการเชื่อมโยงข้อมูลการข่าว การสืบสวน ตรวจสอบ ป้องกัน ปรียบปรามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะบูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง "DSI นวัตกรรมการป้องกันแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์" ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางในการป้องกันแฮร์ลูกโซ่และแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์อย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

1) ควรจัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์แห่งชาติ” เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลและปฏิบัติการป้องกันปราบปรามแบบเบ็ดเสร็จ

2) ภาครัฐควรบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการระดมทุนและการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์อย่างเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งเป็นการป้องกันตั้งแต่ต้นเหตุ

3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี AI ในการตรวจจับและวิเคราะห์ธุรกรรมต้องสงสัย

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

การนำไปใช้	เพราะเราจะเจอ
1.อย่าเชื่อคนใกล้ตัวที่มาชวน/โลกโซเชียล/ที่มาชวนว่าลงทุนไปแล้วได้ผลตอบแทนเร็วและดี เวย์อร์จะมีอยู่จริง	มิจฉาชีพ
2.อย่าเชื่อคนที่ดูดี ดูหรู ดูรวย มาชวนให้ลงทุน	โปรไฟล์ปลอม
3.อย่าเชื่อนกต้อ	บัญชีม้า
4.อย่าโอน	ว่าเอาเงินคืนไม่ได้สักบาท

บรรณานุกรม

ธีรชญาณ ศิริชัชวาลวงศ์ และคณะ. (2564) **มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการเล่นแชร์ผ่านสื่อออนไลน์**. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

บริษัท หาดใหญ่แอปพลิเคชัน จำกัด. (2561) **5 ขั้นตอน กระบวนการสร้างโมบายส์ แอปพลิเคชัน พัฒนา Application**. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565 <https://www.hatyaiapp.co.th/contents/step-application/>

ประมวลกฎหมายอาญา. **มาตรา 341 - 348 เรื่อง ความผิดฐานฉ้อโกง**. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2565 https://www.tba.in.th/2021/06/blog-post_48.html

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534 , ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2565 <https://www.lawsiam.com/?file=Thai-Playing-Share-Act>

พลิสสุภา พจนะลาวัณย (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเศรษฐกิจ : ศึกษากรณีแชร์ ลูกโซ่**. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงศ์ธนรัฐ สุภานุวัฒน์ และคณะ (2564). **เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการถูกหลอกให้ลงทุนฟอเร็กซ์โดยใช้เทคนิคการจัดกลุ่มแบบเคมีน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**.

วีระพงษ์ บุญโญภาส. (2549) **อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

(2551) **กฎหมายขายตรงกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทแชร์ลูกโซ่**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.

วีรวัดน์ สว่างแสง. (2558) **แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์**. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565 <https://www.slideshare.net/auditionkhonwan/ss-43165417>

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). **ลักษณะกลโกงการเงินนอกระบบ**. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2565 <https://www.1213.or.th/th/finfrauds/LoanShark/Pages/LoanShark.aspx>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2565 http://law.moi.go.th/group2_law4.html
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2548: 193-194) การวิจัยธุรกิจ. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร.
- สมาคมการขายตรงไทย. (ม.ป.ป.). (2565). กลโกงแชร์ลูกโซ่. สืบค้นวันที่ 28 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.tdsa.org/content/69/1/>
- สุรศักดิ์ สุพรรณพงศ์. (16 เมษายน 2556). แชร์ลูกโซ่ : การหลอกลวงที่ไม่มีวันจบสิ้น สืบค้นวันที่ 28 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.naewna.com/business/48535>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (ม.ป.ป.). เงินนอกระบบคืออะไร. สืบค้นวันที่ 28 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.1359.in.th/1359/protectMe.php>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กลุ่มงานป้องปรามการเงินนอกระบบ. (2548). คู่มือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 18 พฤศจิกายน 2553 , ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2565 <http://web.krisdika.go.th/ipads/data/act004nLaunder42.pdf>
- ไอทีธุรกิจ. (2564). การเล่นแชร์ เล่นยัง. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2565 <https://today.line.me/th/v2/article/KKxXzN>
- Bizidea. (2021). แอปพลิเคชัน (Application) คืออะไร แล้วมีกี่ประเภท. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565 <https://bizidea.co.th/whats-application/>
- Creditok. (2021). ไหวตัวทัน ก่อนโดนชวนแชร์ลูกโซ่. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2565 <https://blog.creditok.co/pyramid-scheme/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

Kevin J.S. Zollman, **The Scientific Ponzi Scheme** , July 26, 2019. P 1-16. University of South Carolina,

Maglich, Jordan. “A Ponzi Pandemic: 500 Ponzi Schemes Totaling \$ 50 Billion in 'Madoff Era'.”Forbes, Forbes Magazine, 12 Feb. 2014, www.forbes.com/sites/jordanmaglich/2014/02/12/a-ponzi-pandemic-500-ponzi-schemestotaling-50-billion-in-madoff-era/#232b06e46925.

MoneyDuck. (2021). การกู้เงินในระบบและนอกระบบ. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2565 <https://www.bing.com/search?q=การเงินนอกระบบ&cvid>

Motadata. (2021). การตรวจสอบแอปพลิเคชัน. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565 <https://www.motadata.com/th/blog/application-performance-monitoring>

WELCOME TO EDUCATION APP. ความหมายและประเภทของแอปพลิเคชัน. ฐานข้อมูลออนไลน์ สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565 <https://sites.google.com/site/psupattar475/khwam-hmay-laea-prapheth-khxng-xaeph-phli-khechan>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 แบบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- ( ) 1. ชาย   ( ) 2. หญิง

2. กลุ่มอาชีพ

- ( ) 1. กลุ่มบุคคลที่มีรายได้ประจำ
( ) 2. กลุ่มนักธุรกิจ/นักลงทุน
( ) 3. กลุ่มพ่อค้า แม่ค้า
( ) 4. กลุ่มผู้ใช้แรงงาน
( ) 5. กลุ่มฟรีแลนซ์/งานอิสระ

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ( ) 1. ต่ำกว่า 15,000 บาท
( ) 2. 15,001 – 20,000 บาท
( ) 3. 20,001 – 30,000 บาท
( ) 4. มากกว่า 30,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจลงทุนแชร์ลูกโซ่

1. ท่านรู้หรือไม่ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่

- ( ) 1. รู้อยู่แล้วว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่
- ( ) 2. พอรู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่
- ( ) 3. รู้มาบ้างแต่ไม่มาก ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่
- ( ) 4. รู้ในภายหลังว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่
- ( ) 5. ไม่รู้ว่าเป็นการลงทุนแชร์ลูกโซ่

2. ผู้ที่มาแนะนำเชิญชวนท่านลงทุนเป็นนิติบุคคล (บริษัท) หรือบุคคลธรรมดา

- ( ) 1. บริษัท
- ( ) 2. บุคคลธรรมดา
- ( ) 3. ไม่ทราบเนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล

3. บัญชีที่ท่านโอนเงินไปลงทุนเป็นบัญชีประเภท

- ( ) 1. บัญชีชื่อบุคคล
- ( ) 2. บัญชีชื่อบริษัท
- ( ) 3. ถิ่นเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน

4. ที่ผ่านมามีท่านเคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อนหรือไม่

- ( ) 1. เคย
- ( ) 2. ไม่เคย

5. ท่านเคยตกเป็นผู้เสียหายจากแชร์ลูกโซ่ในคดีก่อนหน้านี้และรวมทั้งที่ไม่ได้เป็นคดีความหรือไม่

- ( ) 1. เคย
- ( ) 2. ไม่เคย

6. นอกจากท่านที่เป็นผู้เสียหายในคดีแชร์ลูกโซ่มีคนที่ท่านรู้จักว่าเป็นผู้เสียหายแต่ยังไม่ได้แจ้งความดำเนินคดีอีกหรือไม่

- ( ) 1. มีอีก 1 เท่า
- ( ) 2. มีอีก 2 เท่า
- ( ) 3. มีอีก 3 เท่า
- ( ) 4. มีอีก 4 เท่า
- ( ) 5. มีอีก 5 เท่า
- ( ) 6. มีอีก 6 เท่า
- ( ) 7. มีอีก 7 เท่า
- ( ) 8. มีอีก 8 เท่า
- ( ) 9. มีอีก 9 เท่า
- ( ) 10. มีอีก 10 เท่า
- ( ) 11. ไม่มี

7. ครั้งแรกที่ท่านได้รับทราบการชักชวนให้ลงทุนจากใครซึ่งต่อมาในภายหลังว่ามีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่

- ( ) 1. ทางโซเซียลมีเดีย
- ( ) 2. ผู้ใกล้ชิดชักชวน
- ( ) 3. ศึกษาข้อมูล หาข้อมูลเอง และ ลงทุนเอง ไม่ได้มีผู้แนะนำ

8. สาเหตุที่ท่านตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เพราะว่า

- ( ) 1. มีคน รู้จักเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน
- ( ) 2. ดูทางสื่อโซเซียลแล้วมีความน่าเชื่อถือ
- ( ) 3. ยัง งง งงอยู่ แต่ตัดสินใจลงทุนไปแล้ว

9. บริษัทที่ชักชวนท่านลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่ประเทศใด

- ( ) 1. อยู่ต่างประเทศ
- ( ) 2. อยู่ในประเทศไทย (ระบุ)
- ( ) 3. อ้างว่าบริษัทแม่อยู่ต่างประเทศ แต่มีสาขาอยู่ในประเทศไทย
- ( ) 4. ข้าพเจ้าไม่ทราบที่ตั้งที่ชัดเจนของบริษัท

10. ท่านเคยได้พบหน้าผู้ที่ชักชวนท่านลงทุน (แบบเจอตัวเป็นๆ ไม่ใช่ผ่านสื่อออนไลน์) หรือไม่

- ( ) 1. เคยพบ
- ( ) 2. ไม่เคยพบ

11. ก่อนที่ท่านจะลงทุน ท่านเคยได้เดินทางไปสำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าวนี้แล้ว เพื่อดูสภาพของบริษัทที่ท่านจะลงทุนแล้วหรือไม่

- ( ) 1. เคยไป
- ( ) 2. เคยไปบ่อยครั้ง
- ( ) 3. ไม่เคยเลย

ส่วนที่ 3 การใช้เครื่องมือจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน

1. ท่านต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐและสื่อสารมวลชนสร้างเครื่องมือ แจ้างเตือน บอกกล่าว วิเคราะห์ ว่าเป็นแชร์ลูกโซ่ หรือไม่ก่อนการลงทุน

- ( ) 1. ต้องการในระดับมากที่สุด
- ( ) 2. ต้องการในระดับมาก
- ( ) 3. ต้องการในระดับปานกลาง
- ( ) 4. ต้องการในระดับน้อย
- ( ) 5. ต้องการในระดับน้อยที่สุด

2. เมื่อมีการแจ้างเตือนจากภาครัฐและสื่อสารมวลชน แต่หากการลงทุนมีผลกำไรดี มีผลตอบแทนเร็ว ท่านจะยังลงทุนประเภทนี้หรือไม่

- ( ) 1. ลงทุน เพราะมีผลกำไรดี
- ( ) 2. ลงทุน เพราะคิดว่าเข้าไว้ออกไว
- ( ) 3. ไม่ลงทุน

ส่วนที่ 4 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

ส่วนที่ 4.1 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

1. บุคคลหรือบริษัทที่ชักชวนท่านลงทุนได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการใดบ้าง

- ( ) 1. บุคคลธรรมดา (แต่ไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ให้เป็นผู้แนะนำการลงทุน)
- ( ) 2. บุคคลธรรมดา (มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการชักชวนลงทุน)
- ( ) 3. บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- ( ) 4. บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและ/หรือสำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)

- ( ) 5. บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและ/หรือสำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)และ/หรือคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

- ( ) 6. บริษัทได้รับจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและ/หรือสำนักงานคณะกรรมการ

คุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.)และ/หรือคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

และ/หรือ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

- ( ) 7. ข้าพเจ้าไม่ทราบเนื่องจากไม่เคยตรวจสอบ

2. มีการโฆษณาเชิญชวนว่าถ้าท่านลงทุน ท่านจะได้รับผลประโยชน์หรือกำไร หรือปันผลตอบแทนจากการลงทุนเกินร้อยละ10 (ต่อปี)

( ) 1. มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

( ) 2. ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี

3. ไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้

( ) 1. ใช่

( ) 2. ไม่ใช่

( ) 3. ข้าพเจ้าไม่ทราบ

4. ผู้ที่มาชักชวนท่านลงทุน มีใบอนุญาตแนะนำการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือไม่

( ) 1. ไม่มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต.

( ) 2. ข้าพเจ้าไม่ทราบ

ส่วนที่ 4.2 ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่

- 1 หมายถึง ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว
- 2 หมายถึง ใช้บางส่วน
- 3 หมายถึง ใช้

ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	3	2	1
13. จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราสูง ด้วยระยะเวลาอันสั้นและรวดเร็ว			
14. ลงทุนด้วยเงินเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องลงแรงและนั่งรอรับปันผลตอบแทน			
15. ในโฆษณาประกาศเชิญชวน จะมีการการันตีผลตอบแทนที่แน่นอน มีแต่ได้ผลกำไรแน่นอนไร้ความเสี่ยง			
16. ใช้การโฆษณาชวนเชื่อด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ท่านตัดสินใจลงทุน			
17. มีแฟ้มเอกสารผลตอบแทนชัดเจน แสดงให้เห็นว่าหากลงทุนเท่าใดจะได้รับผลตอบแทนเท่าไร			
18. มีการสร้างภาพโปรไฟล์ สวยหรูดูดี ดูแพงโชว์รวย โชว์กินหรืออยู่สบาย โชว์รถหรู โชว์ทองคำ บ้านหรู เงินสดก้อนเป็นปึกๆ อวดความมั่งมี			
19. มีการสร้างภาพให้ดูว่า บริษัทเขาประสบความสำเร็จด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว โตแบบก้าวกระโดด โตแบบฉับพลัน แบบอายุน้อยร้อยล้าน			
20. อ้างถึงบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่เข้าร่วมลงทุนในธุรกิจตัวนี้			
21. มีดารา พิธีกร เซเลบ นักร้อง นักแสดง บุคคลที่มีชื่อเสียง คนดังในวงสังคม ไฮโซ เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่เชิญชวนท่านลงทุน			
22. มีการจัดสัมมนาในที่หรูหราหรือโฆษณาทางโซเชียลมีเดียแบบใหญ่โตแล้วเชิญผู้ประสบความสำเร็จจากธุรกิจตัวนี้มากล่าวชักชวนสมาชิกและสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกให้คล้อยตาม			
23. อ้างหลักฐานผลประโยชน์และเงินจำนวนมากที่ท่านจะได้รับจากการเข้าร่วมลงทุนในธุรกิจนี้			
24. อ้างว่าจะนำเงินไปลงทุน ในสินทรัพย์ที่จ่ายผลตอบแทนสูงด้วยระยะเวลาที่รวดเร็ว			
25. ยิ่งลงทุนด้วยเงินมากยิ่งได้ค่าตอบแทนสูง			

ลักษณะเข้าข่ายแชร์ลูกโซ่	1	2	3
26. ธุรกิจที่มาชักชวนท่านลงทุนเป็นธุรกิจที่ประกอบกิจการอยู่ในต่างประเทศ			
27. ใคร ๆ ก็ลงทุนได้ ไม่จำกัด เพศ วัย และรายได้ ความสามารถ			
28. ให้ข้อมูลเฉพาะด้านดีของการลงทุน(ไม่มีข้อเสีย) อ้างอิงความสำเร็จของคนที่ลงทุนก่อนหน้านี้			
29. จะมีตัวอย่างคนที่ได้รับผลตอบแทนไปแล้วมาวีวี่ว่าเขาได้ผลตอบแทนจริง จ่ายจริง ได้รับเงินจริง จากการที่ลงทุนในธุรกิจตัวนี้			
30. เขาจะชวนเราโดยทำให้เรา รู้สึกว่าชีวิตนี้โคตรโชคดีเหลือเกินที่ได้มาเจอธุรกิจตัวนี้			
31. มีการพูดชักจูงโดยใช้จิตวิทยาว่าล้มแล้วลุกให้เรารับตัดสินใจลงทุน			
32. มีการจูงใจโดยการพาไปเที่ยวต่างประเทศ ล่องเรือสำราญ หรือท่องเที่ยวแบบหรูหรา			
33. มีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้ลงทุน เช่น ให้รถสปอร์ต รถหรู ทองคำ โทรศัพท์รุ่นใหม่ล่าสุด หรือของมีค่าอื่น ๆ			
34. เขาจะให้เราไปชวนคนอื่นมาลงทุนเป็นสายตรงต่อจากเรา แล้วเราก็จะได้ค่าคอมมิชชั่นในการชวนคนมาสมัครต่อจากเราแบบแม่ทีม ลูกทีม เครือข่าย แบบไบนารีซาย - ขวา			
35. ผู้ที่ลงทุนต้องหาสมาชิกเพิ่ม ถ้าอยากได้ผลตอบแทนมากขึ้น			
36. การลงทุนของท่าน ต้องเอาเงินบาทไปแลกเป็นเงินสกุลดอลล่าร์ก่อนถึงจะลงทุนได้ ใช่หรือไม่			
37. เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ			

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

DSI นวัตกรรมการป้องกันแฮร์ลุคโซออนไลน์

(ตามแบบ MOCK UP จำนวน 57 แผ่นนี้ เป็นส่วนประกอบของงานวิจัย โครงการ DSI
นวัตกรรมการป้องกันแฮร์ลุคโซออนไลน์)

DSI นวัตกรรมการป้องกันแฮร์ลุคโซออนไลน์

DSI กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ
เกียรติศักดิ์ เชี่ยวชาญ ชื่อสัตย์ DEPARTMENT OF SPECIAL INVESTIGATION

CHECK DI DSI เฉพาะกิจแฮร์ลุคโซ
(ตรวจสอบการหลอกลวงชกชนลงทุน)

ชื่ออีเมลผู้ใช้งาน

เบอร์มือถือติดต่อที่ท่านใช้ลงทะเบียน

ลงชื่อเข้าใช้งาน

สมัครเข้าใช้งาน

ลงทะเบียนเข้าใช้งาน

ชื่อผู้ใช้งาน (ภาษาไทย)

นามสกุลผู้ใช้งาน (ภาษาไทย)

อีเมล

เบอร์ติดต่อ (กรุณากรอกเบอร์ที่ท่าน
ใช้งานจริงและเจ้าหน้าที่สามารถโทร
กลับให้คำแนะนำท่านได้)

8888888888

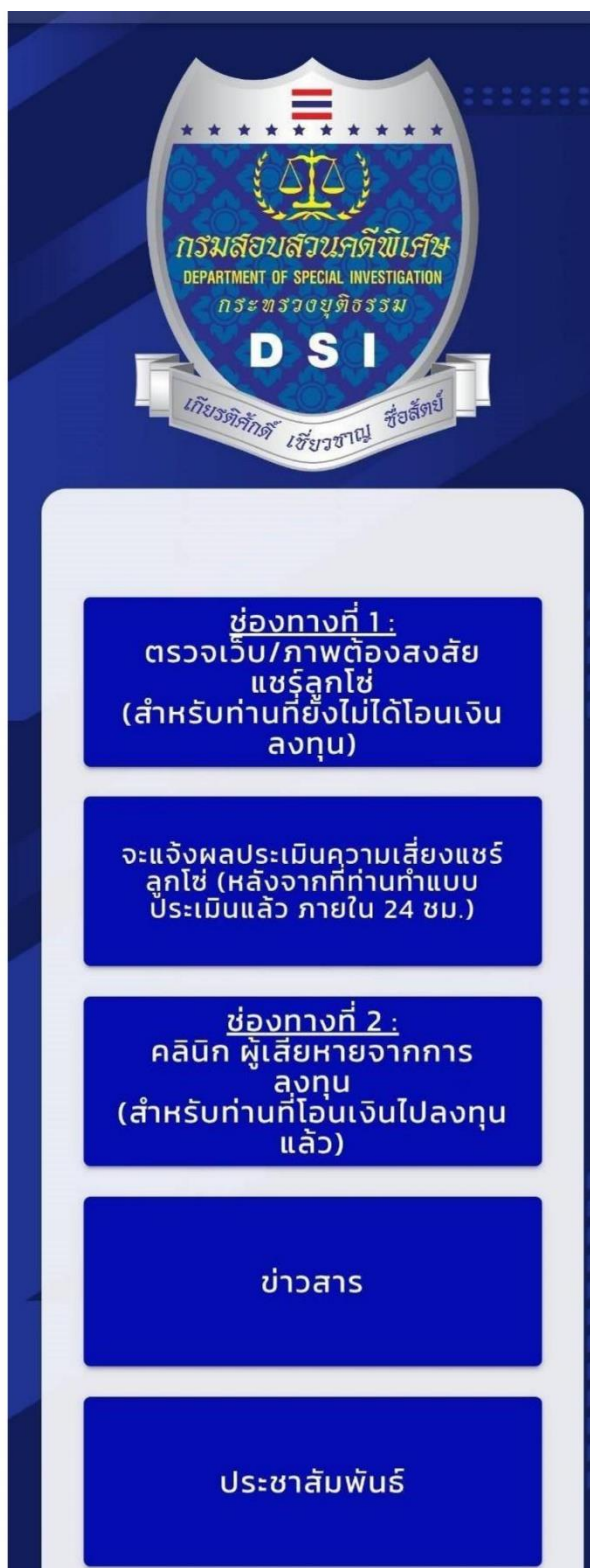
ลงทะเบียนเข้าใช้งาน

**ข้อกำหนด: เจื่อนไขข้อจำกัดของ
แอปพลิเคชัน ระบบจะไม่ทำการ
ประเมินความเสี่ยงให้ หากเข้า
เจื่อนไขลักษณะเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้**

- 1.การพนันทุกชนิด
- 2.เกมสออนไลน์
- 3.เว็บเงินกู้ต่างๆ
- 4.ซื้อขายของออนไลน์ทุกชนิด
- 5.ซื้อของแล้วได้รับสินค้าไม่ตรงปก
- 6.การฉ้อโกงระหว่างบุคคลกับบุคคล
- 7.คอลเซ็นเตอร์หลอกโอนเงิน
- 8.การกู้ยืมเงินกันระหว่างบุคคลกับบุคคลแล้วไม่ปฏิบัติตามสัญญา
- 9.การซื้อขายสกุลเงินดิจิทัล หรือ คริปโตเคอร์เรนซี
- 10.เป็นธุรกิจที่ได้รับอนุญาต จาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.)
- 11.การลงทุนเทรดซื้อขายเงินสกุลดิจิทัลกับโบรกเกอร์ต่างประเทศซึ่งกฎหมายไทยไม่รับรอง
- 12.เป็นธุรกิจที่ได้รับอนุญาต จาก สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.)
- 13.เป็นธุรกิจที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.)

กลับสู่หน้าหลัก

ดำเนินการต่อ

ช่องทางที่ 1 :
ตรวจเว็บ/ภาพต้องสงสัย
แชร์ลูกโซ่
(สำหรับท่านที่ยังไม่ได้โอน
เงินลงทุน)

ข้อมูลต้องสงสัย

รูปภาพต้องสงสัย

รูปภาพ ที่เกี่ยวข้องกับ/แพ็คเกจการลงทุน/ตารางผลประโยชน์
ตอบแทน / คำโปรโมทเชิญชวนให้ลงทุน
ที่ท่านสงสัยว่าจะเข้าข่ายลักษณะหลอกลวงแบบแชร์ลูกโซ่
(แคปเจอร์หน้าจอภาพแล้ววางตรงนี้ เพียง 1 ภาพ)
เพื่อกดดำเนินการต่อไปได้

เลือกไฟล์

ไม่ได้เลือกไฟล์ใด

รูปต้องสงสัย

ลิงก์เว็บต้องสงสัย

ลิงก์เว็บที่ท่านสงสัยว่าจะเข้าข่ายลักษณะหลอกลวงแบบแชร์ลูกโซ่
(ท่านสามารถก๊อปปี้เว็บดังกล่าวแล้วนำมาวางด้านล่างนี้)
เพื่อกดดำเนินการต่อไปได้

กดตรงนี้ เพื่อวางลิงก์เว็บ

ท่านสามารถพิมพ์ ข้อมูล ข้อความ
เล่ารายละเอียดเหตุการณ์เกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ที่ท่านพบ

*จำเป็นต้องใส่ รูปภาพและลิงก์เว็บต้องสงสัย
เพื่อท่านจะสามารถทำขั้นตอน ดำเนินการต่อไป ได้

กลับหน้าหลัก

ดำเนินการต่อไป

คำถามข้อที่ 1) :
ท่านได้โอนเงินไปแล้วเพื่อลงทุนในธุรกิจ
ที่มาชักชวนท่านแล้วหรือยัง

- ☐ 1) โอนไปแล้ว
-
- ☐ 2) ยังไม่ได้โอน
-
- ☐ 3) อยู่ระหว่างการตัดสินใจ
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 2) :

ผู้ที่มาแนะนำเชิญชวนท่านให้ลงทุนเป็น
นิติบุคคล(บริษัท) หรือบุคคลธรรมดา

☐

1) บริษัท

☐

2) บุคคลธรรมดา

☐

3) ไม่ทราบเนื่องจากสมัครลงทุนผ่านทางโซเชียล

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 3) :

บัญชีที่ท่านโอนเงินไปลงทุนเป็นบัญชี
ประเภทใด

- ☐ 1) บัญชีชื่อบุคคล
-
- ☐ 2) บัญชีชื่อบริษัท
-
- ☐ 3) ถือเงินสดไปลงทุนกับผู้ชักชวน
-
- ☐ 4) ยังไม่ได้โอนเงิน
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 4) :
ที่ผ่านมามีท่านเคยลงทุนในธุรกิจที่ให้ผล
ตอบแทนสูงแบบนี้มาก่อนหรือไม่

☐ 1) เคย

☐ 2) ไม่เคย

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 5) :
ที่ผ่านมาท่านเคยโดนหลอกให้ลงทุนจาก
ธุรกิจแชร์ลูกโซ่หรือไม่

☐ 1) เคย

☐ 2) ไม่เคย

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 6) :

ผู้ที่ชักชวนท่านเป็นเพื่อน หรือญาติ หรือ
คนใกล้ชิด

☐ 1) ใช่

☐ 2) ไม่ใช่

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 7) :

ช่องทางการชักชวนให้ท่านมาลงทุน ท่าน
ได้รับทราบจากสื่อ โซเชียล เช่น เฟซบุ๊ก
เพจ ไลน์ เว็บไซต์ อินสตาแกรม ฯลฯ

☐ 1) ใช่

☐ 2) ไม่ใช่

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 8) :

ข้าพเจ้าได้ศึกษาข้อมูลเองโดย ข้าพเจ้ามีความรู้ทางด้านการลงทุนเป็นอย่างดี

☐ 1) ใช่

☐ 2) ไม่ใช่

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 9) :

สาเหตุที่ท่านตัดสินใจ หรือ กำลังจะตัดสินใจลงทุนกับธุรกิจชนิดนี้เนื่องจาก

- ☐ 1) มีคนรู้จักกับเราเคยลงทุนแล้วได้ผลประโยชน์ตอบแทน
- ☐ 2) ดูทางสื่อโซเชียลแล้วมีความน่าเชื่อถือ
- ☐ 3) ยังไม่แน่ใจ แต่ตัดสินใจลงทุนไปแล้ว
- ☐ 4) อยู่ระหว่างการตัดสินใจว่าจะลงทุน และมีแนวโน้มว่าจะลงทุน
- ☐ 5) ไม่คิดว่าจะโอนเงินไปลงทุน

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 10) :

บริษัทที่ชักชวนท่านให้ลงทุน มีที่ตั้งอยู่ที่
ประเทศใด

- ☐ 1) อยู่ต่างประเทศ
-
- ☐ 2) อยู่ในประเทศไทย
-
- ☐ 3) อ้างว่าบริษัทแม่ออยู่ต่างประเทศ แต่มีสาขาอยู่
ในประเทศไทย
-
- ☐ 4) ข้าพเจ้าไม่ทราบที่ตั้งที่ชัดเจนของบริษัท
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 11) :

ท่านเคยได้พบหน้า ผู้ที่ชักชวนท่านให้
ลงทุน (แบบเจอตัวเป็นๆ ไม่ใช่ผ่านสื่อ
ออนไลน์) หรือไม่

☐ 1) เคยพบ

☐ 2) ไม่เคยพบ

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 12) :

ก่อนที่จะท่านจะลงทุน ท่านเคยได้เดินทางไป
ที่สำนักงานใหญ่ที่ตั้งของบริษัทดังกล่าว
นี้แล้ว เพื่อดูสภาพของบริษัท ที่ท่านจะ
ลงทุนแล้วหรือไม่

- ☐ 1) เคยไป
-
- ☐ 2) เคยไปบ่อยครั้ง
-
- ☐ 3) ไม่เคยไปเลย
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 13) :

บุคคลหรือบริษัทที่ชักชวนท่านให้ลงทุนได้
รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการใดบ้าง

- ☐ 1) บุคคลธรรมดา (แต่ไม่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ให้เป็นผู้แนะนำการลงทุน)
- ☐ 2) บุคคลธรรมดา (มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการชักชวนลงทุน)
- ☐ 3) บริษัทได้รับการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- ☐ 4) บริษัทได้รับการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและหรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)
- ☐ 5) บริษัทได้รับการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและหรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.)และหรือคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)
- ☐ 6) บริษัทได้รับการจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและหรือสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.)และหรือคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)และหรือธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)
- ☐ 7) ข้าพเจ้าไม่ทราบเนื่องจากไม่เคยตรวจสอบ

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 14) :

มีการโฆษณาเชิญชวนว่าหากท่านลงทุน
ท่านจะได้รับผลประโยชน์หรือกำไร หรือ
ปันผลตอบแทนจากการลงทุนเกินร้อยละ
10 (ต่อปี)

☐ 1) มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

☐ 2) ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 15) :
จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราสูง
ด้วยระยะเวลาอันสั้นและรวดเร็ว

- ☐ 1) ใช่
-
- ☐ 2) ใช่บางส่วน
-
- ☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 16) :

ลงทุนด้วยเงินเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องลงแรงเพียงแค่อยู่นิ่งๆ และนั่งรอรับเงินปันผลหรือกำไรตอบแทน

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 17) :

ในโฆษณาประกาศเชิญชวน จะมีการ
รับรองและการันตีผลตอบแทนที่แน่นอน
มีแต่ได้ผลกำไรแน่นอนไร้ความเสี่ยง

1) ใช่

2) ใช่บางส่วน

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 18) :

ใช้การโฆษณาชวนเชื่อด้วยวิธีต่างๆ เพื่อ
โน้มน้าวให้ท่านตัดสินใจลงทุน

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 19) :

มีแพ็คเกจตารางผลตอบแทนชัดเจน
แสดงให้เห็นว่าหากท่านลงทุนเท่าใดจะได้
รับผลตอบแทนเท่าไร

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 20) :

มีการสร้างภาพโปรไฟล์ สวยหรูดูดี ดู
แพง โชว์รวย โชว์กินหรืออยู่สบาย โชว์รถ
หรือ โชว์ทองคำ บ้านหรู เงินสดเป็นปึกๆ
อวดความมั่งมี

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 21) :

มีการสร้างภาพให้ดูว่า บริษัทหรือตัวของ
เขาประสบความสำเร็จด้วยระยะเวลาอัน
รวดเร็ว โต้แบบก้าวกระโดด โต้แบบฉับ
พลัน แบบอายุน้อยร้อยล้าน

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 22) :

อ้างถึงบุคคลที่ประสบความสำเร็จ มีราย
ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหลังจากที่เข้าร่วม
ลงทุนในธุรกิจดังกล่าว

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 23) :

มีดารา พิธีกร เซเลบ นักร้อง นักแสดง
บุคคลที่มีชื่อเสียง คนดังในแวดวงสังคม
ไฮโซ เข้าร่วมกิจกรรมของบริษัทที่ เชิญ
ชวนท่านลงทุน

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 24) :

มีการจัดสัมมนาแบบใหญ่โตในที่หรูหรา
หรือระดมโฆษณาทางโซเซียลมีเดีย มีการ
เชิญผู้ที่อ้างว่าประสบความสำเร็จจาก
ธุรกิจตัวนี้เพื่อมาชักชวนสมาชิก และ
สร้างแรงบันดาลใจให้คล้อยตามเพื่อ
ลงทุน

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 25) :

มีการอ้างหลักฐานผลประโยชน์และเงิน
จำนวนมาก ที่จะได้รับจากการเข้าร่วม
ลงทุนในธุรกิจนี้

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 26) :

อ้างว่าจะนำเงินไปลงทุน ในสินทรัพย์ที่
จ่ายผลประโยชน์ตอบแทนสูงในระยะเวลา
ที่สั้นและรวดเร็ว

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 27) :
ยิ่งลงทุนด้วยเงินมากเท่าไรยิ่งได้ผล
ตอบแทนสูง

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 28) :

ธุรกิจที่มาชักชวนท่านลงทุนเป็นธุรกิจที่
อ้างว่าประกอบกิจการอยู่ในต่างประเทศ

☐ 1) ใช่

☐ 2) ไม่ใช่

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 29) :

ใคร ๆ ก็ลงทุนได้ โดยไม่จำกัด เพศ วัย
ความสามารถ และรายได้

1) ใช่

2) ใช่บางส่วน

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 30) :

ให้ข้อมูลเฉพาะด้านดีของการลงทุน(ไม่มีการกล่าวถึงข้อเสีย) อ้างอิงความสำเร็จของคนที่ลงทุนมาแล้วก่อนหน้านี้

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 31) :

จะมีตัวอย่างของคนที่ได้รับผลตอบแทน
ไปแล้วมารีวิวเชิญชวนว่าเขาได้ผล
ตอบแทนจริง มีการจ่ายจริง ได้รับเงิน
จริง จากการที่เข้าร่วมลงทุนในธุรกิจตัวนี้

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 32) :

เขาจะชวนเราโดยทำให้เรา รู้สึกว่าชีวิตนี้
ช่างโชคดีเหลือเกินที่ได้มาเจอธุรกิจตัวนี้

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 33) :

มีการพูดชักจูงโดยใช้จิตวิทยาหวานล่อม
เชียร์ให้เรารีบตัดสินใจนำเงินมาลงทุนกับ
เขา

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 34) :

มีการจงใจ ล่อใจ โดยการพาไปเที่ยวต่าง
ประเทศ ล่องเรือสำราญ หรือท่องเที่ยว
แบบหรูหรา

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 35) :

มีการให้รางวัลเพื่อจูงใจ ล่อใจ ให้ลงทุน
เช่น ให้รถสปอร์ต รถหรู ทองคำ โทรศัพท์
รุ่นใหม่ล่าสุด หรือของมีค่าอื่น ๆ

1) ใช่

2) ใช้บางส่วน

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 36) :

เขาจะให้เราไปชวนคนอื่น ๆ ที่เรารู้จักมา
ลงทุนเป็นสายตรงต่อจากเรา แล้วเราก็จะ
ได้ค่าคอมมิชชั่นในการชวนคนมาสมัคร
ต่อจากเราแบบแม่ทีม ลูกทีม เครือข่าย
แบบไบนารีซ้าย - ขวา

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 37) :

ผู้ที่ลงทุนต้องหาสมาชิกเพิ่ม ถ้าอยากได้
ผลตอบแทนที่มากขึ้น

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 38) :
ไม่สามารถตรวจสอบงบการเงินได้

- ☐ 1) ใช่
-
- ☐ 2) ไม่ใช่
-
- ☐ 3) ข้าพเจ้าไม่ทราบ
-

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 39) :

ผู้ที่มาชักชวนท่านให้ลงทุน มีใบอนุญาต
เป็นผู้แนะนำการลงทุน/ผู้วางแผนการ
ลงทุน/นักวิเคราะห์การลงทุน ที่ได้รับ
ความเห็นชอบจากสำนักงานคณะ
กรรมการกำกับหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) หรือไม่

☐ 1) ไม่มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต.

☐ 2) มีใบอนุญาตจาก ก.ล.ต.

☐ 3) ข้าพเจ้าไม่ทราบ

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 40) :

การลงทุนของท่าน ต้องนำเงินบาทไป
แลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลดิจิทัลก่อนที่จะ
ลงทุนได้ ใช่หรือไม่

☐

1) ใช่

☐

2) ใช่บางส่วน

☐

3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

คำถามข้อที่ 41) :
เป็นธุรกิจที่อ้างถึงการเก็งกำไรในอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

☐ 1) ใช่

☐ 2) ใช่บางส่วน

☐ 3) ไม่มีพฤติการณ์ดังกล่าว

ไปหน้าก่อนหน้า

หน้าถัดไป

ยืนยันยันคำตอบ

1) ท่านได้โอนเงินไปแล้วเพื่อ
ลงทุนในธุรกิจที่มาชักชวน
ท่านแล้วหรือยัง

คำตอบ โอนไปแล้ว

2) ผู้ที่มาแนะนำเชิญชวน
ท่านให้ลงทุนเป็น
นิติบุคคล(บริษัท) หรือบุคคล
ธรรมดา

คำตอบ บริษัท

3) บัญชีที่ท่านโอนเงินไป
ลงทุนเป็นบัญชีประเภทใด

คำตอบ บัญชีชื่อบุคคล

40) การลงทุนของท่าน
ต้องนำเงินบาทไปแลก
เปลี่ยนเป็นเงินสกุล
ดิลีทลก่อนถึงจะลงทุน
ได้ ใช่หรือไม่

คำตอบ ใช่

41) เป็นธุรกิจที่อ้างถึง
การเก็งกำไรในอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินตราต่าง
ประเทศ

คำตอบ ใช่

กลับไปก่อนหน้า

ยืนยันยันคำตอบ

ได้ทำการส่งข้อมูลของท่านไป
ยังระบบ

ระบบจะทำการประเมินและส่ง
ผลกลับมายังแอปพลิเคชัน
ภายใน 24 ชั่วโมง

ระบบจะทำการประเมินและส่ง
ผลกลับมายังแอปพลิเคชัน
ภายใน 24 ชั่วโมง

ท่านสามารถตรวจสอบดูผล
การประเมินได้ที่ **เมนูหลัก**

กลับสู่เมนูหลัก

จะแจ้งผลประเมินความเสี่ยงแซร์
ลูกโซ่ (หลังจากที่ท่านทำแบบ
ประเมินแล้ว ภายใน 24 ชม.)

ช่องทางที่ 1 :
 ตรวจเว็บ/ภาพต้องสงสัย
 แฮร์ลุคโซ่
 (สำหรับท่านที่ยังไม่ได้โอนเงิน
 ลงทุน)

แจ้งผลการประเมินความเสี่ยง
 แฮร์ลุคโซ่ (เข้าดูได้ทันที)

ช่องทางที่ 2 :
 คลินิก ผู้เสียหายจากการ
 ลงทุน
 (สำหรับท่านที่โอนเงินไปลงทุน
 แล้ว)

ข่าวสาร

ประชาสัมพันธ์

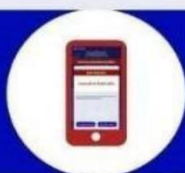
แจ้งผลการประเมินความเสี่ยง
แฮร์ลูกโซ่ (เข้าดูได้ทันที)

ผลจากการประเมินความเสี่ยง

ผลการประเมิน :

ควรระมัดระวังอย่างสูง

เนื่องจากผลการประเมินความเสี่ยง ของท่าน อยู่ในเกณฑ์
ที่ควรได้รับคำปรึกษาจาก กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ

สายด่วน โทรปรึกษา
DSI กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ
ได้ทันที

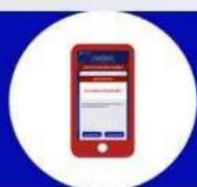
ติดต่อเจ้าหน้าที่

สายด่วน เจ้าหน้าที่ DSI เฉพาะกิจแชร์ลูกโซ่ 24 ชั่วโมง

กลับสู่หน้าหลัก

ช่องทางที่ 2 :
คลินิก ผู้เสียหายจากการ
ลงทุน
(สำหรับท่านที่โอนเงินไป
ลงทุนแล้ว)

คลินิก ผู้เสียหายจากการถูกชักชวน หลอกลวงทุน

สายด่วน โทรปรึกษา
DSI กองคดีธุรกิจการเงินนอก
ระบบ
ได้ทันที

ท่านได้โอนเงินไปแล้ว

ครึ่ง

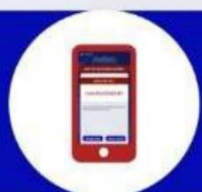
จำนวนที่โอนรวมทั้งสิ้น

บาท

กลับสู่หน้าหลัก

ดำเนินการต่อไป

คลินิก สายด่วน

สายด่วน โทรปรึกษา
DSI กองคดีธุรกิจการเงินนอก
ระบบ
ได้ทันที

ติดต่อเจ้าหน้าที่

สายด่วน เจ้าหน้าที่ DSI เฉพาะกิจแชร์ลูกโซ่ 24 ชั่วโมง

กลับสู่หน้าหลัก

ประวัติผู้วิจัย

ดร.กฤษฎ์นิธิ อุดมศักดิ์พิศิน

กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม

E-mail : Dr.Kritnithi@gmail.com โทร. 063-293-2656

ประวัติการศึกษา

ปริญญาเอกปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นวัตกรรมการจัดการภาครัฐ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	
Doctor of Philosophy Innovative Management (Public Innovative Management)	
ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเกริก
ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2)	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการทำงาน กรมสอบสวนคดีพิเศษ

เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ(ปัจจุบัน)	กองคดีธุรกิจการเงินนอกระบบ
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ	สำนักคดีอาญาพิเศษ 1 (คดีแชร์ลูกโซ่)
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ	สำนักคดีอาญาพิเศษ 2 (คดีฉ้อโกง)
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ	สำนักปฏิบัติการพิเศษ
เจ้าหน้าที่คดีพิเศษชำนาญการ	ศูนย์ป้องกันปราบปรามการทุจริต

ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยากรบรรยายทั่วประเทศ	ให้ความรู้ประชาชน เกี่ยวกับการป้องกันภัยแชร์ลูกโซ่และการฉ้อโกงประชาชน
หัวหน้าโครงการวิจัย	DSI นวัตกรรมป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์
ริเริ่มโครงการนำร่อง	เขตปลอดแชร์ลูกโซ่ 100% จังหวัดสิงห์บุรี

การศึกษาดูงานฝึกอบรม

หลักสูตรนักเจรจาไกล่เกลี่ย (รุ่นที่ 4)	สถาบันพระปกเกล้า
หลักสูตรการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี (รุ่นที่6)	สถาบันพระปกเกล้า
หลักสูตรเทคนิคการไกล่เกลี่ยการระงับข้อพิพาท	สำนักงานศาลยุติธรรม
หลักสูตรการเจรจาต่อรองในภาวะวิกฤต	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ได้รับการแต่งตั้งเป็น ผู้ประเมินประเมินประจำศาลแขวงดุสิต (2556 - ปัจจุบัน)

ได้รับรางวัลบุคคลที่มีผลงานในการจัดการความรู้คดีแชร์ลูกโซ่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ